

ರಾಷ್ಟ್ರ

MATHEMATICS

ತರಗತಿ

STANDARD

VII

ಭಾಗ 1
PART

TB/VII/2014/510(K)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಭಾಗ IV ಕ

ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

51C. ಮಹಿಳಾರ್ಥಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು – ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಳ್ಳು ಪೌರಣ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

- (ಎ) ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಅದರ ಅದರ್ಶಗಳನ್ನು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು;
- (ಬಿ) ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಮತ್ತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾಯಕವಾದ ಉದಾತ್ತ ಅದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದು;
- (ಗಿ) ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು, ವರ್ತತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- (ಇ) ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ತಸಲು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕರೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಒ) ಧಾರ್ಮಿಕ, ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಂದ ಅತೀತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತ್ಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೇಕೆಂದುಪಡಿ, ಶ್ರೀಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಹುಂಡಂಟಿಮಾಡುವ ಅಭರಣೆಯನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿ ಬೆಳುವುದು.
- (ಓ) ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಪಾಡುವುದು.
- (ಔ) ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಜೀವಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸೈಸಿರಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುವುದು.
- (ಎ) ಪ್ರೇಕ್ಷಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕೆಂದುಪಡಿ.
- (ಏ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ರಕ್ತಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತೃಜಿಸುವುದು.
- (ಒ) ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಯ ದೈನಿಕಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುವುದು.
- (ಓ) ಅದು ಮತ್ತು ಕರಿನಾಲ್ಯು ವರ್ಷಗಳ ನಡುವಳಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ, ತನ್ನ ರಕ್ತಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಅಯಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹೆತ್ತಿಪರೇ ರಕ್ತಕರೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

TB / VIII / 2014 / 510 (K)

ತರಗतಿ VII

Standard VII

ನೂಕಿತ

MATHEMATICS

ಭಾಗ - 1

PART - I

ಕರ್ನಾಟಕ

ಶಾಸಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತ

ಸದ್ರಘದಿನಿದವರು

ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕೀಯ ಸಂಸೈಂಥಾನ ಮತ್ತು ಕರಬೇತಿ ಸಮಿಕ್ಷ (SCERT), ಕೆರಡಿ

2014

ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತ

ನಾನು ಹೀಗೆ ಸಂಸಾರ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ
ಭಾರತ ಭಾರತ್ ದಿಧಾತಾ,
ಹಂತಾದ ಕುಳಿಂ ಗೋಪಾಲ ಮಂತಾತ
ದ್ವಾರಿತ ಶಾಶ್ವತ ಪಂಗ,
ಮಂಡ್ರ ವಿಷಣುವಿಂ ತಂತ್ರಾಂಶಾ ಗೋಪ,
ಉಪ್ಪು ಜಾಖಾವರಣ,
ಹಂತಾಧಿ ಕಾಮೀ ಜಾಗೀ
ಹಂತಾಧಿ ಐಶ್ವರ ಪೂರೀ,
ಗಾಮೀ ಪದ ಜಯ ಗಾಂಥ
ನಾನು ಮಂಗಳಾಂಶಾಯಿತ ಜಯಿತೇ
ಭಾರತ ಭಾರತ್ ದಿಧಾತಾ,
ಜಯಿತೇ ಜಯಿತೇ ಜಯಿತೇ,
ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯಿತೇ!

ಪ್ರಕಾಶ

ಭಾರತಾದ್ಯ ಸತ್ಯ ದೀಪ, ಭಾರತಾಂಶೀಯಲ್ಲಿರೂ ಸತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆದರ,
ಸಮೀಕ್ಷೆದರಿಯಾದ.

ನಾನು ಸತ್ಯ ದೇಶವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರ ಸಂಭವ
ಜಾಗೂ ದೈವಿಧ್ಯವ್ರಾಂತಾದ ಪರಂಫರೆಗೆ ನಾನು
ಕೊಂಡುಬಂತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಸತ್ಯ ಶಂಕೆ, ನಾಯ ಮತ್ತು ಗುರುಹಿರಿಯಾರನ್ನು
ಗೌರಿಸಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ
ಪರಿಗಾಮಿತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಸತ್ಯ ದೇಶ ಮತ್ತು ನನ್ನ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ
ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುದಿಷಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು
ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಳಂದವಿದೆ.

Prepared by :

State Council of Educational Research and Training (SCERT)
Poojappura, Thiruvananthapuram 695 012, Kerala

Website : www.scertkerala.gov.in

E-mail : scertkerala@gmail.com

Phone : 0471-2341883, Fax : 0471-2341869

Typesetting and Layout : SCERT

Printed at : KBPS, Kakkanad, Kochi

© Department of Education, Government of Kerala

ಶ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ,

ಗಣತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದೆವು.

ಇನ್ನು ನಾವು ಅದರ ಉನ್ನತ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ತುಂಬಿದ ಅಂಕಗಳತಡ ಲೋಕಕ್ಕೆ,

ಜ್ಯಾಮಿತಿ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳತಡ ಹೊಸ ಅಯಾಮಗಳಿಗೆ,

ಗಣತದ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಸ
ಸಂಕೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು.....

ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯೋಣ.

ಶುಭ ಹಾರ್ಯಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಪ್ರೌ. ಕೆ.ಎ. ಹಾಣಿಂ

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಎಸ್.ಆ.ಎ.ಆರ್.ಟಿ.

TEXTBOOK DEVELOPMENT TEAM

Participants

Anil Kumar M.K.
H.S.A. S.K.M.J.M, S.S. Wayanad

Arunlal M.J.
U.P.S.A, A. U. P. S. Aramangalam,
Kozhikode

Kunhabdulla M.
U.P.S.A, Movipoth M.U.P.S. Kozhikode

K.G. Thulasidharan Pillai
P.D. Teacher, G.H.S.S. Karukon, Kollam

Balagangadharan V.K.
G.M.H.S.S. Calicut University Campus,

Malappuram

Manikantan K.O.V.
U.P.S.A. Pattiayamma, A.U.P.S. Kannur

Rajesh K.P.
Lecturer, DIET, Kannur

R. Ramanujam
H.S.S.T. M.N.K. M.G.H.S.L. Pulapatta,
Palakkad

Sunil Kumar V.P.
H.S.A. Janatha H.S.S. Thembamood,
Thiruvananthapuram

Experts

Dr. E. Krishnan
Prof.(Rtd) University College, Thiruvananthapuram

Dr. Vijaya Kumar A.
Prof. Cochin University, Cochi

Artist

Dhaneshan M.V., Karivellur, Kannur

Academic Co-ordinator

Dr. Lidsonraj J. Research Officer, SCERT

TRANSLATION COMMITTEE

Participants

Aravinda K.
H.S.A. (Mathematics), G.F.H.S.S. Bekal

Bhaskaran B.
U.P.S.A., G.U.P.S. Kadambur.

Rajeshchandra K.P.
H.S.A. (Mathematics), B.E.M.H.S.S.,
Kasaragod

Sridhara Bhat M.
U.P.S.A., S.D.P.A.U.P.S., Sajankila

Language Expert

Sridhara N.
Asst. Prof. (Kannada)
Govt. College Kasaragod

Subject Expert

Nandikeshan N.
Headmaster,
Govt. High School, Udyawara, Manjeshwara

Co-ordinator

Arun Jyothi. S. Research Officer, SCERT

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ಕೋನಗಳು ಸೇರುವಾಗ 7
2. ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳು 13
3. ಬದಲಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ
ಬದಲಾಗದ ಸಂಬಂಧಗಳೂ 35
4. ಆವರ್ತನೆ ಗುಣಾಕಾರ 49
5. ತ್ರಿಕೋನದ ವಿಶ್ಲೇಷণ 67
6. ವರ್ಗವೂ ವರ್ಗಮೂಲವೂ 79
7. ವೇಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ 89

ඩි පුද්ගල තොරතුරු සඳහා මධ්‍යම පෙන්වනු ලබන අංශයන්

ICT මධ්‍යම

ඩි පුද්ගල මධ්‍යම

ඩි පුද්ගල මධ්‍යම

ඩි පුද්ගල මධ්‍යම

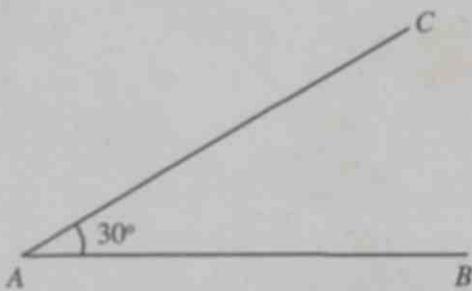
1

ಕೋನಗಳು ಸೇರುವಾಗ

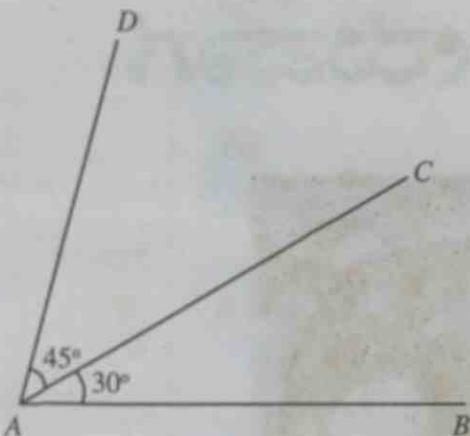

ಕೋನಗಳ ವೈಧುತಿ

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದೆ?

ಇದರ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋನವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಹ ರಚಿಸಬೇಕು.

ಕಾಗೆ A ಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಕೋನಗಳಿವೆ?

$$\angle CAB = \dots \dots \dots$$

$$\angle DAC = \dots \dots \dots$$

ಇನ್ನು ಒಂದು ದೂರದ ಕೋನ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೆ ಎಪ್ಪು?

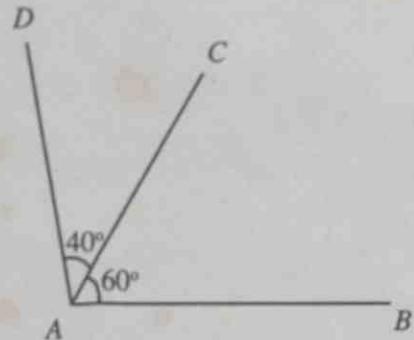
$$\angle DAB = \dots \dots \dots$$

ಹೀಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ?

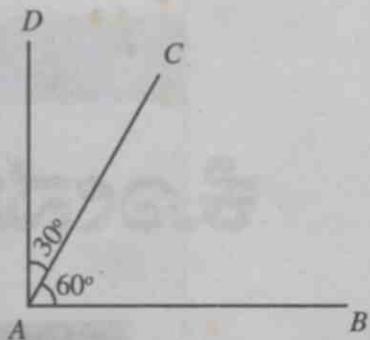
$$\angle DAB = 45^\circ + 30^\circ = 75^\circ$$

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರ್ಥಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲನ್ನೇ ಕೋನವನ್ನು ಎರಡು ಕೋನಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿಯೇ

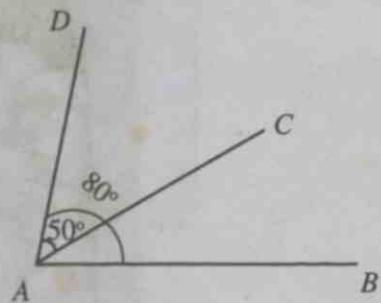
ಆವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಯೇ ಬರೆದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

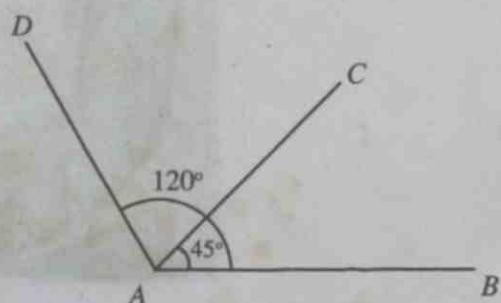
$$\angle DAB = \dots \dots \dots + \dots \dots \dots = \dots \dots \dots$$

$$\angle DAB = \dots \dots \dots + \dots \dots \dots = \dots \dots \dots$$

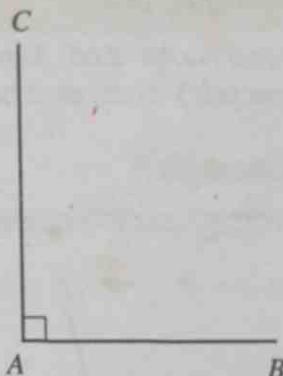
$$\angle CAB = \dots \dots \dots - \dots \dots \dots = \dots \dots \dots$$

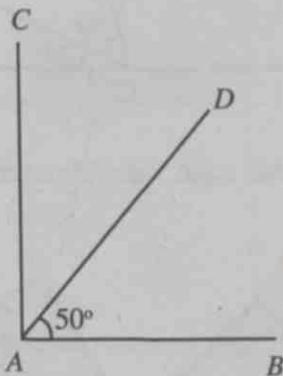
$$\angle DAC = \dots \dots \dots - \dots \dots \dots = \dots \dots \dots$$

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈಗಳು:

ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಅಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಂಬವನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ.

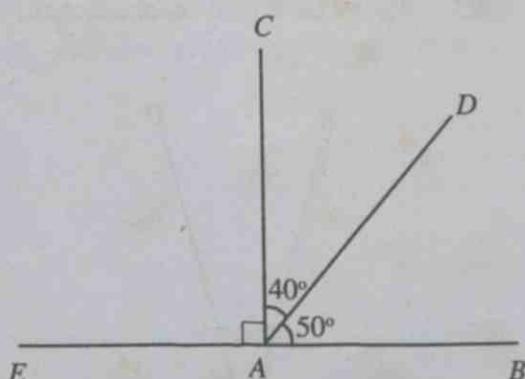
ಅಮೇಲೆ ಅದರೊಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ರಚಿಸಿರಿ.

$\angle DAC$ ಯ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

$$\angle DAC = \dots - \dots = \dots$$

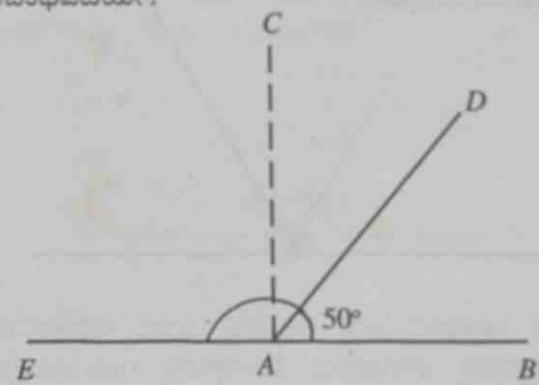
ಇನ್ನು AB ಯನ್ನು ಸ್ಥಳ್ಯ ವಾಪಾಗಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೋ?

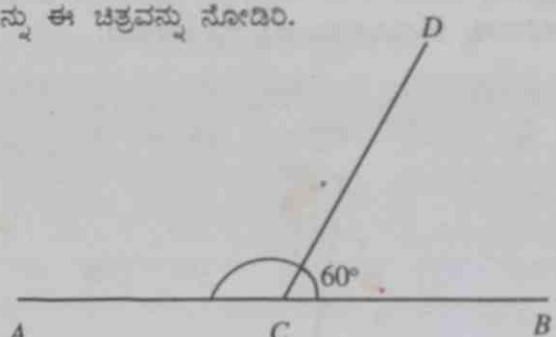
$\angle DAE$ ಯ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

$$\angle DAE = \dots + \dots = \dots$$

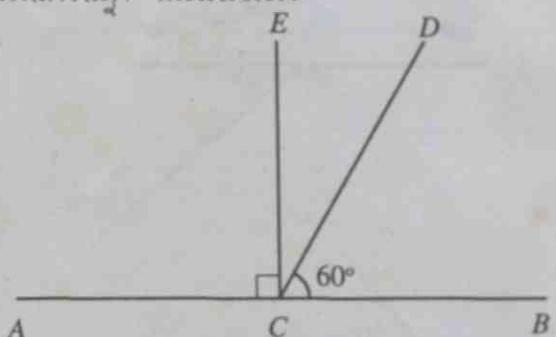
$\angle DAB$ ಚಾಕ್ತು $\angle DAE$ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾಗೆ ವಿನಾದರೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೀರೋ?

ಇನ್ನು ಈ ಚತ್ರವನ್ನು ಸೇರಿ.

$\angle DCA$ ಯ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾ? C ಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಲಂಬವನ್ನು ಎಳೆದು $\angle DCA$ ಯನ್ನು ಎರಡು ಕೋನಗಳನ್ನಾಗಿ ಘೂರಿಸಿದರೋ?

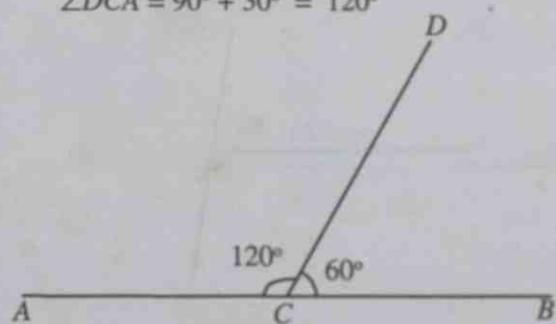

$\angle DCE$ ಯ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

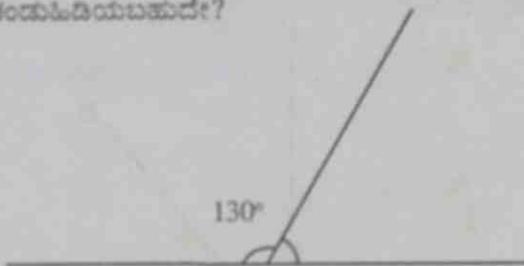
ಆಗ $\angle DCA$ ಯ ಅಳತೆಯೋ?

$$\angle DCE = 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$$

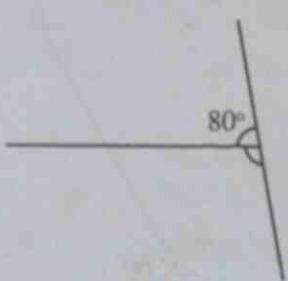
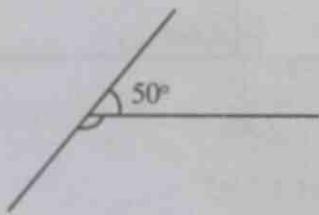
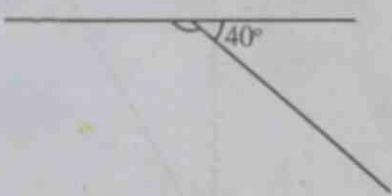
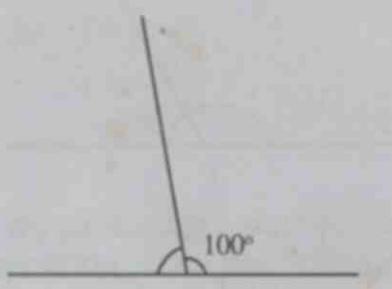
$$\angle DCA = 90^\circ + 30^\circ = 120^\circ$$

ಇದರಂತಹ ಒಂದು ಬಳಿದಿಯ ಕೋನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೆ?

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಚತುರ್ಥಾರ್ಥಿ ವರದು ಗೆರೆಗಳು ಹೀಗೆ ನಾಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕೋನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಅಳತೆ ಚತುರ್ಥಾರ್ಥಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೋನದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಚತುರ್ಥಾರ್ಥಿ ಬರಿಯಿರ.

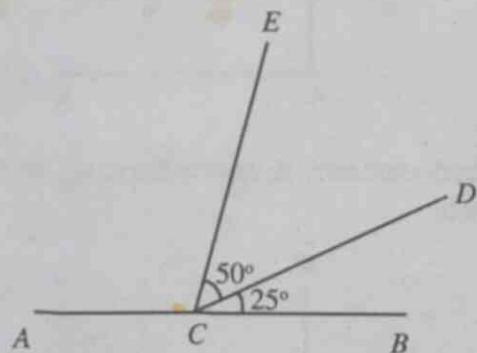
ಇದರಿಂದ ತೀಳಿದ್ದೇನು?

ಒಂದು ಗೆರೆಯಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಗೆರೆ ಎರಡಾಗ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿರ.

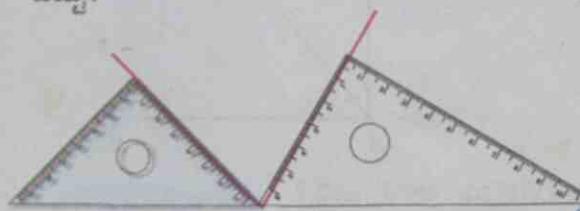
ಹಿಂದಿನ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ಚೂತೆ ಹೇಳಿಗಳನ್ನು ರೇಖೆಯ ಸೊದಿ (linear pair) ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೆ?

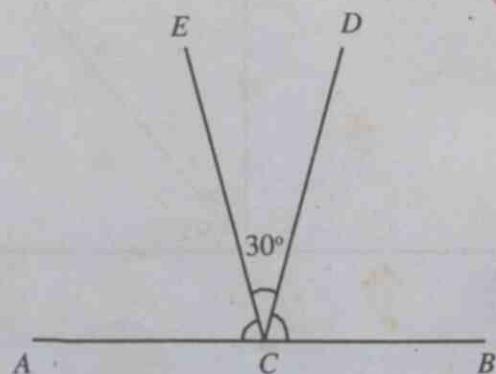
- ಕೆಳಗಿನ ಚತುರ್ಥಾರ್ಥಿ $\angle ACE$ ಯ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರ್ಥ ಗೆರೆಗಳದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋನದ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

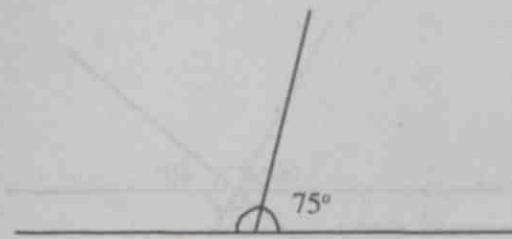

- ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚತುರ್ಥಾರ್ಥಿ $\angle ACD = \angle BCE$ ಆಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರ.

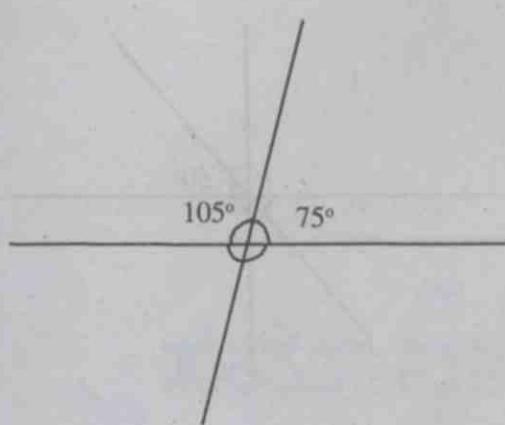

ಹಾಸುಕ್ಷೇಪಣಿಗ್ರಹಣಕಾರಕ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರ್ಥ ವರ್ಷಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೋನದ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

ಮೇಲಿನ ಗೆರೆಯನ್ನು ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಿದರೂ?

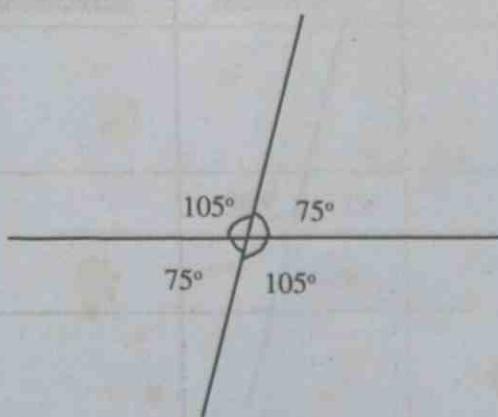

ಈಗ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ವರದು ಕೋನಗಳು ಉಂಟಾದ್ದು. ಅವುಗಳ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟು?

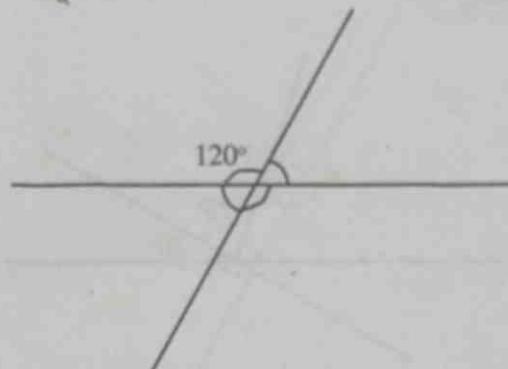
ಒರೆಯಾದ ಗೆರೆಯ ವರ್ಷಭಾಗದ ಮೇಲೆಯೂ ಕೆಳಗೂ ಇರುವ ಕೋನಗಳು ರೇಖೀಯಕ್ಕೊಡೆ ಅಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ.

ಅದರಂತೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೇಖೀಯ ಜೋಡಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದೇ?

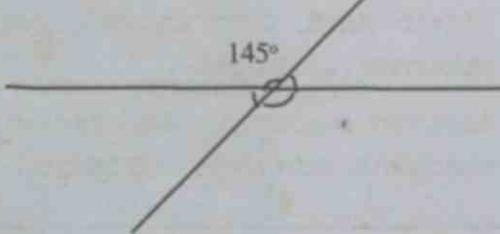
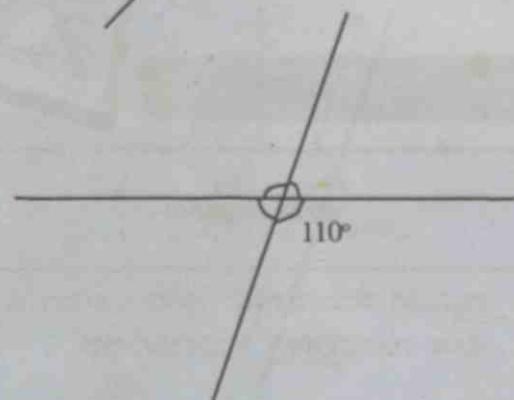
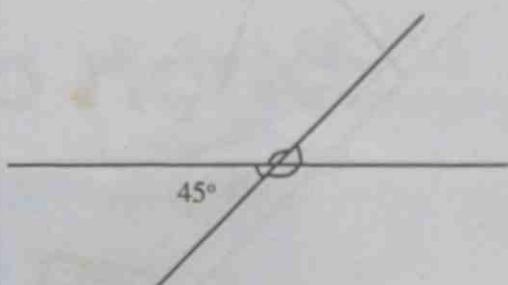
ಕೆಳಗಿರುವ ಚತುರ್ಥ ವರದು ಗೆರೆಗಳು ಅಡ್ಡಕ್ಕು ನೀಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಚತುರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಉಂದ ಮೂಲ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಇವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದೇನು?

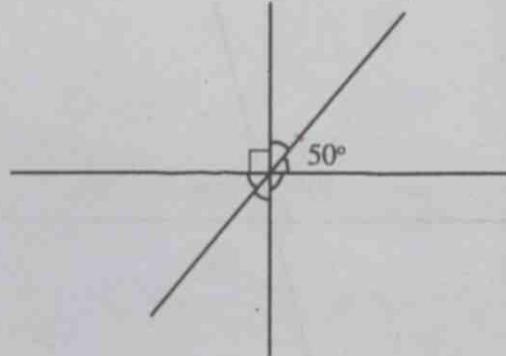
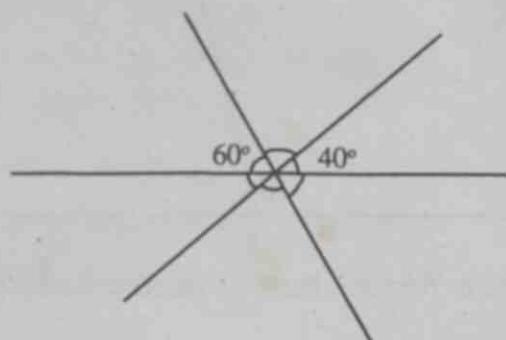
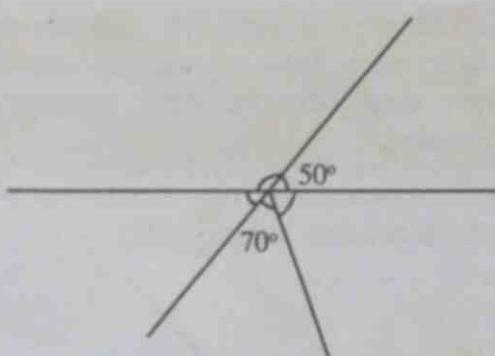
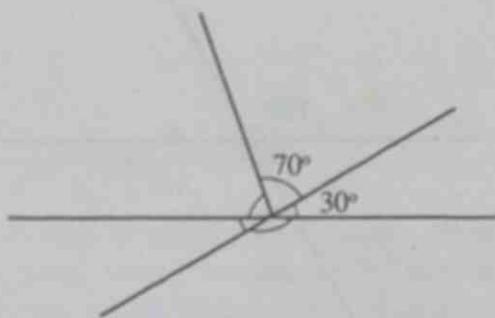
ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಗೆರೆ ಹಂಡಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಳ್ಬು ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಿಂಬದ ವರದು ಕೋನಗಳ ಮೊತ್ತ 180°ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದ್ರ ಕೋನಗಳು ಸಮಾನ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಬ್ಬಿರುವ ಚತುರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಂದ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಬರೆಯಬಹುದೇ?

ಮಾಡಿ ನೋಡು.

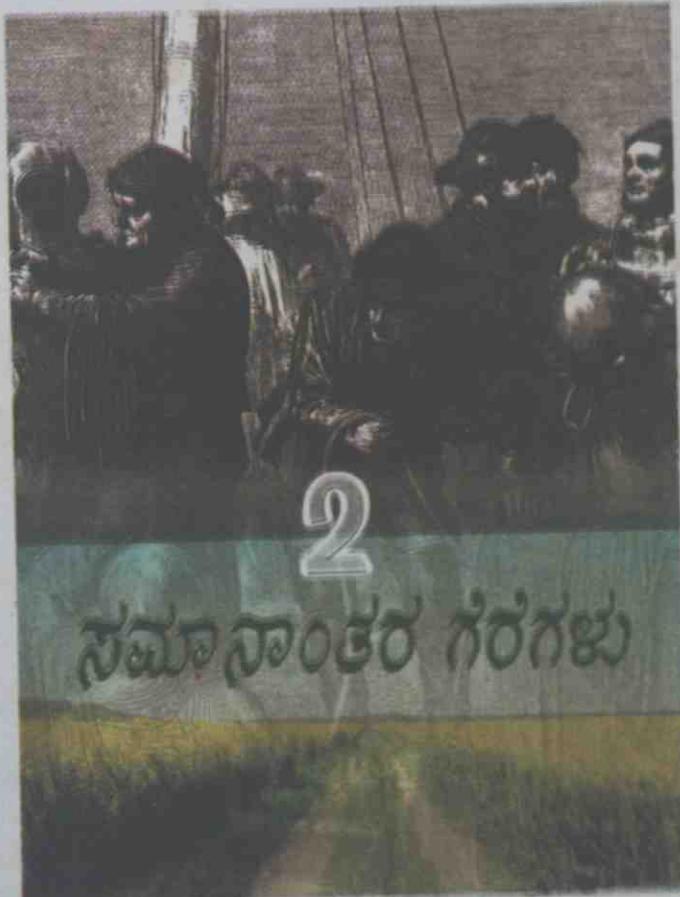
ಪ್ರಸರವಲೋಕನ

ಕರ್ತಿ ಸಾಧನೆಗಳು	ನನಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು	ಪಂಚರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು	ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ
<ul style="list-style-type: none"> ಜ್ಯಾಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗಢಿಗಳ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು. 			
<ul style="list-style-type: none"> ಕೋನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಶಯಗಳಿಂದ ರೇಖೆಯ ಚೋಡಿ, ವಿರುದ್ಧ ಕೋನಗಳು ಎಂಬೀ ಅಶಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು. 			
<ul style="list-style-type: none"> ಕೋನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೆಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಂಡುವುದು. 			

2

ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳು

ಉತ್ತರ ಕಿಳಿಟ್ಟ ಗೆರೆಗಳು

ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಬಂದುಗಳನ್ನು ಚೋಡಿಸಿದರೂ ಒಂದು ಗೆರೆ ಸಿಗುವುದು. ಅದರೆ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳು ಒಂದು ಬಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಿಸುವುದೇ?

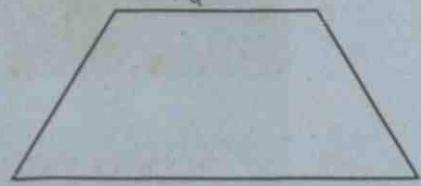
ಒಂದು ಆಯಾತದ ಒಂದು ಜೊತೆ ಏರುದ್ದು ಭುಜಗಳನ್ನು

ಮುಂದುವರಿಸಿದರೋ?

ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಸಂಗಮಿಸಬಹುದೇ?

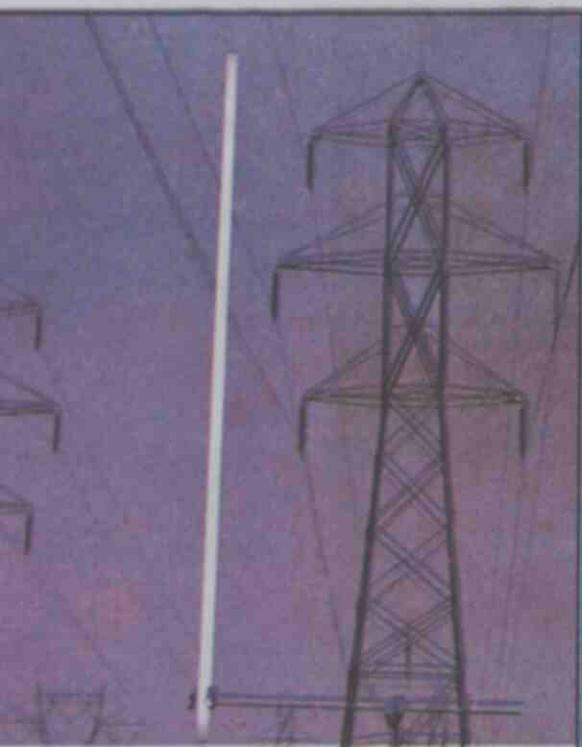
ಯಾಕಾಗಿ?

ಆ ಕೆಗಿನ ಪತುಭೂಜವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

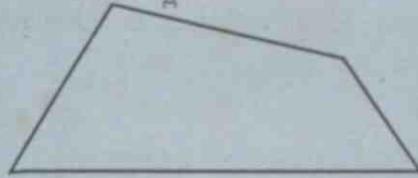

ಮೇಲ್ಮೈಗಾದ ಮತ್ತು ಕೆಳಭಾಗದ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಆವೃಗಳು ಸಂಗಮಿಸಬಹುದೇ?

ಎಡಭಾಗದ ಮತ್ತು ಬಲಭಾಗದ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೋ?

ಚತುಭುಂಡ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೋ?

ಯಾವುದಾದರೂ ವಿರುದ್ಧ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಸಂಗಮಿಸಬಹುದೇ? ಯಾಕೆ?

ಸಮಾನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಸಮಾನಂತರ ಗೆರೆಗಳು (parallel lines) ಎನ್ನುವರು.

ಸದ್ವಾಸ ಅಂತರ

ಆಯತವನ್ನು ರಚಿಸಲು ತಿಳಿದಿರ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

5 ಸೆಂಟಿಮೀಟರು ಉದ್ದ ಮತ್ತು 2 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಅಗಲವಿರುವ ಆಯತವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

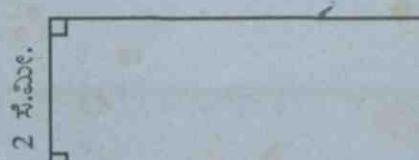
ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ?

- ಮೊದಲು 5 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆದು ಅದರ ಒಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಲಂಬವಾಗಿ 2 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಒಂದು ಗೆರೆ ಎಳೆಯಿರಿ.

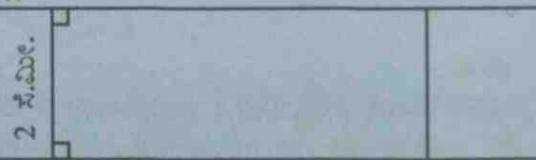
5 ಸೆ.ಮೀ.

ಇನ್ನು, ಈಗ ಎಳೆದ ಗೆರೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಿಂದ 5 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಬ ಎಳೆಯಿರಿ. ಈ ಗೆರೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಗೆರೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆಯತವಾಗುವುದು.

5 ಸೆ.ಮೀ.

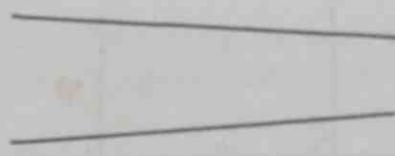
ಇದರ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಕೆಳಿನ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ 2 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡ ಸಮಾನಂತರ ಗೆರೆಗಳು ಸಿಗುವುದಲ್ಲವೇ?

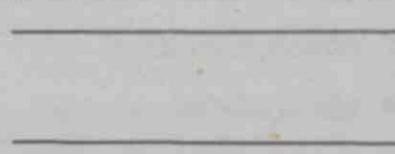
5 ಸೆ.ಮೀ.

ಅಂತರ

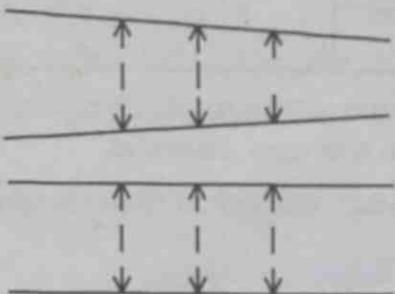
ಈ ಕೆಳಿನ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರಬಹುದೇ?

ಹೀಗೆ ಆದರೋ?

ಎರಡೂ ಚತುರ್ಭುಂಡಲ್ಲಿರುವ ಗೆರೆಗಳೂ ಇಗನ ಅಂತರವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

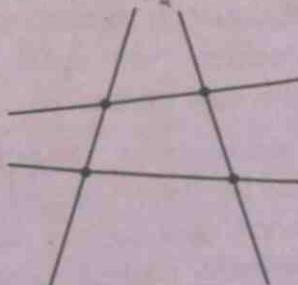

ಆಗ ಸಮಾನಂತರವಾದ ಗೆರೆಗಳೂ ಇಗನ ಅಂತರದ ಕುರಿತು ಏನು ಹೇಳಬಹುದು?

ಸಮಾನಂತರ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವೇ ಸಮಾನ ಅಂತರ ಎಂದಾಗಿದೆ.

ಜಯೋಚಿಬ್ಬಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚತುಭುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ. Line through two points ಎಂಬ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚತುಭುಂಡ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಭುಜಗಳು ಸಂಗಮಿಸುತ್ತವೆಯೇ?

Move ಎಂಬ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚತುಭುಂಡದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿ. ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಗಾಗ ಗೆರೆಗಳು ಸಂಗಮಿಸಬಿರುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಲಂಬವು ಸಮಾನಂತರವು

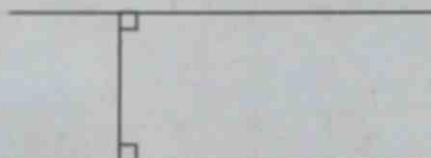
ಈ ಚತುರಂಜ್ಯ ನೇಡಿರಿ.

ಅಡ್ಡವಾದ ಗೆರೆಗೆ ಲಂಬವಾಗಿರುವ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ನೇಡಿಹಿಂ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿವೆಯೇ?

ಇನ್ನು ಈ ಚತುರಂಜ್ಯ ನೇಡಿಹಿಂ.

ಅಡ್ಡವಾಗಿರುವ ಗೆರೆಗೆ ಲಂಬವನ್ನು ಎಳ್ಳಿದು ಲಂಬವಾದ ಅ ಗೆರೆಗೆ ಘ್ರಣೆ ಲಂಬ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

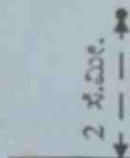
ಅಡ್ಡವಾಗಿರುವ ಗೆರೆಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿವೆಯೇ?

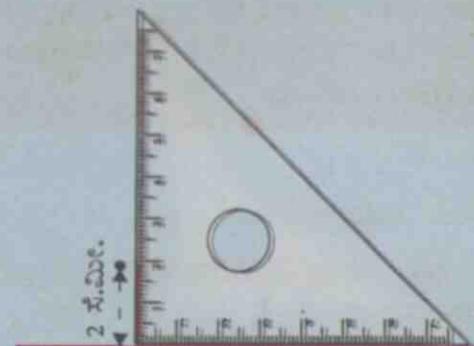
ಒಂದು ಗೆರೆಗೆ ಲಂಬವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿಯೂ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಚಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯಾರ್ಥಗಳಿವೆ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಗೆರೆ ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. Perpendicular line ಯಾರ್ಥ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗೆರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಡಿದರೆ ಈ ಬಂದುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾದು ಹೋಗುವ ಗೆರೆಗೆ ಲಂಬವಾದ ಒಂದು ಗೆರೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಬಂದುವಿನ ಸ್ಥಾನ ಗೆರಿಯ ಕೋರ್ನರುದರೆ ಆ ಬಂದುವನ್ನೇ ಇಂದ ಲಂಬವನ್ನು ಎಳ್ಳಿಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ರಚಿಸಿದ ಲಂಬಕ್ಕೆ ಘ್ರಣೆ ಒಂದು ಲಂಬ ರಚಿಸಿ ನೇಡಿಹಿಂ.

ಒಂದು ಗೆರೆಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗೆರೆ ಎಳ್ಳಿಯಲು Parallel line ಯಾರ್ಥ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೆರಿಯ ಮೂರ ಫಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. ಈ ಯಾರ್ಥ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗೆರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ನೇಡಿರಿ. ಬಂದುವಿನ ಸ್ಥಾನ ಮೊರಟು ರಚಿಸಿದ ಗೆರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ?

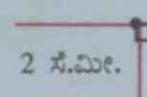
ಆಗ ಒಂದು ಗೆರೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ 2 ಸಂಪರ್ಮಿತರು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದುವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮೂಡಿದರೆ ಆ ಬಂದುವಿನ ಮೂಲ ಸಮಾನಂತರವಾದ ಗೆರೆ ರಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

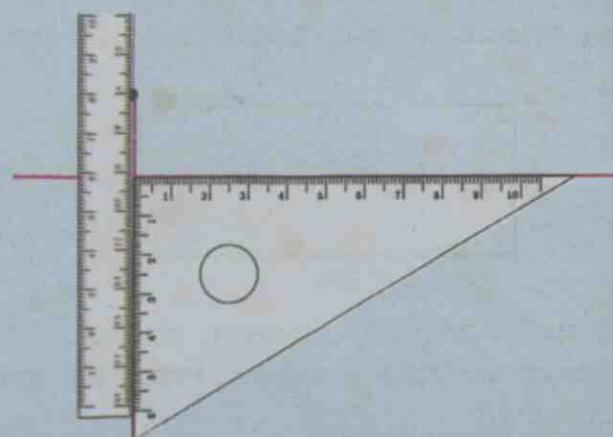
ಮೊದಲು ಬಂದುವಿನ ಮೂಲಕ ಆ ಗೆರೆಗೆ ಲಂಬ ರಚಿಸಬೇಕು.

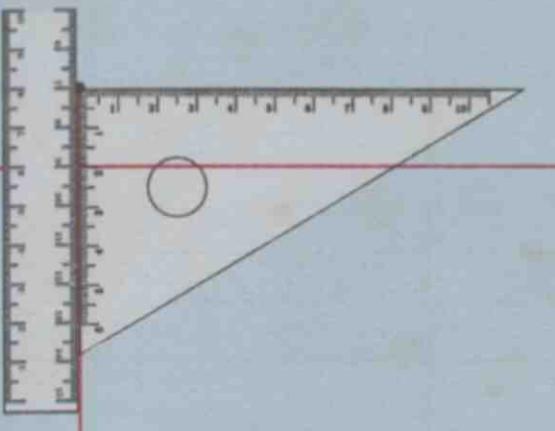
ಅನಂತರ ಈ ಲಂಬಕ್ಕೆ ಲಂಬ ರಚಿಸಬೇಕು.

ಮೊದಲ ಗೆರೆಗೆ ಲಂಬ ಗೆರೆ ರಚಿಸುವುದರ ಬದಲು ಸ್ಕ್ರೀಲು ಹಿಡಿದರೂ ಸಾಕು.

ಇನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ, ಮುಚ್ಚದ ಮೂಲೆಯನ್ನು ಆ ಬಂದುವಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದರೆ ಸಮಾನಂತರ ಗೆರೆ ರಚಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಬಂದು ಗೇರೆಯ ಕೆಳಗೆಯಾದರೇ?

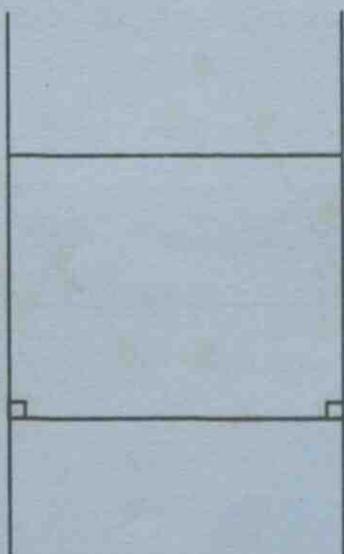
ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಂಡ ವಿಷಯಗಳೇನು?

ಯಾವುದೇ ಗೇರೆಗೂ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಬಂದುವಿನ ಮೂಲಕ ಸಮಾನಾಂತರ ಗೇರೆ ರಚಿಸಬಹುದು.

ಒಂದು ಗೇರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಬಂದು ಬಂದುವಿನ ಮೂಲಕ ಎನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರ ಗೇರೆಗಳನ್ನು ಎಳ್ಳಿಯಬಹುದು?

ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕು

ಆಯತದ ವಿರುದ್ಧ ಭುಜಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿವೆ.

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

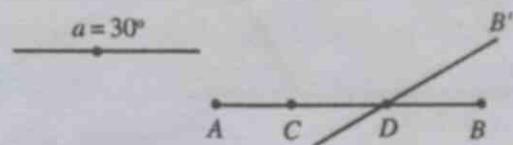
ಒಂದು ಗೇರೆ ಎರಡು ಲಂಬಗಳನ್ನು ಎಳೆದರೆ ಅವುಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

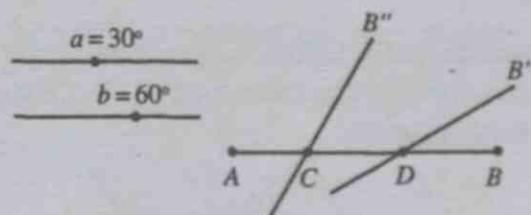
ಈಯೇಚೆಚ್‌ಡಿಲ್ಲಿ AB ಎಂಬ ಗೇರೆ ಎಳೆದು ಅದರಲ್ಲಿ C, D ಎಂಬುಂತೆ ಎರಡು ಬಂದುಗಳನ್ನು ಗೂಡಿಸಿ.

ಇನ್ನು Slider ಮೂಲನ್ನು ತೋಡು ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿದಾಗ ಲಭಿಸುವ ವಿಂದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ Angle ಎಂಬುದರ ಬದುಂಬಿದ ಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರಿ. Name ಆಗಿ a ಎಂದು ಪ್ರೀಪ್ ಮಾಡಿರಿ. ಇನ್ನು Apply ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿರಿ. Angle with given size ಮೂಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ B ಯಲ್ಲಿ ಆನ್‌ತರ D ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿರಿ. ಈಗ ಬರುವ ವಿಂದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ Angle ಎಂಬುವುದರ ಕ್ಕಾಗಿ a ಎಂದು ಪ್ರೀಪ್ ಮಾಡಿ OK ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿರಿ. ಈಗ B' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದು ಲಭಿಸುವುದು. D, B' ಎಂಬೇ ಬಂದುಗಳನ್ನು ಚೇರಿಸಿ ಒಂದು ಗೇರೆ ಎಳೆಯಿರಿ.

ಇನ್ನು b ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ನೇಹರನ್ನು ಕೂಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರಿ. Angle with given size ಮೂಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ B, C ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ್ಕೂ ಮಾಡುವಾಗ ಲಭಿಸುವ ವಿಂದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ Angle ಎಂಬುದಕ್ಕೆ b ಎಂದು ನೀಡಿ OK ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿರಿ. ಹೇಳಿದಾಗಿ ಲಭಿಸುವ B'' ಎಂಬ ಬಂದುವನ್ನು C ಯೊಂದಿಗೆ ಚೇರಿಸಿ.

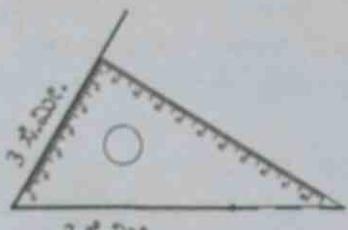
Move ಮೂಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ a, b ಇವುಗಳ ಬೇರೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ಗೇರೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುವುದು? ಅವುಗಳು ಸಂಗಮಿಸದಿರುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಒಂದು ಸ್ನೇಹರ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಿ C ಯಲ್ಲಿ D ಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಬರುವಂತೆ ಈ ಚಯಪರೀಕ್ಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ.

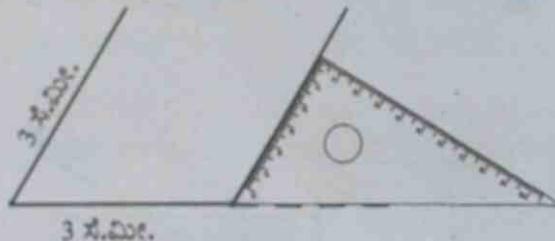
ಅಯಾವಣಾಗಿರಿದ್ದರೆ

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಯಾತ ರಚನೆಯಲ್ಲಾ ಕಿಂದಿರ್ದಿರ್ಬಹುದೇ. ಮು೦ದ ಲಂಬ ಮೂಲೆಗೆ ಉದ್ದು ಚೇಯೋಂದು ಮೂಲೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಗೊಳಿಸಿ ರಚಿಸಿದರೇ?

3 ಸೆ.ಮಿ.

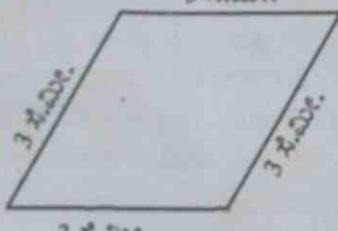

3 ಸೆ.ಮಿ.

3 ಸೆ.ಮಿ.

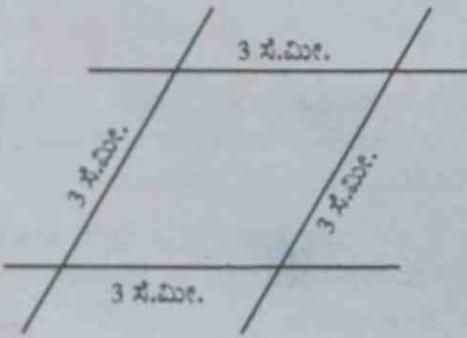
3 ಸೆ.ಮಿ.

3 ಸೆ.ಮಿ.

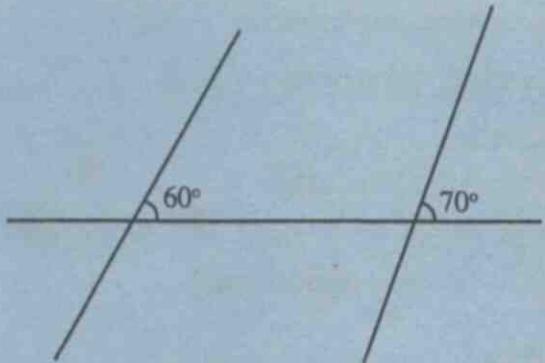
ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜೊತೆ ವಿರುದ್ಧ ಭಾಜಗಳನ್ನು ವುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳು ಸಂಗಮಿಸಬಹುದೇ?

3 ಸೆ.ಮಿ.

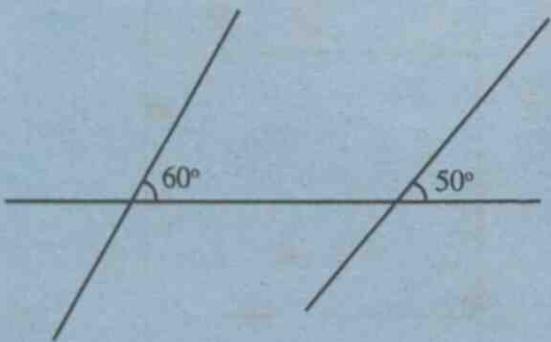
3 ಸೆ.ಮಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಚತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಇವುಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿವೆಯೇ?

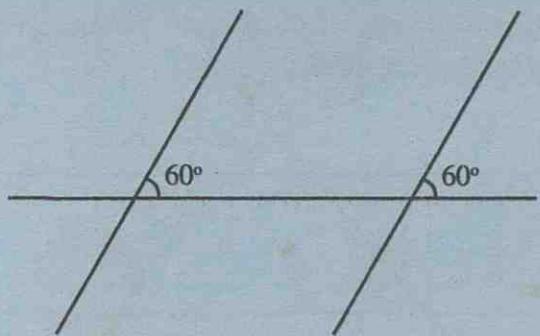
ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುವುದು? ಹೀಗೂದರೇ?

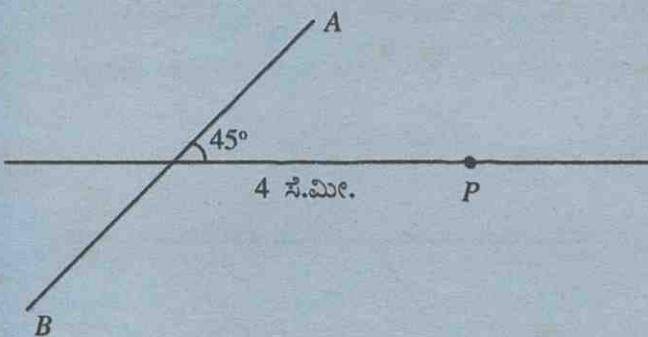
ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಸಂಗಮಿಸಬಹುದೇ?

ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೇ?

ಸಂಗಮಿಸಬಿರಲು, ಬಲಬದಿಯ ಗೆರೆಯ ಬಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಎಪ್ಪು ಡಿಗ್ರೀ ಮಾಡಬೇಕು.

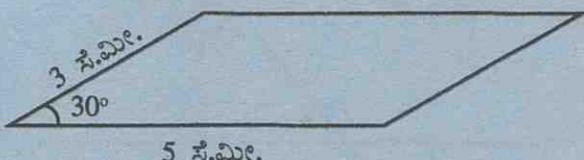

ಇನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವಂತಿರುವ ಒಂದು ಚತುವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರಿ.

P ಯ ಮೂಲಕ AB ಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಲಭ ದಾರಿ ಯಾವುದು?

ಈ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ಚತುಭುಜದ ಎರಡು ಜೊತೆ ವಿರುದ್ಧ ಭುಜಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿವೆ.

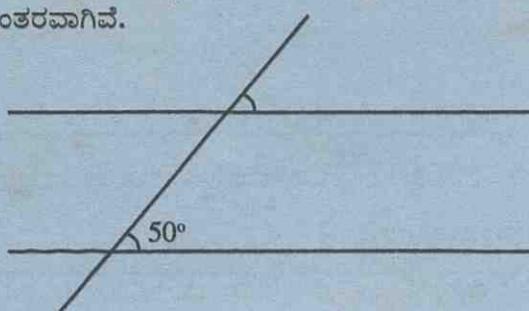

ಈ ಚತುಭುಜವನ್ನು ಇದೇ ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬಹುದೇ?

ವಿರುದ್ಧ ಭುಜಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾದ ಇಂತಹ ಚತುಭುಜಕ್ಕೆ ಸಮಾನಂತರ ಚತುಭುಜ (parallelogram) ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಸಮಾನಂತರವೂ ಕೋನಗಳೂ

ಈ ಕೆಳಗಿರುವ ಚತುವನ್ನು ಮೇಲನ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಗೆರೆಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿವೆ.

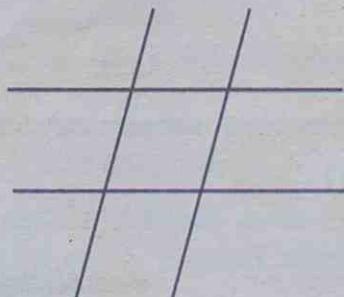

ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕೋನದ ಅಳತೆ ಎಷ್ಟುಗಿರುವುದು?

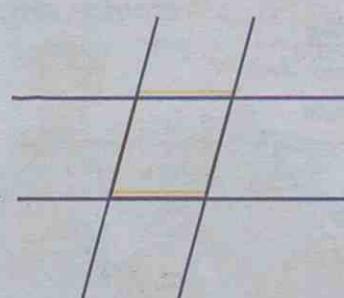
ಸಮಾನಂತರಗಳು ಖಂಡಿಸುವಾಗ

ಒಂದು ಜೊತೆ ಸಮಾನಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಜೊತೆ ಸಮಾನಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

ಇವುಗಳ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ.

ಈ ಆಕೃತಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉದ್ಯಾತಭ್ರಂ ಸಮಾಂತರ ಚಕುಭೂಜವ್ಯಾ

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಸಿಂದ ಒಂದು ಆಯಾತವನ್ನು ಕಡುಗಿ ತೆಗೆಯಿರಿ.

ಈ ಕಳಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಬಂತೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಾನವನ್ನು ಕಡುಗಿ ತೆಗೆಯಿರಿ.

ಈ ಶ್ರೀಮಾನವನ್ನು ಕಿಟಕಿನ ಚತುರಳಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟೇ?

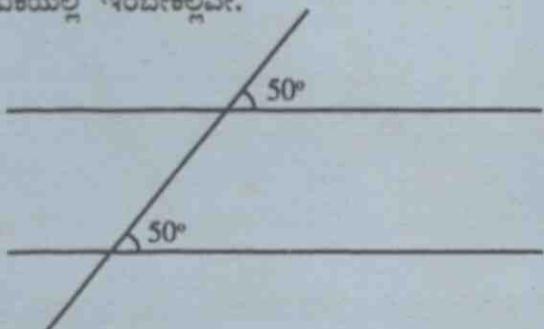
ಒಂದು ಸಮಾನಂತರ ಚಕುಭೂಜವಾಗಿದೆಯೇ?
ಯಾಹಾಗಿ?

ಎತ್ತಳ್ಳಿ ನಾಲ್ಕುಖಾಂತರ
ಗೆರಗಳನ್ನು

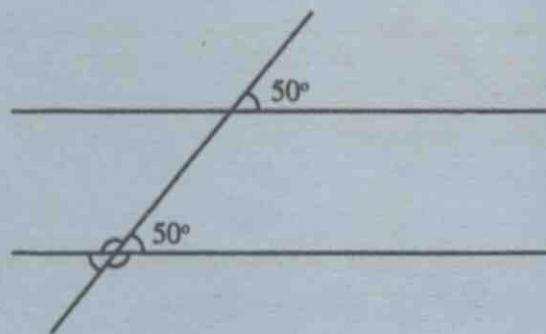
ಒಂದುಕ್ಕಿಂತೆಲ್ಲಾಗೂ
ಹಣಾಯಿತ್ತಾರೆ

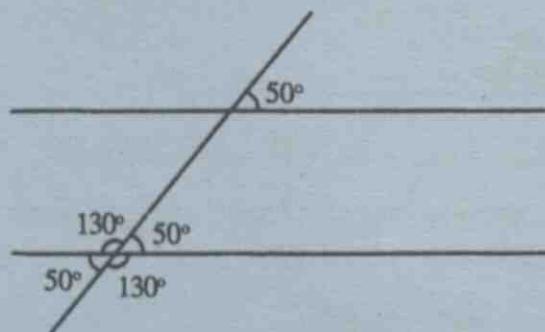
ಸಮಾನಂತರ ಗೆರಗಳು, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಗೆರಯೆಂದಿಗೆ ಸಮಾನ
ಬಾಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಳ್ಳುವೇ.

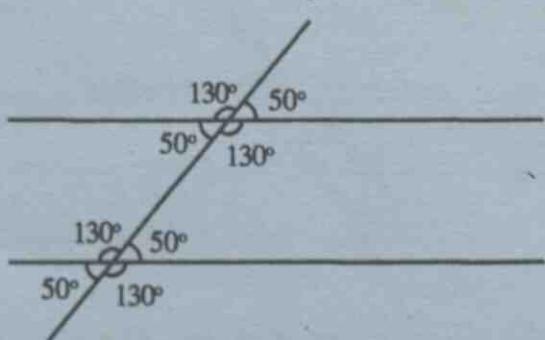
ಚತುರಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?
ಮೊದಲು ಕಿಟಕಿನ ಇತರ ಮೂರು ಕೋನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

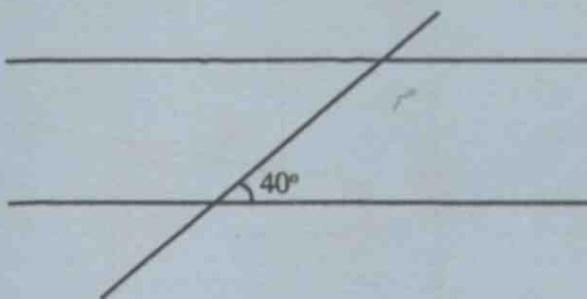
ಎರಡು ಗೆರಗಳು ಹಂಡಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಕೋನಗಳೂ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಯಾವುದೇ?

ಇದರಂತೆ ಚತುರಳಿ ಮೇಲಿನ ಕೋನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲವೇ.

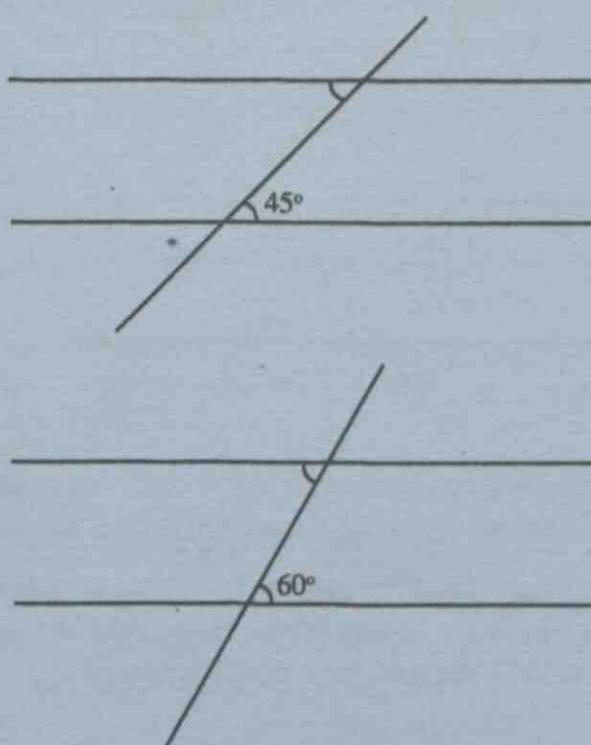
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರಳಿ ಮೇಲಿನ ಪುಟ್ಟ ಕೆಳಗಿನ ಗೆರೆಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿವೆ.

ಚತುರಳಿ ಇತರ ಏಳು ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

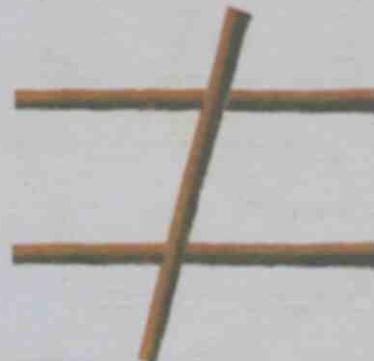
ಸಮಾನಂತರವಾದ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಗೆರೆಯು ಖಂಡಿಸುವಾಗ ಸಮಾನವಾಗಿಯವ ಕೋನಗಳು ಖಾಂಭಾಗಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೊಬ್ಬಿರುವ ಚತುರಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನಂತರವಾದ ಗೆರೆಗಳು ಅಪ್ರಾಗಣ್ಯನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಮೂರನೇ ಗೆರೆ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚತುರಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋನದ ಅಳತೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕೋನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಚತುರಳಿ ಬರೆಯಿರಿ.

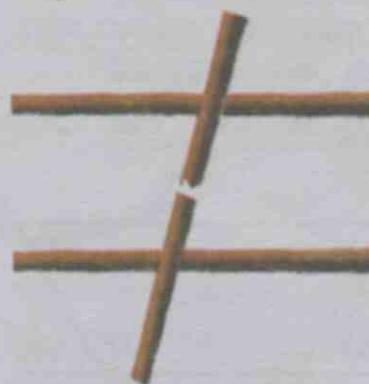

ಬದಲಾಗದ ಚತುರಳಿ

ಎರಡು ಪುಡಿ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ ಇಡುವೇತ್ತು. ಇದರ ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪುಡಿ ಕಡ್ಡಿ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂಟಿಸಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಕೃತಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಸೂಚಿಸಿರಿ. ಕೋನಗಳು ನಿಖರವಾಗಿ ಸೇರಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

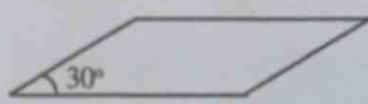
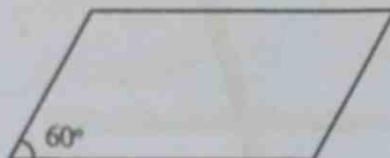

ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭುಜದ ಕೋನಗಳು

ಒಂದು ಆಯಂತರ ಕೋನಗಳಲ್ಲವೇ ಲಂಬ ಕೋನಗಳಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ?

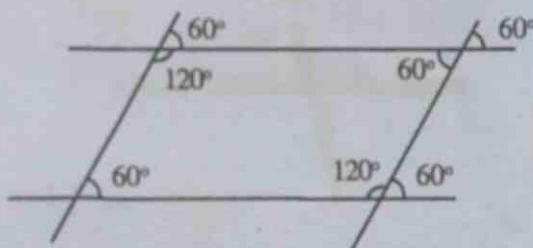

ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭುಜದಲ್ಲಿ?

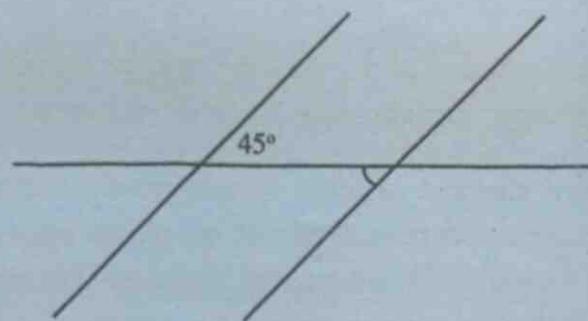
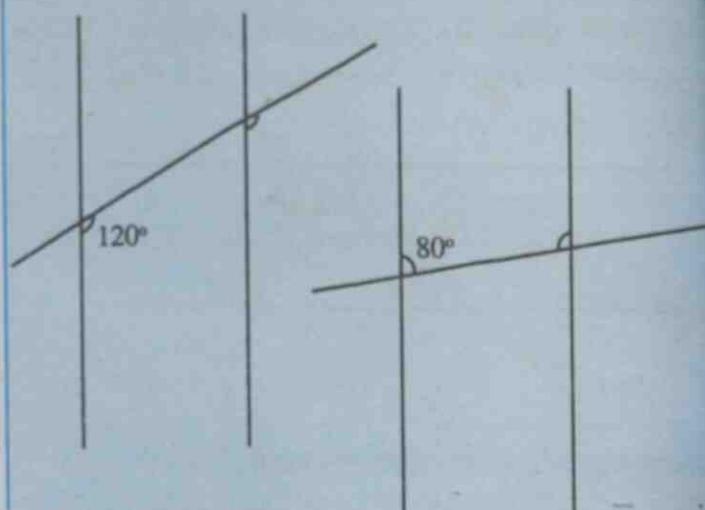
ಮೊದಲ ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭುಜದಲ್ಲಿನ ಇತರ ಕೋನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಭುಜಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಂದುವರಿ, ರಚಿಸಿ ನೋಡಿ.

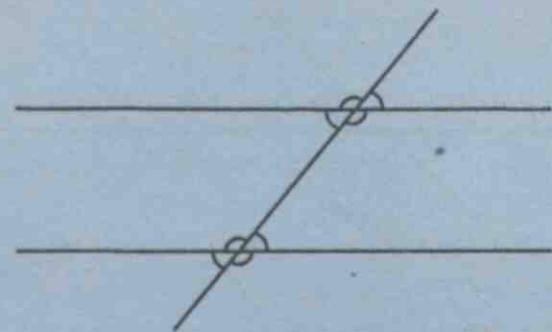
ಇದರಂತೆ ಎರಡನೇ ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭುಜದಲ್ಲಿನ ಕೋನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಎಲ್ಲ ನಾಶಜಾಯಿತು!

ಕೋನಗಳ ಹೊಂದಿಕೆಗಳು

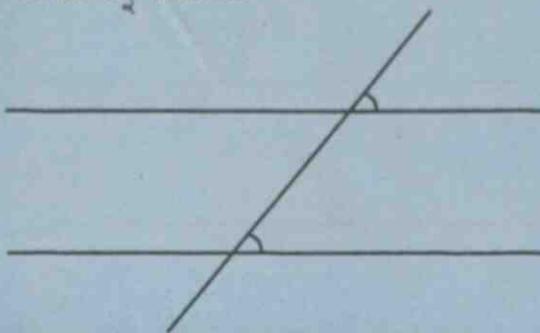
ಸಮಾನಂತರವಾದ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಗೆರೆ ಖಂಡಿಸುವಾಗ ಎಂಬ ಕೋನಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

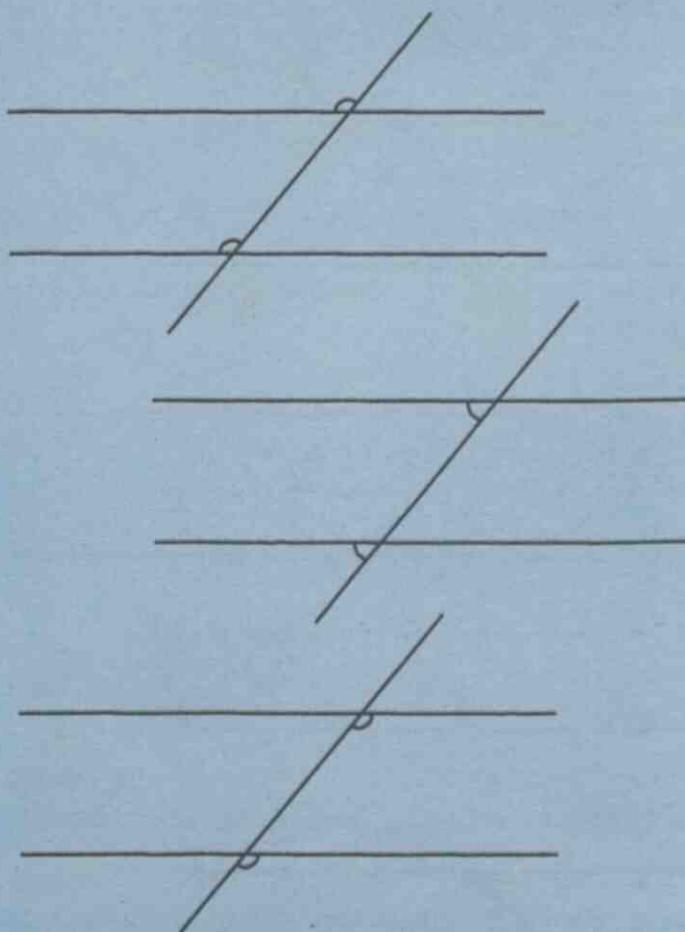
ಚತುರಳ್ಳಿ ಖಂಡಿಸುವ ಗೆರೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಗೆರೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ನಾಲ್ಕು ಕೋನಗಳು ಮೇಲಿನ ಗೆರೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ನಾಲ್ಕು ಕೋನಗಳವೇ.

ಕೆಳಗಿನ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಒಂದೊಂದು ಕೋನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಲವು ಚೊಂಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಕೆಲವು ಚೊಂಡಿರುವ ಕೋನಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿವೆ. ಸಮಾನವಲ್ಲದವುಗಳು ಪರಿಪೂರಕವಾಗಿವೆ.

ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಚೊಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಂ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರರೂಪದಲ್ಲಿ ವರದಾಗಿ ಏಂದುಸ್ಥಿರಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಿರುವ ಒತ್ತುದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಒಂದು ಚೊಕೆ ಕೋನವನ್ನು ನೋಡಿರಂ.

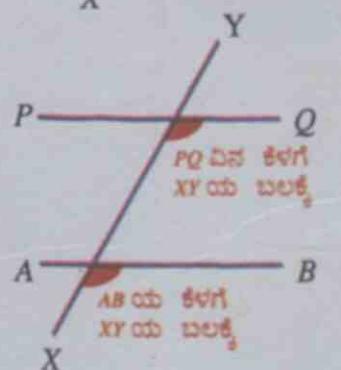
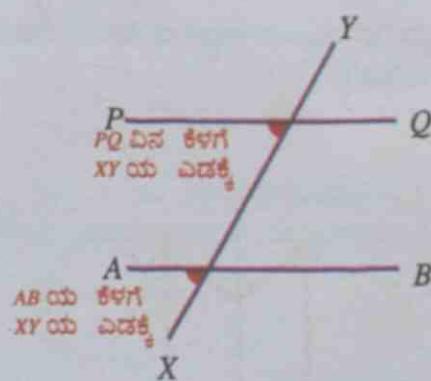
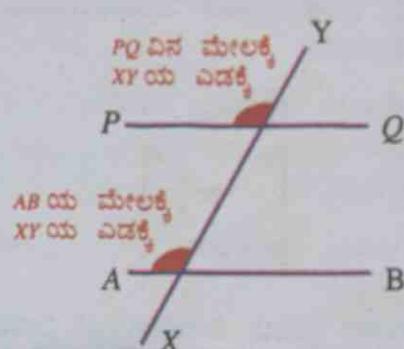
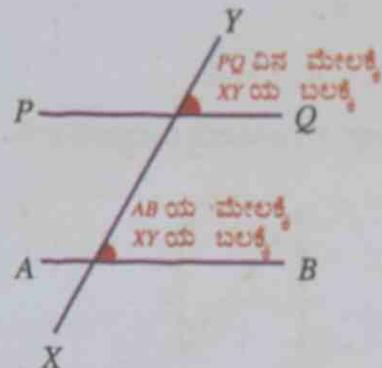

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿರುವ ಕೋನವು ಅಡ್ಡಕ್ಕಾರುವ ಗೆರೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಸರೆಯಾದ ಗೆರೆಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಮೇಲನ ಕೋನವು ಅಡ್ಡಗೆರೆಯ ಮೇಲ್ಲಾಗದಲ್ಲಿ ಸರೆಯಾದ ಗೆರೆಯ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಇದರಂತೆ ಕೆಳಗೂ ಮೇಲೆಯೂ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ಮೂರು ಚೊಕೆ ಕೋನಗಳೂ ಇವೆ.

ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಚೊಕೆ ಕೋನಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾನ್ಯ ಕೋನಗಳು (corresponding angles) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾನಾನ್ಯ ಕೋನಗಳು

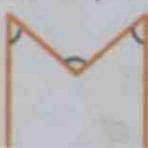
ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿನ ಕೋನಗಳು

“ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರ N ಎಂಬುದನ್ನು ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಬರೆಯಿರ.

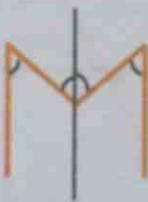
ಇದರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕೋನಗಳೊಳಗಿರುವ ಸಂಖಂಧವೇನು?

ಇನ್ನು M ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದನ್ನು ನೋಡಿರ.

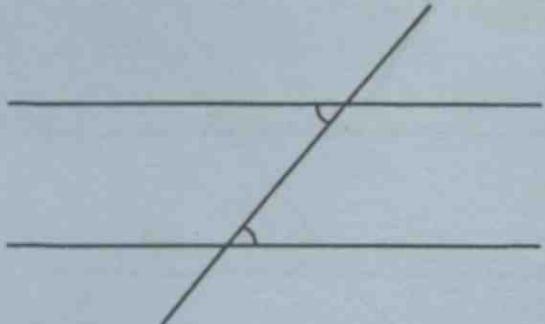

ಗುರುತಿಸಿರುವ ಮೂಲು ಕೋನಗಳೊಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಖಂಧವಿದೆಯೇ?

ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಮೂಲಕ ನೆಟಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೋ?

ಇಮೂಲವಾದ ಕೋನಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಚೊರೆಗೊಳಿಸಬಹುದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಒತ್ತುದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕೋನಗಳನ್ನು ನೋಡಿರ.

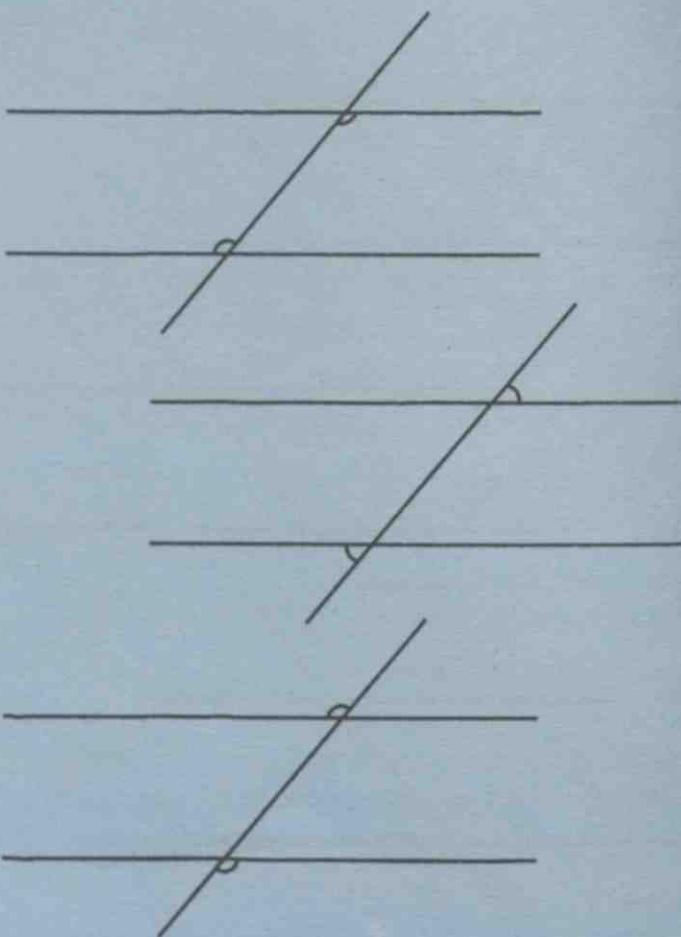

ಒತ್ತುದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಕೋನವು ಅಡ್ಡವಾದ ಗೆರೆಯ ಮೇಲೂ ಒರೆಯಾದ ಗೆರೆಯ ಬಲಕ್ಕೂ ಇದೆ.

ಮೇರಿನ ಕೋನವೇ?

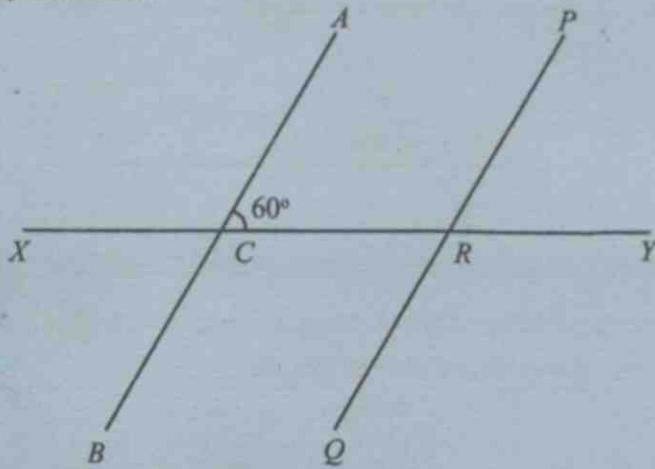
ಅಡ್ಡ ಗೆರೆಯ ಕಳಗೆ ಹಾಗೂ ಒರೆಯಾದ ಗೆರೆಯ ಎಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.

ಇದರಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೋನಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮೂಲು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಚೊರೆಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಸ್ಥಾನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಇಂತಹ ಒಂದು ಜೊತೆ ಕೋನಗಳನ್ನು ಏಕಾಂತರ ಕೋನಗಳು (alternate angles) ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರಳಿ ಎರಡು ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಫೇರಿಸುವ ಗೆರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೋನದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾನಾಂತರ ಕೋನಗಳ ಮತ್ತು ವಿಕಾಂತರ ಕೋನಗಳ ಚೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಆವೃತ್ತಿ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ.

ಸಮಾನಾಂತರ ಕೋನಗಳು

ಹೇಳಿಸಲಾಗಿರುವ	ಅಳತೆ
$\angle ACY, \angle PRY$	60°

ವಿಕಾಂತರ ಕೋನಗಳು

ಹೇಳಿಸಲಾಗಿರುವ	ಅಳತೆ
$\angle ACY, \angle QRX$	60°

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿವುದಾದರೆ

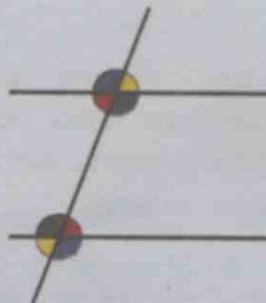
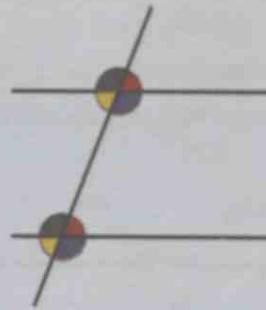
ಎರಡು ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಗೆರೆ ಫೇರಿಸುವಾಗ ಒಂದನೆ ಗೆರೆಯೊಂದಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಕೋನಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ಗೆರೆಯೊಂದಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಕೋನಗಳಿಂದ ಒಂದೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಲವು ೧೯ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೊಂಡಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜೊತೆ ಕೋನಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿವೆ. ಕೋನಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಕೋನಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರ ಕೋನಗಳಿಂದೂ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಕೋನಗಳನ್ನು ವಿಕಾಂತರ ಕೋನಗಳಿಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಸಮಾನಾಂತರ ವಿರುದ್ಧವು

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರಳಿ ನೇಡಿರಿಂ.

ಮೊದಲ ಚತುರಳಿ ಸಮಾನಾಂತರ ಕೋನಗಳ ಚೊಂಡಿಗಳ ಸಮಾನ ಬಗ್ಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

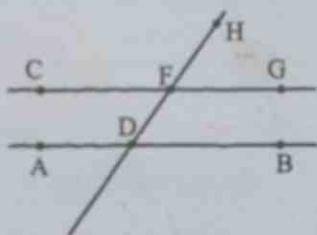
ಎರಡನೇ ಚತುರಳಿಗೆ?

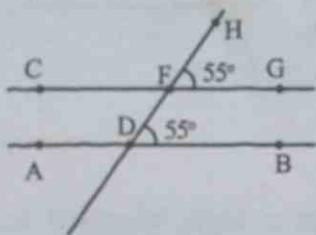
ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಕೋನಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೋನಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವೇನು?

ಉದ್ದೇಶವುದಲ್ಲಿ AB ಎಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ C ಯ ಮೂಲಕ ಇನ್ನಿಂದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಏಕೆಂದು ಕ್ರಮಾಗಿ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಗೆರೆ ಏಕೆಂದು G, H ಎಂಬ ಖಂಡಗಳನ್ನು ತತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಗುರುತಿಸಿ.

ಇನ್ನು Angle ಮಾಲನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ G, F, H ಎಂಬ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಾಗಿ ಈ ಮೂಡಿ. ಅದರಂತೆ B, D, F ಎಂಬ ಪ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮೂಡಿ. ಆಗ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಳತೆಗಳು ಎಷ್ಟೆಂದು ಇಂತಹಾಗಿ.

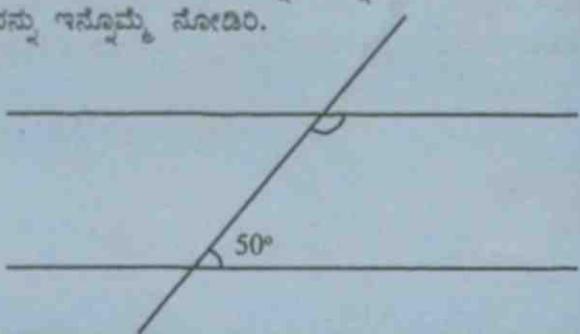
Move ಮಾಲನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ F ನ ಸ್ಥಾನ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿ.

F, D ಎಂಬ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಇದರಂತೆ ಗುರುತಿಸಿ ನೋಡಿ.

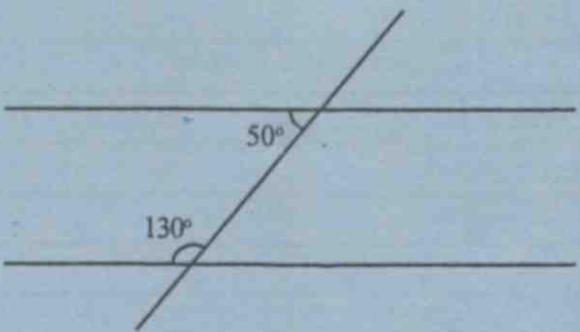
ಇನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವೋ. ಇದಕ್ಕಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಕ್ಷಯಾರ್ಥಿ Right ಈ ಮೂಡಿದಾಗ ಬರುವ ಒಂದು ವಿಂದಿಯೇರಿಂದ Object properties ನ್ನು ಆಯ್ದು ಮೂಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ Color ನಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಡಿ ಆಗತ್ತುವಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಯ್ದು ಮೂಡಿ. ಒಗ್ಗೆ ಸಮಾನ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಬಗ್ಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿ.

ಪರಿಪೂರಕಗಳು

ಎರಡು ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಿಂದ ಗೆರೆಯ ಭೇದಿನ ತತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನಿಂದ ನೋಡಿ.

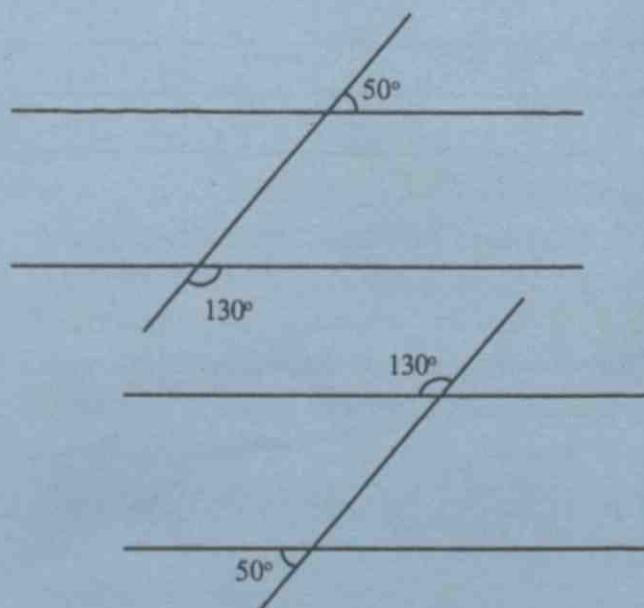

ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೇಲನ ಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಳತೆ ಎಷ್ಟು? ಒರಿಯಾದ ಗೆರೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದರಂತೆ ಪರಿಪೂರಕವಾದ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲವೇ.

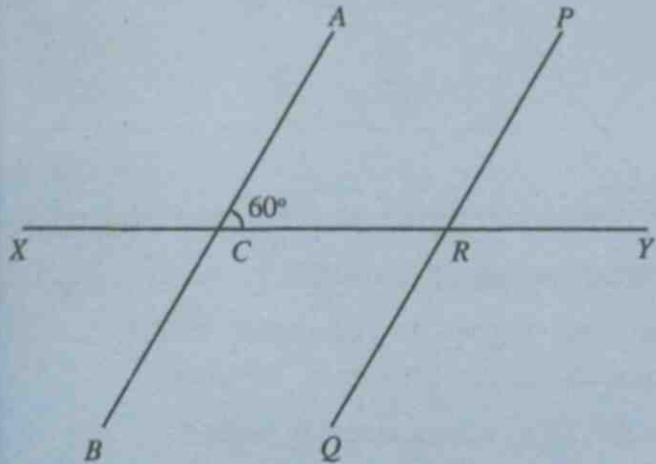

ಆ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ ಸಹಕ್ಕೇನಗಳು (co-interior angles) ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಇದರಂತೆ ಪರಿಪೂರಕವಾದ ಡಾಹ್ ಸಹಕ್ಕೇನಗಳು (co-exterior angles) ಎರಡು ಜೊತೆಗಳಿವೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರಳಿ AB, PQ ಎಂಬೆ ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು XY ಎಂಬ ಗೆರೆ ಭೇದಿಸುವ ಒಂದುಗಳು C, R ಎಂಬವುಗಳಾಗಿವೆ. ಚತುರಳಿ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಸಹಕ್ರೋನಗಳ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಹಕ್ರೋನಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಹಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅಳತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರ.

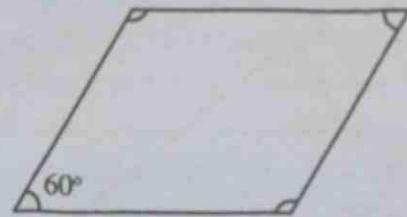

ಅಂತರಿಕ್ಷ ಸಹಕ್ರೋನಗಳು

ಒಂದು ಸಹಕ್ರೋನಗಳು

ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುರಳಿಗಳ ಕೂಲಿನಗಳು

ಈ ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುರಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಉಂದ ಮೂಲು ಕೂಲಿನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದೇ?

ನಾಲ್ಕು ಕೂಲಿನಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು?

ಇನ್ನು ಈ ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುರಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ಯಾವುದೇ ಕೂಲಿನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಎಡಭಾಗದ ಮೇಲಿನ ಕಾಗು ಕೆಳಗಿನ ಕೂಲಿನಗಳ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು?

ಬಲಭಾಗದ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಕೂಲಿನಗಳ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು?

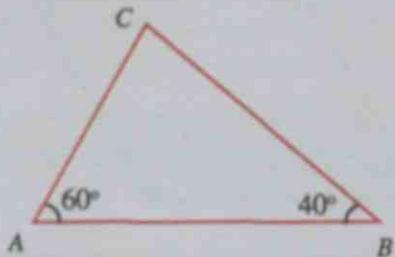

ಕಾಗಾದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕೂಲಿನಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತವೇ?

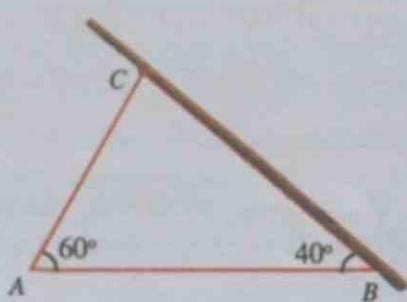
B ಯಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು AX ರ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ರಚಿಸಬೇಕು.

ತ್ರಿಕೋನದ್ವಾರಾ ಸಮಾಂತರ ಗೆರಗಳು

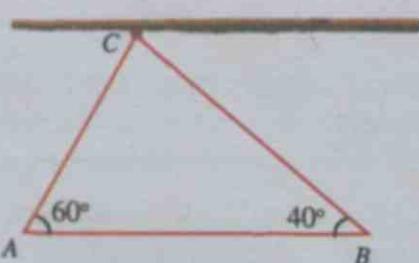
ಒತ್ತುದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಒಂದು ತ್ರಿಕೋನವನ್ನು ಕಡ್ಡುಮೊಳ್ಳಬೇಕು ನಾನ್ನ ರಚನೆ.

ಇನ್ನು ಉದ್ದೇಶದ ಒಂದು ಮುದುಕ್ಕಿಯನ್ನು BC ಎಂಬ ಖೂಜದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅದನ್ನು C ಯಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ.

ಈ ಮುದು ಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುಗಿನ AB ಗೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿಸಬೇಕು.

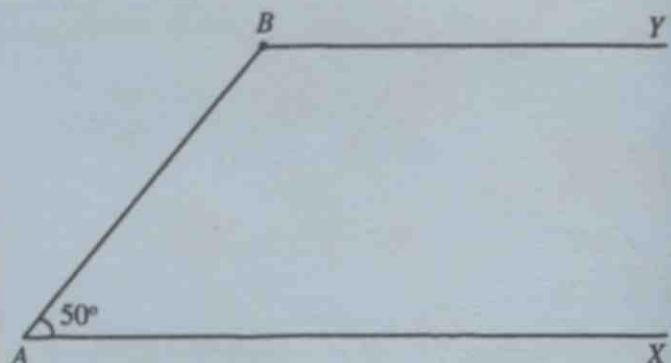
ಈಗ ಮುದುಕ್ಕಿ BC ಯೊಂದಿಗೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಕೋನ ಎಷ್ಟು?

AC ಯೊಂದಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕೋನವೀ?

ಹಾಗಾದರೆ ತ್ರಿಕೋನ ABCಯಲ್ಲಿ ಕೋನ C ಯ ಆಳತೆ ಎಷ್ಟು?

ಹೀಗೆ ರಚಣಾತ್ಮಕ?

A ಯ ಮತ್ತು B ಯ ಕೋನಗಳು ಅಂತರಿಕ ಸಹಕೋನಗಳಾಗಿವೆಯ್ಲುಚೇ?

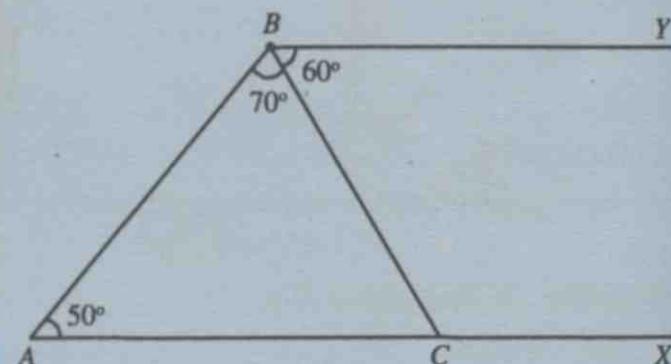

ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಈ ಒತ್ತು ರಚನೆ ನೋಡಿ.

ಇನ್ನು ಆದೇ ಒತ್ತುದಲ್ಲಿ B ಯಿಂದ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಒರೆಯಾಗಿ ರಚಿಸಬೇಕು. AB ಯೊಂದಿಗಿನ ಕೋನ 70° ಆಗಿರಲಿ.

ಈ ಗೆರೆ AX ಗೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲವೇ?

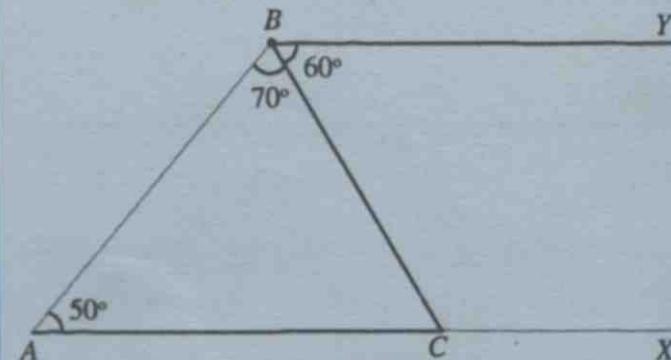
ಆದ್ದರಿಂದ AX ನ್ನು ಸಂಧಿಸುವ ಬಂದುವು C ಎಂದಿರಲಿ.

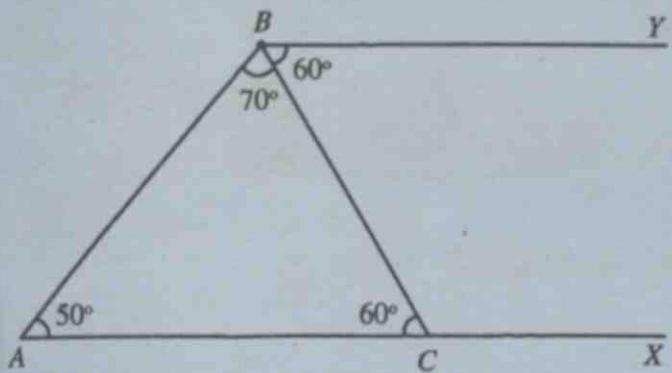
ಈಗ ABC ಒಂದು ತ್ರಿಕೋನವಾಗಿದೆ.

ಆದರಲ್ಲಿ A, B ಎಂಬೀ ತಿರಗಳ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳು ತಿಳಿದಿದ್ದು, ತ್ರಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಕೋನ C ಯ ಆಳತೆ ಎಷ್ಟಾಗಿರುವುದು?

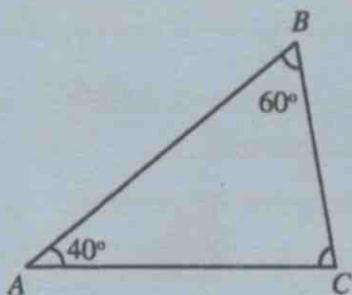
AC, BY ಇವುಗಳು ಸಮಾಂತರವಾಗಿವೆ. ಈ ಗೆರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು BC ಎಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ಒತ್ತು ಗಮನಿಸಿ.

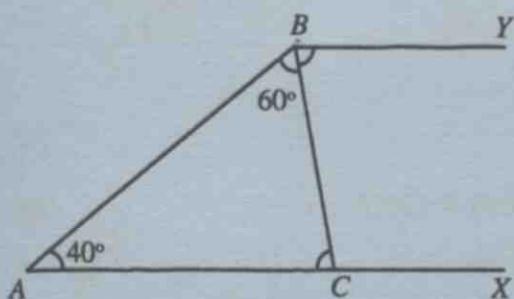
$\angle ACB$, $\angle CBY$ ಇವುಗಳು ಏಕಾಂತರ ಕೋನಗಳಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ.

ಇನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೊಬ್ಬಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಣದಲ್ಲಿ ಕೋನ C ಯ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಮೊದಲ ಚತುರಂತೆ AC ಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿಯೂ B ಯಿಂದ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆದರೋ?

$\angle ACB$ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ, ಇದು $\angle CBY$ ಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆ?

$\angle CBY$ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು $\angle ABY$ ಯನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದು ಮತ್ತು $\angle A$ ಗಳು ಅಂತರಕ ಸಹಕೋನಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಗ....

$$\angle ABY = 180^\circ - 40^\circ = 140^\circ$$

ಇದರಿಂದ

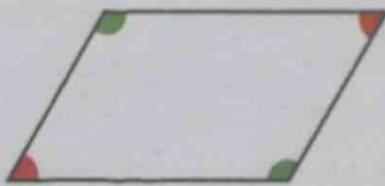
$$\angle CBY = 140^\circ - 60^\circ = 80^\circ$$

ಒಂದೇ

$$\angle ACB = \angle CBY = 80^\circ$$

ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುರಂತ ಜ್ಞಾನ ಶ್ರೀಕೃಣ

ಈ ಕೆಳಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುರಂತ ವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

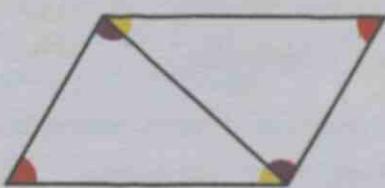

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬ್ರೌಡಿಂಗ್ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕೋನಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವೇನು?

ಹಸಿರು ಬ್ರೌಡಿಂಗ್ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕೋನಗಳೊಂದಿಗೇ?

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹಸಿರು ಬ್ರೌಡಿಂಗ್ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಕೋನಗಳೊಂದಿಗೇ?

ಇನ್ನು ಈ ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುರಂತದ ಎರಡು ವಿರುದ್ಧ ಶಿರಗಳನ್ನು ಚೋಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಎರಡು ಶ್ರೀಕೃಣಗಳಾಗುವ್ವದು.

ನೀರಿ ಬ್ರೌಡ ಕೋನಗಳೊಳಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವೇನು?

ಹಳದಿ ಬ್ರೌಡಿರುವ ಕೋನಗಳೊಂದಿಗೇ?

ಆಗ ವೃತ್ತಸ್ತ ಬ್ರೌಡಿರುವ ಮೂರು ಕೋನಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಏನು ಸಿಗುವುದು?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೀಕೃಣದಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು?

ಸ್ವಾಂಶ್ರಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಎಲ್ಲ ಶ್ರೀಕೃಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಲ ಕ್ಳಿಣಿಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಎಂದು ಹೇಗೆ ತೆರೆಯಲಿಸಬಹುದು?

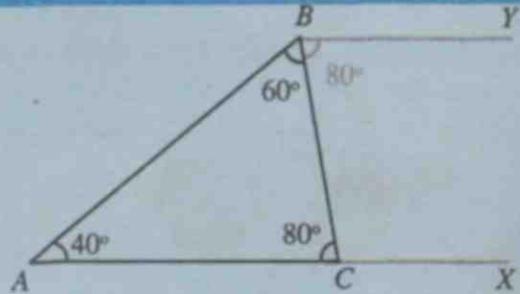
ಪಲವು ಶ್ರೀಕೃಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಕ್ಳಿಣಿಗಳನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗಬಹುದೇ?

ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲದಿಂದ ಚೇರೆಯೊಂದು ಶ್ರೀಕೃಣದ ಕ್ಳಿಣಿಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಹಾತರಿ ಪಡಿಸಬುವುದು ಹೇಗೆ?

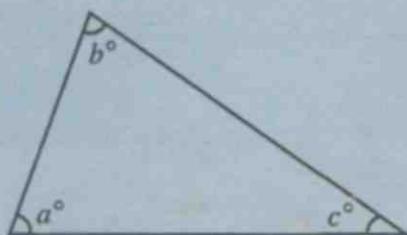
ಯಾವುದೇ ಶ್ರೀಕೃಣಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕ್ಳಿಣಿ ಮೂಲಕ ವಿಶುದ್ಧ ಭಾಜಕ್ಕಿ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಗೆರೆ ಎಳಿಯಬಹುದು. ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕ್ಳಿಣಿಗಳೂ ಇನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಒಳಗೊಂಡಿ, ಶ್ರೀಕೃಣದ ಕ್ಳಿಣಿಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿದೆಯೇಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

- ಶ್ರೀಕೃಣ ಬದಲಾದರೂ, ಹೇಳಿಗಳು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವೃತ್ತಿ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುವ ಸ್ವಾಂಶ್ರಯ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೀಕೃಣಗಳೂ ಸರಿ ಹೊಂದುವುದು.
- ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಚೇಗೆನ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಶ್ರೀಕೃಣದ ಕ್ಳಿಣಿಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿದೆಯೇಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಜಾವಾದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ವಿಷಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಕಾಗಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸಿ ದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಣದ ಕ್ಳಿಣಿಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿದೆಯೇಂಬ ಆಶಯವನ್ನುಪಡ್ಡಿಸಬಹುದ್ದೇ, ಆದರೆ ಉರಣವನ್ನು ಸ್ವಾಂಶ್ರಯ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

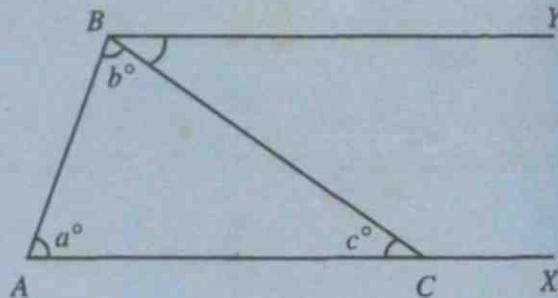

ಇನ್ನು ಈ ಶ್ರೀಕೃಣವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕ್ಳಿಣಿಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು a, b, c ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧವೇನು?

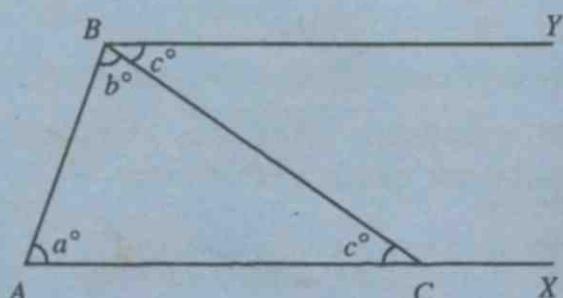
ಈ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆ ರಚಿಸೋಣ.

ಚತ್ರದಿಂದ

$$\angle CBY = \angle ACB = c^\circ$$

ಎಂದು ಸಿಗುವುದು

ಈ ಚತ್ರದಿಂದ

$$\angle A + \angle ABY = 180^\circ$$

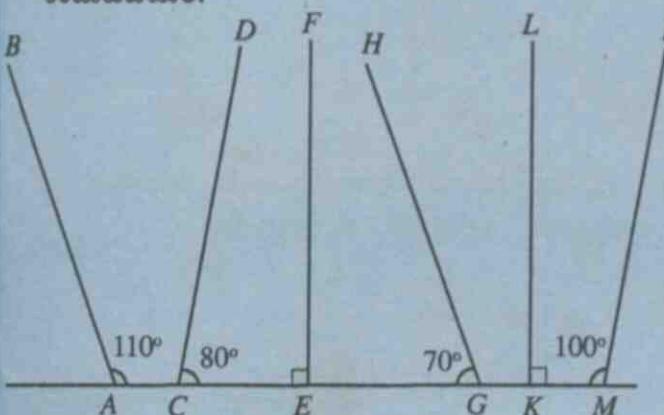
$$a + b + c = 180^\circ$$

ಇದರಿಂದ ಏನು ತಿಳಿಯಿತು?

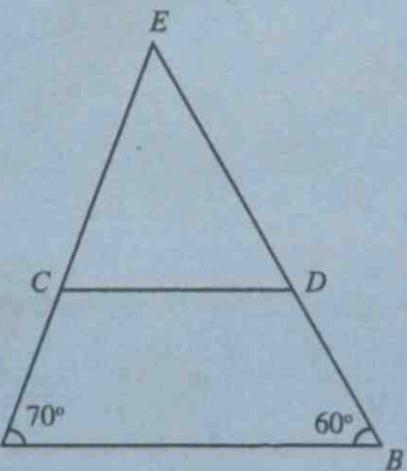
ಯಾವುದೇ ಶ್ರೀಕೋನದ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿದೆ.

 ಮಾಡಿ ಸೋದುವ.

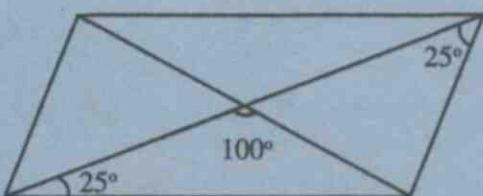
- ಚತುರಳಿಯವ ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರಗಳಾದ ಚೇತೆ ಗೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- ಚತುರಳಿ AB ಮತ್ತು CD ಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀಕೋನದ ಉಳಿದ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

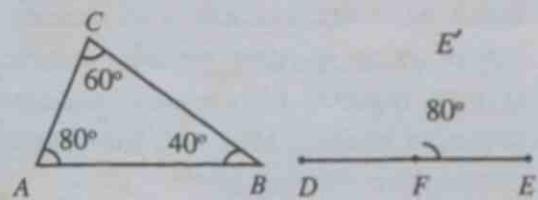

- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರಳಿ ಒಂದು ಸಮಾನಾಂತರ ಚತುಭುಂಜವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಶ್ರೀಕೋನಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೀಕೋನದ ಎಲ್ಲಾ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಒದಗಿಸಿ ಸಂಬಂಧ

ಜಯೋಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ Polygon ಎಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಗೆ ಶ್ರೀಕೋನ ABC ಯನ್ನು ರಚಿಸಿ. Angle ಎಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಶ್ರೀಕೋನದ ಒಳಗೆ ಈತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೀಕೋನದ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು DE ಎಂಬ ಗೆರೆ ರಚಿಸಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು F ನ್ನು ಗೂಡುತ್ತಿಸಿ. Angle with given size ಎಲ್ಲನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಗೊಳಿಸಿ. E ಯಿಂದ F ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈತ್ತು ಮಾಡಿ. ತರುವ ಬರುವ ವಿಂದೊದಲ್ಲಿ Angle A ಆಗಿ α ಎಂದು ನೀಡಿ OK ಈತ್ತು ಮಾಡಿ. ಈಗ ಹೊಸಕೊಂಡು ಒಂದು E' ಲಭಿಸುವುದು. ಇದೇ ಎಲ್ಲನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಗೊಳಿಸಿ E'F ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈತ್ತು ಮಾಡಿ Angle β ಎಂದು ನೀಡಿ. ಹೊಸಕೊಂಡು ಒಂದು E'' ಲಭಿಸುವುದು. E''F ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈತ್ತು ಮಾಡಿ Angle γ ಎಂದು ನೀಡಿ. FE' , FE'' ಎಂಬೀಗೆ ಗೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ. ಹೀಗೆ ಲಭಿಸುವ ಚತುರಳಿ $\angle EFE' = \angle A$, $\angle E'FE'' = \angle B$, $\angle E''FE''' = \angle C$ ಆಗಿರುವುದು. ಎರಡು ಚತುರಳಿಯೂ ಸಮಾನ ಅಳತೆಗಳ ಕೋನಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಣ್ಣ ನೀಡಿರಿ.

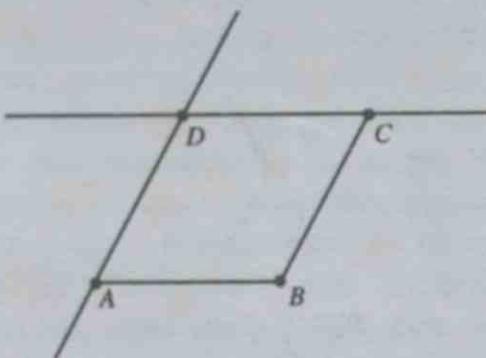
Move ಎಲ್ಲನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಗೊಳಿಸಿ ಕೋನಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿ. ಬಲಭಾಗದ ಚತುರಳಿಯೂ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿದೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದು?

ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭೂಜ ರಚನೆ

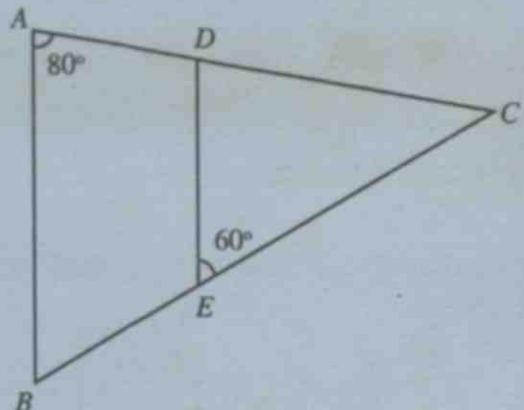
ಚಯಿಂತಪ್ಪದಲ್ಲಿ ೧೦ದು ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭೂಜ ರಚನೆ.

AB, BC ಎಂಬ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಏಳಿಯಿರಿ. Parallel line ಮಾಲನ್ನು ಪಡೆಯೋಗೆ AB ಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ C ಯ ಮೂಲಕ, BC ಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ A ಯ ಮೂಲಕ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಏಳಿಯಿರಿ. ಈ ಗೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉಂಟುವನ್ನು D ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರಿ. Polygon ಮಾಲನ್ನು ಪಡೆಯೋಗೆ ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭೂಜ $ABCD$ ಯನ್ನು ಘೂತ್ತೀಗೊಳಿಸಿರಿ. ಆಗ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿರಿ.

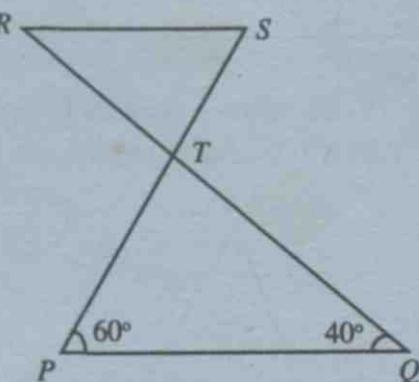

AB ಎಂಬ ಗೆರೆಯಲ್ಲಿ Right click ಮಾಡಿ ತೆರೆದು ಬರುವ ನಿಂದೆಯೇದಲ್ಲಿ Trace on ಎಂಬುದರ ಎದುರಿಗೆ ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿರಿ. ಇದರಂತೆ BC ಎಂಬ ಗೆರೆಗೂ Trace on ನೀಡಿರಿ. ಇನ್ನು Move ಮಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಮಾನಂತರ ಚಕ್ರಭೂಜದ ಒಳಗೆ ಕ್ಕೂ ಮಾಡಿ ನೀಡಿದ್ದುಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಿದು ನೇರಿಸಿರಿ. ಇನ್ನು ಸೂಜಿಸಿದ್ದು.

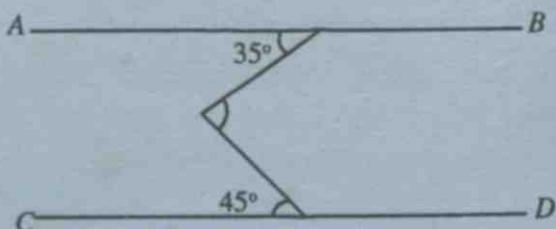
- ಚತುರಳಿ AB ಯು DE ಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

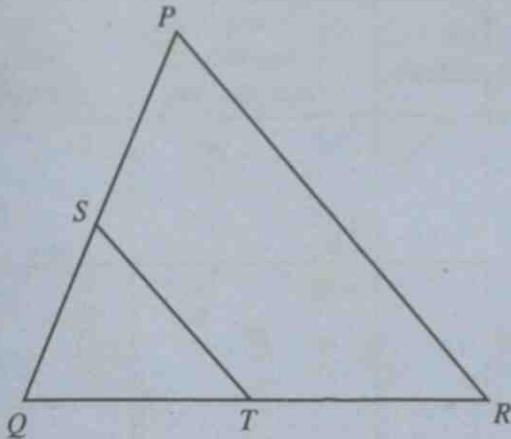
- PQ ಮತ್ತು RS ಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿದೆ. ಚತುರಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

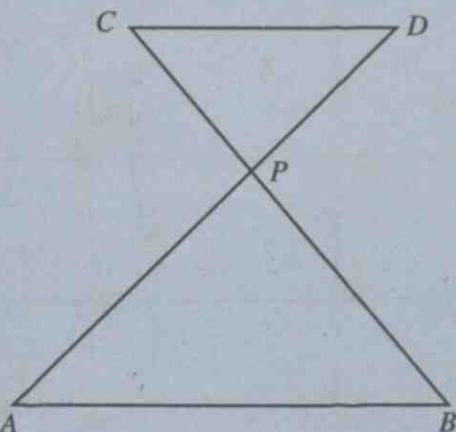
- ಚತುರಳಿ AB ಯು CD ಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿದೆ. ಮೂರನೇ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- PR ಮತ್ತು ST ಗಳು ಸಮಾನಂತರವಾಗಿವೆ. ದೊಡ್ಡ ತ್ರಿಕೋನದಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ತ್ರಿಕೋನದಲ್ಲಿನ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳೂಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವೇನು?

- AB ಯಾ ಅಥ CD ಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ತ್ರಿಕೋನದಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ತ್ರಿಕೋನದಲ್ಲಿನ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳೂಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವೇನು?

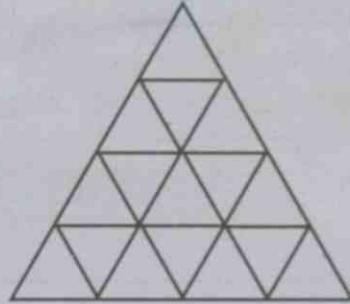
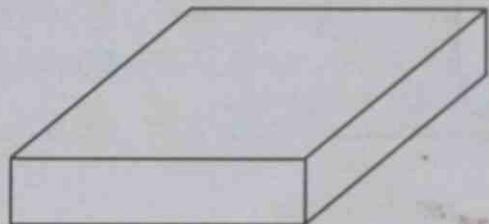

- AB ಎಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ CD ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. ಈ ಎರಡು ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುವೆಂತೆ EF ಎಂಬ ಗೆರೆಯನ್ನು ಏಳಿಯಿರಿ. EF ಎಂಬ ಗೆರೆಯು AB, CD ಎಂಬೀ ಗೆರೆಗಳನ್ನು M, N ಎಂಬೀ ಬಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉಂಟಾಗುವ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಇತರ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ದಿದ್ದು ನೋಡಿದೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಚತುರಂಭ ಸಮಾಂತರವಾಗಿರುವ ಕೋನಗಳು, ವರ್ಷಾಂತರ ಕೋನಗಳು, ಸಹಕೋನಗಳು ಎಂಬವುಗಳ ಜೊತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಚತುರಂಭ ರಚನೆ

ಜಯಂತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಳಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇರುವ ಚತುರಂಭ ರಚನೆ ನೋಡಿ.

ಆತ ದೊಡ್ಡ ತ್ರಿಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಲು Regular Polygon ಮಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

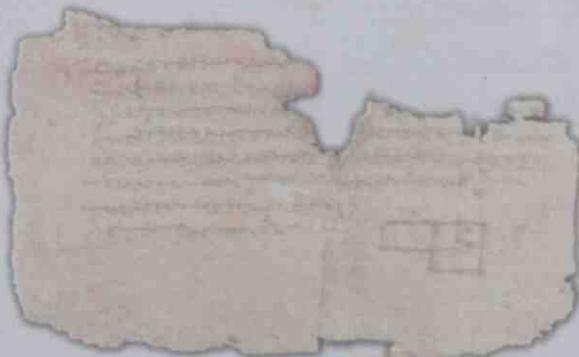
ಕೃತಿರವಾಯೋಗ

ಅರ್ಥ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು	ಸದ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು	ಪ್ರಚರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು	ಇನ್ನೊಂದು ಬದಲಾಗಿದೆ
• ಸಮಾನ ಅಂತರವಿರುವ ಗೆರೆಗಳು ಎಂಬ ನೀಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ಒಂದುದಿಕೆ/ಲಂಬ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಎಂಬುವುದು ಇವುಗಳು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಸಮಾಧಿಕಾರಿಸುವುದು.			
• ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.			
• ಎರಡು ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗೆರೆಯು ಹಂಡಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ಕೋನವನ್ನು ಕೂಪ್ಯಾಯುವುದಾದರೆ ಇತರ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಿಕಾರಿಸುವುದು.			
• ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಬ.ಸ.ಪ. ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಬಯೋಗಿಸುವುದು			
• ಸಮಾನಾಂತರ ಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಾನ್ಯನೀಯ ಕೋನಗಳು, ಏಕಾಂತರ ಕೋನಗಳು, ಸಹಕೋನಗಳು ಇವುಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸುವುದು.			
• ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋನಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಮೊತ್ತ 180° ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಯುತ್ತ ಸಹಿತ ಸಮಾಧಿಕಾರಿಸುವುದು.			

3

ಬದಲಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ
ಬದಲಾಗದ ಸಂಬಂಧಗಳೂ

$$(x+y) - z = x + (y - z)$$

3

ಬದಲಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ
ಬದಲಾಗದ ಸಂಬಂಧಗಳೂ

ಆಳತೆಗಳ ಸಂಬಂಧ

ಒದಲಾಗದ ಸಂಬಂಧ

ವಿಭಿನ್ನ ಗ್ರಾಹದ ಚೌಕಟೆನ್ನು ರಚಿಸಿ. ಭುಜಗಳ ಅಳಕೆ ಒದಲಾದಂತೆ ಸುತ್ತಳತೆಯು ಒದಲಾಗುವುದು. ಎಂದರೆ ಚೌಕದ ಸುತ್ತಳತೆಯು ಅದರ ಭುಜದ ನಾಲ್ಕು ಮಟ್ಟಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶನ್ನು ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಚೌಕದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೇ ಸಿಗುವುದು.

ಹೀಗೆ ಅಳತೆಗಳು ಒದಲಾದರೂ ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸಂಬಂಧಗಳು ಒದಲಾಗದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಿಗೆಣಸಿದರೆ, ಅವುಗಳ ಫಾಸಫಲ ಮತ್ತು ಭಾರವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು. ಅದರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನು ಫಾಸಫಲದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ 7.8 ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾದ ಸಾಂದ್ರತೆ ಎನ್ನುವರು. ಕಣ್ಣಾದ ಒದಲು ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನು ಫಾಸಫಲದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ 8.9 ಲಭಿಸುವುದು. ಇದು ಅವುದ ಸಾಂದ್ರತೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಳತೆಗಳೊಳಗಿನ ಒದಲಾಗದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಸೂಚಿಸುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಣ್ಣಾಡಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಭಾರ w ಎಂದೂ ಫಾಸಫಲ v ಎಂದೂ ಪರಿಗೆಣಸಿದರೆ,

$$w = 7.8v$$

ಕಣ್ಣಾದ ಒದಲು ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ಸಂಬಂಧವು

$$w = 8.9v$$

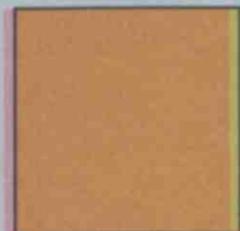
ಎಂದಾಗುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಭಾರ w , ಫಾಸಫಲ v , ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥದ ಸಾಂದ್ರತೆ d ಎಂದಾದರೆ ಈ ಅಳತೆಗಳೊಳಗಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು

$$w = dv$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.

ಚೌಕದ ಉದ್ದೇಶ 3 ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನು?

3 ಸೆ.ಮೀ

3 ಸೆ.ಮೀ

3 ಸೆ.ಮೀ

ಭುಜದ ಸುತ್ತಳತೆ 5 ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಆದರೆ?

ಯಾವುದೇ ಚೌಕದ ಸುತ್ತಳತೆಯು ಅದರ ಒಂದು ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶನಾಲ್ಕು ಮಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲವೇ. ಇದನ್ನು ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆದಾಗ ನೇನಿಂದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಚೌಕದ ಒಂದು ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶನ್ನು s ಎಂಬ ಆಕ್ಷರದಿಂದಲೂ ಸುತ್ತಳತೆಯನ್ನು p ಎಂಬ ಆಕ್ಷರದಿಂದಲೂ ಸೂಚಿಸಿದರೆ,

$$p = 4 \times s$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಪ್ರಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಬಾಗ $\times$ ಎಂಬ ಗುಣಕಾರ ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬರುವುದು (ಅದರ ಕಾರಣವು) ಎಂದು ನಮಗೆ ತೆಗೆದಿದೆ. ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಚೌಕದ ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶ s ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಳತೆ p ಇವುಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು

$$p = 4s$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.

ಚೌಕದ ಒದಲು ಆಯತವಾದರೆ?

ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಭುಜಗಳ ಉದ್ದೇಶ ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಭುಜಗಳ ಅಳತೆ l, b ಎಂದೂ ಸುತ್ತಳತೆ p ಎಂದೂ ಪರಿಗೆಣಸಿ p, l, b ಎಂಬ ವಸ್ತುಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಆಯತದ ಭುಜಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವು ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಹೀಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು?

ಅ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

$$1+2 = 3$$

$$2+3 = 5$$

$$3+4 = 7$$

ನುಕ್ತಮವಾದ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ದರೆ ಈಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

$$(2 \times 1) + 1 = 3$$

$$(2 \times 2) + 1 = 5$$

$$(2 \times 3) + 1 = 7$$

ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಇಮ್ಮೆಡಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಲಭಿಸುವುದು ಯಾಕೆ?

ನುಕ್ತದಾರರೂ ಒಂದು ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮೊದಲು ಕೂಡಿಸಿದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 7ನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರಿ. ದರ ಮುಂದಿನ ಸಂಖ್ಯೆ 8; ಮೊತ್ತ

$$7+8=15$$

ದರಲ್ಲಿ 8 ನ್ನು 7 + 1 ಎಂದು ಬರೆದರೋ?

$$7+7+1=(2 \times 7)+1=15$$

ಒಂದು ಲಭಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ 7 ರ ಬದಲು ಯಾವುದೇ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವರಿಗಳಿಸಿದರೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಎಂದರೆ

ಯಾವುದೇ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆದರ ಮುಂದಿನ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಕ್ಷೇಪೆಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೊದಲ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಮತ್ತಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೇ ಆಗಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ?

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಥವ ಎಂಬ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸುವ. ಆದರ ಪ್ರತಿದೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದರ್ಶಿಸಿದಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಲಭಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ. ಎಂದರೆ ಅಥವಾದ್ದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಒಂದುವರೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಅಥವ ಮತ್ತು ಒಂದುವರೆ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಎರಡು.

ನೋಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಥವಾದ ಎರಡು ಪಾಲು ಒಂದರೆ ಒಂದು. ಆದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಎರಡು. ಎಂದರೆ

$$\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} = \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2} + 1 \right) = \left(2 \times \frac{1}{2} \right) + 1$$

ಆಳತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

ಬಿಭಿನ್ನರೇತಿಯ ಆಳತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಸಲು ನಾವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಒಸರ ದೇಹದ್ದು ಗುಂಪು' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು 'ನೂರು ಮಂದಿ' ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟಿತ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ 'ತುಂಬಾ ದೂರ ನಡೆದನು' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು 'ಎರಡುವರೆ ಕರ್ನಿಂಹಿಂಬರ' ನಡೆದನು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಉದ್ದೇಶ, ಭಾರ ಮತ್ತು ಸಮಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಘನಫಲ, ಸಾಂದ್ರತೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಯತಾಕಾರದ ಗೃಹ್ಯಾಯಾ ಘನಫಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಆದರ ಉದ್ದೇಶ, ಆಗಲ ಮತ್ತು ಎತ್ತರವನ್ನು ಅಳೆದು ಲಭಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಗುರಸಬೇಕು.

ತ್ರುಮೇಣ ಜನರು ಆಳತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಚಿಸಲು ತೊಡಗಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಒಂದು ಆಯತದ ಸುತ್ತಾಳತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದರ ಬದಲು ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಭುಜಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಳೆದು ಅವುಗಳ ಮೊತ್ತದ ಇಮ್ಮೆಡಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕಾಗಬಹುದು.

ಈ ನಿಗಮನದ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಎಂಬಂತೆ

ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರಸಿ ಕೂಡಿಸುವುದರ ಬದಲು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಎರಡಂದ ಗುರಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಖ್ಯಾತತ್ವವಾಗಿದೆ.

ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ

$$2x + 2y = 2(x + y)$$

ಎಂಬ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಗೆರೆತ ಭಾವೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿತ್ತೇವೆ.

ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕ್ರಮೀಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಸಿಗುವುದು

ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು

x ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ

$$x + 0 = x$$

ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

x, y ಎಂಬೇ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ

$$x + y = y + x$$

೭೦ತತ್ತ್ವ ಸರಳಪ್ರಾ ಸಹಜಪ್ರಾ ಆದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ,

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಮ್ಮುದಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಮಾಗಿರುವುದು.

x ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ,
 $x + (x + 1) = 2x + 1$

ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ೭೦ತತ್ತ್ವ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಪೂರ್ವಾಳನ್ನು ನೆನ್ನಿಂದಲ್ಲಿಡುವುದು ಸುಲಭ. ಅವುಗಳನ್ನು ಆಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿರಬೇಕು.

ಮಾಡಬೇಕು ಕೊಡೆಯನ್ನು ಕೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೊಗುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಆದನ್ನು ಬಡಿಸಲು ತಿಳಿಯಿದ್ದರೆ ಒದ್ದೆಯಾಗಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದರೂ ೭೦ತತ್ತ್ವ ಲೀಕ್ವಿಫರಗಳ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಹೀಂದೆ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೆಗೊಳಿಸಬಹಿಸುವ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಮ್ಮುದಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬುಝುತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಆರಂಭ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು x ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರುವುದು $x + 1$; ಈ ಏರಡೂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ $x + (x + 1)$ ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಆನಂತರ x ಎರಡು ಮತ್ತಿ $2x$. ಆದ್ದರಿಂದಿಗೆ ೧ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರುವುದು $2x + 1$. ಆಗ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

x ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೆ $x + (x + 1) = 2x + 1$

ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬುಝುತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬೇಜಗಣಿತ (algebra) ಎನ್ನುವರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದ ಅನಂತರ, ಕೂಡಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೆಳಿದಾಗ ಏನಾಗುವುದು? ಮೊದಲನೆ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಲಭಿಸುವುದು.

ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು x ಎಂದು ಕೂಡಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆ (ಅನಂತರ ಕೆಳಿದಿರುವ ಯನ್ನು y ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಸಿಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬೇಜಗಣಿತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

x, y ಗಳು ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದರೆ, $(x + y) - y = x$

ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನೆಯಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನೆಯಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ $2 + 2 = 4$, $2 \times 2 = 4$, ಆದರೆ $x + x = x \times x$ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವಲ್ಲ. (ಒರ್ವ ಬದಲು 3 ನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೇಂಬೇಳಿಗೆ?)

ಆ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ. ಉತ್ತರವಾಗಿ ಲಭಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. ಹೀಗೆ ಲಭಿಸುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಭಾಷಾ ವಾಚಕಗಳಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಆನಂತರ ಆದನ್ನು ಬೇಜಗಣಿತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ) ಬರೆಯಿರಿ.

- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಎರಡನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಲಭಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಎರಡನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಅನಂತರ ಕಳೆದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಮ್ಮುದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಇಮ್ಮುದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರಿ.
- ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಎರಡು ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ.
- ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಅಪ್ರಗಳಿಂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಲಭಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬದು ಮುದಿಯಿಂದ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಮುದಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಿರಿ.
- ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಮುದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರು ಮುದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರಿ.

ಹೇಗೆ ಕೂಡಿಸಿದರೂ

$$38 + 25 + 75 \text{ ಎಷ್ಟು?}$$

ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವ :

$$38 + 25 = 63$$

$$63 + 75 = 138$$

ಹೀಗೂ ಕೂಡಿಸಬಹುದು :

$$25 + 75 = 100$$

$$38 + 100 = 138$$

ಎರಡನೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಹಾಗೂ ಹಾಗೂ ಹೇಳಿನ ಆಗತ್ಯವಿದೆಯೇ?

ಹಾಬರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ :

$$29 + \frac{1}{3} + \frac{2}{3}$$

ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಕೂಡಿಸುವುದು ಸುಲಭ?

ಆ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದೇನು?

ಮೂರು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮೊದಲ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ, ಮೂರನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೊದಲನ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ತ್ರಿಯ ಎರಡು, ಉತ್ತರ ಒಂದು

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಮುದಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಗೌರ್ತೆ ಶ್ರಯಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಶ್ರಯಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಲಭಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆದರ ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 3 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಈ ಶ್ರಯಿ ಮಾಡಿದರೆ 7 ಲಭಿಸುವುದು. 10 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಗೆ ಶ್ರಯಿ ಮಾಡಿದರೆ 21 ಲಭಿಸುವುದು.

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಮೊತ್ತ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರಯಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 4 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಶ್ರಯಿ ಮಾಡಿದರೆ $4 + (4+1) = 9$ ಎಂದು ಲಭಿಸುವುದು.

ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಈ ಎರಡೂ ಶ್ರಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಲಭಿಸುವ ಉತ್ತರವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇಜಗಳಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

$$x + (x + 1) = 2x + 1$$

ಎಂದು ಬುಝಬಿಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬರೆದ $x + (x + 1)$ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆದರೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾಗಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶ್ರಯಿಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದ್ದು $2x + 1$ ಎಂಬುದು, ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಮ್ಮುದಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಶ್ರಯಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಶ್ರಯಿಗಳ ಉತ್ತರವು ಸಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮ ಚಹ್ಯಾಯ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಇಮ್ಮುದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಎಂಬ ಶ್ರಯಿಯನ್ನು ಬೇಜಗಳಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ $2x + 2y$ ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಆದರ ಇಮ್ಮುದಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯವ ಶ್ರಯಿಯ ಬೇಜಗಳಿತ ರೀತಿಯ $2(x+y)$ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಜತೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿತ ಈ ಎರಡೂ ಶ್ರಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಲಭಿಸುವ ಉತ್ತರ ಸಮಾನವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವದ ಬೇಜಗಳಿತ ರೂಪವು

$$2x + 2y = 2(x + y)$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವು ತತ್ವಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಗಿ ಬಿಫಾಸ್ ಶ್ರಯಿಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಉತ್ತರವು ಸಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂಕಗಳ ಮತ್ತು ರೇಖಗಳ ವರ್ಣನೆ

ಸಂಪ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಂಕಗಳ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಆಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವುದು ರೇಖಗಳ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಅಂಕಗಳ ತದ್ದರ್ಶ $3 + 7$ ಎಂದು ಬರೆಯುವುದು ಮೂರು ಮತ್ತು ಏಳು ಎಂಬ ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವಾಗ ಲಭಿಸುವ ಮೊತ್ತ ಅಥವಾ ಈ ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಹಕ್ಕು ಆಗಿದೆ. ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರವನ್ನು

$$3 + 7 = 10$$

ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ರೇಖಗಳ ತದ್ದರ್ಶ, ಎರಡು ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು $x + y$ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡಿಸಿ ಐಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ? ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿದ್ದರೆ “ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ಅಂದರೆ, ಆಗ ಮೊತ್ತವನ್ನು $x + y$ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರಯನ್ನು ಅದರೇಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಆದರ ಇಮ್ಮದಿ ಲಭಿಸುವುದು.

ಈ ಸಹೃಂಶವನ್ನು ರೇಖಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

$$x + x = 2x$$

ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಾರದವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವಿನೆಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ತತ್ವವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಮತ್ತಿ (ಎರಡಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು) ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆ ವಿವರಕೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಹೋದ್ಯ... ಅಂತ
ಗಳಿಗೆ ಹೋತ್ತಿ
ಬೇಳಗಳಿತವನ್ನೂ
ಅಂತ ಹೋಗೆಂದಿತ...?
ಕಲಿಯಿಂದಿಗಿದೆ.

ಮೊದಲಿನ ಸಂಪ್ರಯೆಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವುದು, ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಒಂದು ಸಂಪ್ರಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಅನಂತರ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದರ ಬದಲು, ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಂಪ್ರಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೂರನೇ ಸಂಪ್ರಯೆಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೊದಲ ಲೇಕ್ಕದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವ :

$$(38 + 25) + 75 = 38 + (25 + 75)$$

ಎರಡನೇ ಲೇಕ್ಕ ಹೀಗಿದೆ :

$$\left(29 + \frac{1}{3}\right) + \frac{2}{3} = 29 + \left(\frac{1}{3} + \frac{2}{3}\right)$$

ಆಗ ಮೂರು ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತವನ್ನು ಬೇಳಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುಬಹುದು.

x, y, z ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಪ್ರಗಳಾದರೂ

$$(x + y) + z = x + (y + z)$$

ಹಾಗಾದರೆ, $36 + 25 + 64$ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಕ್ಕಹಾಕಬೇಕಾದರೋ?

36 ಮತ್ತು 64 ನ್ನು ಮೊದಲು ಕೂಡಿಸುವುದಲ್ಲವೇ ಸುಲಭ? ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

$25 + 64$ ರ ಬದಲು $64 + 25$ ಎಂದು ತ್ರಿಮೀಕರಿಸಿ $(36 + 64) + 25$ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.

ಎಂದರೆ ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವಾಗ ಆವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಾಯಿ ಲೇಕ್ಕವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೆ?

1. $49 + 125 + 75$	2. $347 + 63 + 37$
3. $88 + 72 + 12$	4. $\frac{1}{4} + 1\frac{3}{4} + 2$
5. $15.5 + 0.25 + 0.75$	6. $8.2 + 3.6 + 6.4$

ಕೂಡಿಸುವುದು ಕೆಳಯುವುದೂ

ಮೂರು ಸಂಪ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವ ಬದಲು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಳಿದರೋ?

ಈ ಲೆಕ್ಚರನ್ನು ನೋಡಿ.

ರಾಜುವಿನ ಕ್ರಿಯೆಲ್ಲ 500 ರೂಪಾಯು ಇದೆ. ಅದರಿಂದ 150 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪುವಿಗೆ ನೀಡಿದನು. ಅನಂತರ 50 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಅಬ್ಬ ರಾಜುವಿನಿಂದ ಸೂಲವಾಗಿ ಪಡೆದನು. ಹಾಗಾದರೆ ರಾಜುವಿನ ಕ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು?

ಅಪ್ಪುವಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ನಂತರ ಉಳಿದ ಹಣ

$$500 - 150 = 350 \text{ ರೂಪಾಯು}$$

ಅಬ್ಬವಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅನಂತರ ಉಳಿದ ಹಣ

$$350 - 50 = 300 \text{ ರೂಪಾಯು}$$

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ

ಹಂತ್ರೆ ವರ್ಚಾದ ಮೊತ್ತ

$$150 + 50 = 200 \text{ ರೂಪಾಯು}$$

ಉಳಿದದ್ದು,

$$500 - 200 = 300 \text{ ರೂಪಾಯು}$$

ಎಂದರೆ, ಈ ಕ್ರಿಯೆ $(500 - 150) - 50$ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದರೂ $500 - (150+50)$ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಲಭಿಸುವುದು.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

$$218 - 20 - 80$$

ಎಂಬುದನ್ನು ಬಾಯಿಲೆಕ್ಕುವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಳಾರವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಬಹುದು?

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ವರದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಂದರ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕೆಳೆಯುವುದರ ಬದಲು ಆ ವರದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೆಳೆದರೆ ಸಾಕು.

ಇದು ಬೇಜಗಳಿಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರೋ?

x, y, z ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದರೂ

$$(x - y) - z = x - (y + z)$$

ವರದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕೆಳೆಯುವುದರ ಬದಲು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೆಳೆದರೋ?

ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ:

ತರಗತಿ ಆರಂಭವಾಗುವಾಗ 38 ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ 5 ಮತ್ತು ತಲುಪಿದರು. ಅನಂತರ 3 ಮತ್ತು ಗಣತ ಕ್ಷಿಣಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹೋದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ?

ಘಟನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕು ಹಾಕುವ :

$$38 + 5 = 43$$

ದ್ವಾರಾ ಸದ ದ್ವಾರಾ

ಮುಂದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಕೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬೇಜಗಳಿಂತ ರೂಪಾಯಾದ

$$(x + y) + z = x + (y + z)$$

ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರುತ್ಯೇಕ್ಕುವಾಗಿ ನೆನಂತಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ $29 + 37 + 63$ ಎಂಬುದರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು, $37 + 63 = 100$ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟು 129 ಎಂದು ಬಾಯಿಲೆಕ್ಕುವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು ($(29 + 63) + 37 = 129$). ಅದನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತರ ಬೇಕಾಗುವುದು).

ಆದರೆ ಕೆಳೆಯುವ ವಿಳಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ

$$(10 - 3) - 2$$

ಎಂಬುದರ ಅಧ್ಯ, 100ಂದ 3ನ್ನು ಕೆಳೆದು ಲಭಿಸುವ 70ಂದ 2ನ್ನು ಕೆಳೆಯಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯ ಉತ್ತರ 5

$$10 - (3 - 2)$$

ಎಂದಾದರೋ? ಮೊದಲು 30ಂದ ವರದನ್ನು ಕೆಳೆಯಬೇಕು ಲಭಿಸುವ 1 ನ್ನು 100ಂದ ಕೆಳೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಲಭಿಸುವ ಉತ್ತರ 10

$$10 - 1 = 9. -$$

ಆಂದರೆ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ವಿಫನ್ನು ಉತ್ತರಗಳು ಲಭಿಸುವುದು. ಆದರೆ $(10 - 3) - 2$ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಯ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು $10 - (3+2)$ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಯ ಉತ್ತರ 5 ಎಂಬುದೇ ಅಗಿರುವುದು. ಇದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವವು

$$(x - y) - z = x - (y + z)$$

ಅಧ್ಯವಾ

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಒಂದರ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಳೆಯುವ ಬದಲು ಅಪ್ಪಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಕೆಳೆದರೆ ಸಾಕು.

ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಂತಿಸಬೇಕು.

3 ಮತ್ತು ಸಭೀಗೆ ಹೋದರೆ

$$43 - 3 = 40$$

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ 1೯ತಿಯಲ್ಲಿ ರೀತ್ಯಾಕಾಶಬಹುದು. 5 ಮತ್ತು ಬಹುತ್ವರ ಹಾಗೂ 3 ಮತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ದರೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತ್ತು

$$5 - 3 = 2$$

ಮೊದಲಿದ್ದ ಮತ್ತು 38 ಹಾಗೂ ದರೆ ಒಟ್ಟು ಮತ್ತು

$$38 + 2 = 40$$

ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಪ್ರಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರ ಬದಲು, ಮೊದಲ ಸಂಪ್ರಯಿಂದ ಎರಡನೇ ಸಂಪ್ರಯನ್ನು ಕಳೆದಾಗ ಸಿಗುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ

$$(108 + 25) - 15 = 108 + (25 - 15) = 118$$

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆದೆ. ಈ 1೯ತಿ ಶ್ರಯ ಮಾಡಲು ಕೂಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರಯ ಕಳೆಯುವ ಸಂಪ್ರಗ್ರಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

$$25 + 10 - 15$$

ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು 100ಂದ 15ನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಆಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಓಜಗಣತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

x, y, z ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಪ್ರಗಳಾದರೂ

$$y > z$$
 ಆದರೆ,

$$(x + y) - z = x + (y - z)$$

ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಲೆಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ.

$$1. \quad (135 - 73) - 27$$

$$2. \quad \left(37 - 1\frac{1}{2}\right) - \frac{1}{2}$$

$$3. \quad (298 - 4.5) - 3.5$$

$$4. \quad (128 + 79) - 29$$

$$5. \quad (298 + 4.5) - 3.5$$

$$6. \quad \left(149 + 3\frac{1}{2}\right) - 2\frac{1}{2}$$

ಕಳೆದು ಕೂಡಿಸುವಾಗ

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಗೊಳ್ಳಬೇಕಿನ ಪೆಟ್ಟಗೆಯಲ್ಲಿ 110 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಪೆನ್ನನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಿ 15 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದನು. 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪೆನ್ನು ಲಭಿಸಿತು. ಉಳಿದ

5 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾ ಬೆಂಗ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದನು. ಈಗ ಬೆಂಗ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ?

ಫಾಬನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲ್ಯಾಕ್ ಹಾಕಿದರೆ,

110 ರಂದ್ರ 15 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದ ಅನಂತರ ಬೆಂಗ್ರೆಯಲ್ಲಿ

$$110 - 15 = 95 \text{ ರೂಪಾಯಿ}$$

5 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಸಾ ಬೆಂಗ್ರೆಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ

$$95 + 5 = 100 \text{ ರೂಪಾಯಿ}$$

ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಹೀಗೂ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು.
ತೆಗೆದ 15 ರೂಪಾಯಿಯಂದ 5 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
ಅಂದರೆ ಬೆಂಗ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಹಣ

$$15 - 5 = 10 \text{ ರೂಪಾಯಿ}$$

ಈಗ ಬೆಂಗ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣ

$$110 - 10 = 100 \text{ ರೂಪಾಯಿ}$$

ಮೊದಲು ಮೂಡಿದ ಶ್ರಯೆಯನ್ನು $(110 - 15) + 5$ ಎಂದೂ ಎರಡನೇ
ಶ್ರಯೆಯನ್ನು $110 - (15 - 5)$ ಎಂದೂ ಬರೆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ
ಶ್ರಯೆಯು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು.

$$(110 - 15) + 5 = 110 - (15 - 5)$$

ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಬದಲು,
ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಯಂದ ಎರಡೂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಳಿದರೆ
ಷಾಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ

$$(29 - 17) + 7 = 29 - (17 - 7) = 19$$

ಕಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಕೂಡಿಸುವ ಶ್ರಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ಮಾಡಬಹುದೇ?

$$(29 - 7) + 17$$

ಎಂಬ ಶ್ರಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದೇ?

ಆಗ ಈ ಶ್ರಯೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬೀಜಗಣತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ
ಬರೆಯಬಹುದು.

x, y, z ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು
ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ $y > z$ ಅದರೆ

$$(x - y) + z = x - (y - z)$$

ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲವು ಬಾಯಿಲ್ಯಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ.

- $(135 - 73) + 27$

- $(38 - 8\frac{1}{2}) + \frac{1}{2}$

- $(19 - 6.5) + 5.5$

- $135 - (35 - 18)$

- $4.2 - (3.2 - 2.3)$

ಕಳೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ

ಈ ಲ್ಯಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

$$10 - 9 = 1$$

$$10 - 8 = 2$$

$$10 - 7 = 3$$

$$10 - 6 = 4$$

ಕಳೆಯುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಲ್ಯಾಕ್‌ದಾದ ಹಾಗೆ ಕಳೆದು ಸೂಚ ಸಂಖ್ಯೆಯು
ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ನೋಡಿದರಲ್ಲವೇ?

ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆಯುವುದು ಒಂದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಕಳೆದು ಲಭಿಸುವ
ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುವುದು. ಕಳೆಯುವುದು ಎರಡು
ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಕಳೆದು ಸೂಚ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎರಡು
ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುವುದು.

ಬುಝುತ್ತಿದ್ದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ,

ಕಳೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಾಗ ಕಳೆದು ಸೂಚದ್ದು
ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುವುದು; ಕಳೆಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ
ದೆಯೋ ಕಳೆದು ಲಭಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುವುದು.

ಇದನ್ನು ಬೀಜಗಣತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೋ?

x ಮತ್ತು y ಎಂಬ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು
ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, x ನಿಂದ y ಯನ್ನು ಕೂಡಿದ್ದು $x - y$

ಇನ್ನು z ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ,
 $y - z$ ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯು y ನಿಂತ z ನಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.
ಆಗ $x - (y - z)$ ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ, $x - y$ ನಿಂತ z ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ.
ಅಂದರೆ

$$x - (y - z) = (x - y) + z$$

ಇಂಥಿಂದ... ನೀವು ಇನ್ನಾವರಿರಿ

ದೀರುಸಾಗುತ್ತದೆನ್ನು,

ನೀವಿನುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ

ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀರಿಸಬಹುದು

ಮೊತ್ತವು ವೃತ್ತಾಸವು

ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಸ ಹೇಳುದರೆ ರಿಜಾಗುವುದು?

ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವೃತ್ತಾಸ ಎಂದರೆ ಅಪ್ರೋಖಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದರ್ದ್ದು, ಮೊತ್ತವಂಬಿದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ್ದು ಆಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಗೆ 3, 7 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಘರಗರೆಸಿದರೆ, ಮೊತ್ತ $7 + 3$ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಾಸ $7 - 3$. ಶ್ರೀಮತ್ತಾದಿ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು 10, 4 ಎಂದು ಬರೆಯಿದೆ, ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಸದ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆದರೂ?

$$(7+3)+(7-3)$$

ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದ 7ನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಕೂಡಿಸಿಹಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದ 3ನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಕೂಡಿಸಿಹಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಸಲ ಕಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮತ್ಯ ಉತ್ತರ $7 + 7 = 14$ ಎಂದು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದರೆ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಮೊತ್ತವನ್ನು.

$$(7+3)+(7-3) = (7+7)+(3-3) = 14$$

ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾನ್ನಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಕ್ಷಾವಾಗಿ ಖೋಜಗಳನ್ನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$(x+y)+(x-y) = (x+x)+(y-y) = 2x$$

ಮೊತ್ತವು ವೃತ್ತಾಸದ್ವಾದಿ

ಆಗಾಗ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದಿಗೆ ಅತುಲ್ಯ ತರಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಲೆ. ಅಂದು ಆವಳಿ ನೂತನ ವಿಚಾರದೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿಗೆ ಪ್ರಮೇಶಿಸಿದರು “ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗೂಡಿಸಿರಿ. ಅಪ್ರೋಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಗೂಡಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ!”

“ಮೊತ್ತ 10, ವೃತ್ತಾಸ 2” ರಹಿಂ ಆರಂಭಿಸಿದನು.

“ಸಂಖ್ಯೆ 6, 4” ಎಂದು ಬಹಳ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಅತುಲ್ಯ ಹೇಳಿದರು.

“ಮೊತ್ತ 16, ವೃತ್ತಾಸ 5” ತುಂಬತನದ ನಗ್ನ ಬೀರುತ್ತಾ ಜೆಸ್ಸಿಯ ಸಾಂತಾಲ.

ಸ್ಟ್ರೀ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ “ಸೋಲಿಸಲು ನೋಡಬೇಡ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು $10\frac{1}{2}$, $5\frac{1}{2}$ ”

ಅತುಲ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಸಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಸಂಖ್ಯೆಗಳು x ಮತ್ತು y ಎಂದಿರಲಿ. ಆಗ ಮೊತ್ತ $x+y$. ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ x ಆದರೆ ವೃತ್ತಾಸ $x-y$. ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ x, y ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

$x+y$ ಯಿಂದ x ಲಭಿಸಲು y ಯನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಸಾಕು.

$$(x+y) - y = x$$

ಆದರೆ y ತಿಳಿದಿಲ್ಲ

ಇನ್ನೊಂದು x ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ?

$$(x+y) - y + x = x + x = 2x$$

y ಯನ್ನು ಕಳೆದು x ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿವುದು ಮತ್ತು x ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ y ನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು ಸಮಾನವೇ?

$$(x+y) + (x-y) = 2x$$

ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಮತ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಹಿಂ ಹೇಳಿದ ಮೊತ್ತ 10 ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಾಸ 2 ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ 12 ಲಭಿಸುವುದು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ

ಎರಡು ಮತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ 6;

ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆ $10 - 6 = 4$.

ಇನ್ನು ದ್ವಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರ. ಮೊತ್ತ 16, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 5, ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತ 21. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇದರ ಅಧಿಕ ಅಂದರೆ $10\frac{1}{2}$ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯು $16 - 10\frac{1}{2} = 5\frac{1}{2}$ ಆಗಿದೆ.

ಅತ್ಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ತಂತ್ರ ತಿಳಿಯತಲ್ಲವೇ?

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡುವ. ಮೊತ್ತದಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಳೆದರೋ?

$$\begin{aligned}(x+y) - (x-y) &= (x+y) - x + y \\&= x + y - x + y \\&= x - x + y + y \\&= 2y\end{aligned}$$

ಇದರ ಅಧಿಕವೇನು?

ಮೊತ್ತದಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಳೆದರೆ, ಅದು ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಮ್ಮುದಿಯಾಗಿರುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಹಿತ ಹೇಳಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮೊತ್ತ 10, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 2. ಆಗ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಪಾಲು $10 - 2 = 8$; ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇದರ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು 4 ಆಗಿರುವುದು.

ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ?

- ಮೊತ್ತ 12, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 8
- ಮೊತ್ತ 140, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 80
- ಮೊತ್ತ 23, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 11
- ಮೊತ್ತ 20, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 5

ಕೂಡಿಸಿರುವುದೂ ಗೂಡಿಸಿರುವುದೂ

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಮ್ಮುದಿ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರು ಪಾಲು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬದು ಪಾಲು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ? ('ಸಂಖ್ಯೆಸಂಬಂಧ' ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೊನೆಯ ಲೆಕ್ಕ) ಇದರ ಬೇಜಗಳಿൽ ರೂಪವೇನು?

x ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೆ

$$2x + 3x = 5x$$

ಪರಿಷ್ಟ ರೀತಿಗಳು

ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರ ಹಾಗೂ ತೆನಿಸಿದ ಒಱ್ಣಿ ಚೆಲೆ 16 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತರಕ್ಕೆ ಹನ್ನಿಗಂತ 10 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಚೆಲೆ ಎಷ್ಟು?

ಪ್ರಸ್ತರ ಹಾಗೂ ಹನ್ನಿಗಳನ್ನು ಡಂಗಾಗಿಸಿದೆ ಚೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೀವಲ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಇಂತಹ ಸಮಾನಗಳು ಬೆದುರಾಗಬಹುದು.

ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ 16, ವ್ಯತ್ಯಾಸ 10 ಇಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಯಾವುದು?

ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಮ್ಮುದಿ $16 + 10 = 26$; ಹಾಗಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ 13. ಹಾಗಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆ $16 - 13 = 3$. ಅಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತರದ ಚೆಲೆ 13. ಹನ್ನಿನ ಚೆಲೆ 3 ರೂಪಾಯಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವೇಚಣಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹನ್ನಿನ್ನು ಹರೀದಿಸಲು 16 ರೂಪಾಯಿ ಚೇಕು. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಹರೀದಿಸುವುದಾದರೆ ಪ್ರಸ್ತರಕ್ಕೆ ಹನ್ನಿಗಂತಲೂ 10 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲವೇ. ಆಗ 10 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ $10 + 16 = 26$ ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಇದು ಎರಡು ಪ್ರಸ್ತರಗಳ ಚೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರದ ಚೆಲೆ 13 ರೂಪಾಯಿ.

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು :

2 ನ್ನು ಮತ್ತು 3 ನ್ನು ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಣಿಸಿ ಕೂಡಿಸುವುದರ ಬದಲು 5 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಉದಾಹರಗೊಳಿಗಿ

$$(2 \times 16) + (3 \times 16) = 5 \times 16 = 80$$

ಇದರಲ್ಲಿ 2, 3 ಎಂಬವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದರೂ? ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಗೊತ್ತ ಸಮ್ಮೀಳನದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳು 2 ಹೊಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ 40 ಮಂದಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ 35 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಚಹಾದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 2 ರಿಂತು ಬಸ್ಯೇಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟು ಎಪ್ಪು ಬಸ್ಯೇಟ್ ಬೇಕು.

ಮೊದಲ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿರುವ 40 ಮಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಸ್ಯೇಟುಗಳು

$$2 \times 40 = 80$$

ಎರಡನೇ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿರುವ 35 ಮಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಸ್ಯೇಟುಗಳು

$$2 \times 35 = 70$$

ಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಬಸ್ಯೇಟುಗಳು

$$80 + 70 = 150$$

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೋಚಿಸಬಹುದು. ಎರಡೂ ಹೊಳೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಜವರು

$$40 + 35 = 75$$

ಆಗ ಒಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಬಸ್ಯೇಟುಗಳು

$$2 \times 75 = 150$$

ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದದ್ದೇನು? 40 ನ್ನು ಮತ್ತು 35ನ್ನು 2 ರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಗುಣಿಸಿ ಕೂಡಿಸುವುದರ ಬದಲು ಅವುಗಳ ಮೊತ್ತವಾದ 75 ನ್ನು 2 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಫುನ್ಡಾಶಿಗಳಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗಲೂ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 4 ರ ಅಧಿವನ್ನು ಮತ್ತು 6 ರ ಅಧಿವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ $2 + 3 = 5$; ಮೊತ್ತವಾದ 10 ರ ಅಧಿವನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂದರೂ 5 ಆಗಿದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧವೇನು?

ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿದಾಗಲೂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೂ ಉತ್ತರವು ಸಮಾನವಾಗಿರುವುದು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ (ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ) ಗುಣಿಸಿ ಕೂಡಿಸುವುದೂ, ಕೂಡಿಸಿ ಗುಣಿಸುವುದೂ ಸಮಾನ ಆಗಿರುವುದು.

ಕ್ಯಾಲಿಂಡರ್ ರೆಕ್

ಕ್ಯಾಲಿಂಡರ್ನ ಒಂದು ಕ್ಯಾಲಿಂಡರ್ ತೆಗೆದುಹೊಂದು ಒಂದು ಚೀಕದೂಳಗೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗುರುತು ತಾರಿರು :

ಒಂದು	ದ್ವಿತೀಯ	ತ್ವಿತೀಯ	ನಾಲ್ಕನೇಯ	ಐದನೇಯ	ಷಾರ್ಥಕ	ಎಂಬತ್ವ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾಲ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ $8+9+15+16=48$ ಇದನ್ನು ನಾಲ್ಕುರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ ನಾಲ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿರಿ. ಮೊದಲ ಅಂತಯಾದ 8 ಸ್ಥಿತಿಲ್ಲವೇ?

ಇದರಂತೆ ಬೇರೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂದು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಾಕ ಹೀಗೆ?

ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆ x ಆದರೆ ಗುರುತು ಹಾಕಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು.

x	$x+1$
$x+7$	$x+8$

ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತ

$$x + (x+1) + (x+7) + (x+8) = 4x + 16$$

ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$4x + 16 = (4 \times x) + (4 \times 4)$$

$$= 4(x + 4)$$

ಆಂದರೆ ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ 4ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ,

- ಆನಂತರ 4 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಮೊತ್ತವು ಲಭಿಸುವುದು.
- ಆಗ ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆ ಘೋಸಿ, ಲಭಿಸಲು, 4 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ, ಆನಂತರ 4 ಕಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ?

x, y, z ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಳಿಸಿದರೆ
 $xz + yz = (x + y) z$

ಹಣಿಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಳೆದರೋ?

ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೂರನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಚೇರೆ ಚೇರೆಯಾಗಿ ಗುಣಿಸಿ ಕಳೆದರೂ, ಮೊದಲ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ಮೂರನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೂ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಶರ್ಹಾದ್ಯ.

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ,

x, y, z ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಳಿಸಿದರೂ
 $xz - yz = (x - y) z$

ಇನ್ನು ಈ ಲೆಕ್ಚರನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ :

1. $(63 \times 12) + (37 \times 12)$	2. $\left(15 \times \frac{3}{4}\right) + \left(5 \times \frac{3}{4}\right)$
3. $\left(\frac{1}{3} \times 20\right) + \left(\frac{2}{3} \times 20\right)$	4. $(65 \times 11) - (55 \times 11)$
5. $\left(2\frac{1}{2} \times 23\right) - \left(1\frac{1}{2} \times 23\right)$	6. $(13.5 \times 40) - (3.5 \times 40)$

ಮಾಡಿ ನೋಡುವ

- ತೇಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಆಯಿತದಲ್ಲಿ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿರುವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ. ಅವುಗಳ ಮೊತ್ತ ಹಾಗೂ ಚೌಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ. ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸಿ ಸಮುದ್ರಿಸಿ.

ಇನ್ನು 25 ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿರುವ ಚೌಕವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36

ಮುಕ್ಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಚೌಕದ ಬದಲು ಒಂಬತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿರುವ ಚೌಕವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೋಡಿರಿ:

ಅಂಕ	ಸೆಳವು	ಮಂಗಳ	ಬಂಧ	ಬುಧಿ	ವರ್ಷಾ	ಶುಕ್ರ	ಶನಿ
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30			

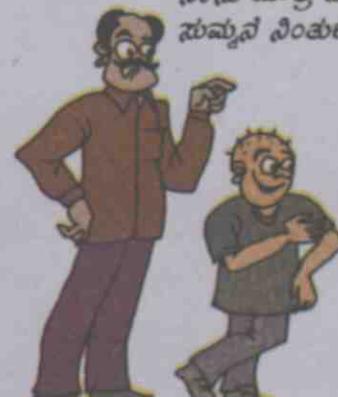
ಇವುಗಳ ಮೊತ್ತ 144. ಎಂಬುದು 16 ರ 9 ಮಾಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಇರುವ ಚೇರೆ ಚೌಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿರಿ.

ಇದು ಯಾಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಮಧ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು x ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ. ಆಗ ಚೌಕದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ.

$x - 7$	$x - 8$	$x - 7$	$x - 6$
$x - 1$	x	$x + 1$	$x + 1$
$x + 7$	$x + 6$	$x + 7$	$x + 8$

ಇದರ $x - 8, x + 8$ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಚೌಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕ್ರಿಯಗಳೊಂದನ್ನೂ ಮಾಡಿದರ್ದೀ ಮೊತ್ತ $9x$ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಮಧ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಯ 9 ಮಾಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಈ ಮಾಡಿದ ಯಾರ್ಥ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿನಿಂತಹಂದಿ

ನಾವ್ಯಾದ್ಯ ಏ/ ಮಾಡಿದಿಲ್ಲವೆ ಏ ಯಾರಾಗ್ಯಾದ್ಯ ಸ್ವಿ.

$x - 5$	$x - 7$	$x - 6$
$x - 1$	x	$x + 1$
$x + 6$	$x + 7$	$x + 8$

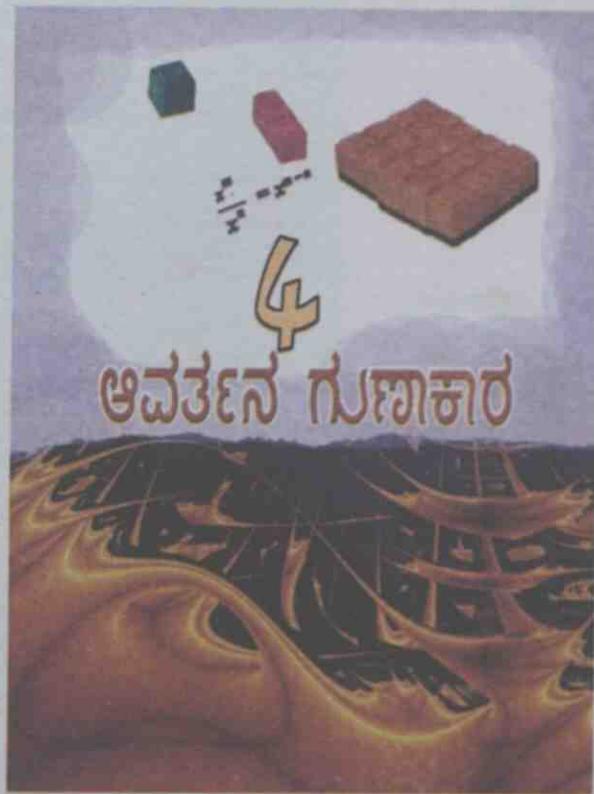
ಬ್ರಹ್ಮರವರ್ತನೆಗಳನ್

ಕರ್ತಿಕ್ ಸಾಧನೆಗಳು	ನನ್ನ ಸಾಧ್ಯ ವಾಯುವು	ಪ್ರಾಚೀರ ಸಾಧ್ಯಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ವಾಯುವು	ರಾಸ್ತೆ ಉತ್ತಮ ಪದ್ಧತಿಗೆಗೆ
• ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.			
• ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಭಾಷ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.			
• ಸಂಖ್ಯೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೆ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಅಕ್ಷರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಿಸುವುದು.			
• ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿಸುವುದು.			

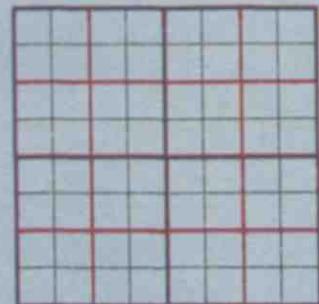
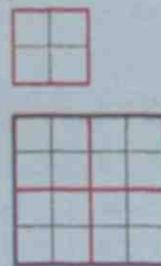
4

ಆವರ್ತನ ಗುಣಾಕಾರ

ನುಡಿ ನುಡಿ

ಈ ಚತುರಂಜ್ಞ ನೇರಿಂಬಾ:

ನುಡಿ ನುಡಿ ಗಾತ್ರಾಂತರಿಕ್ಷ

ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಕಥೆ ಹೇಗೆದೆ. ಒಬ್ಬ ಧನಿಕು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಬಸಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು. “ಒಂದೊಂದು ಸ್ತಾಪಿಸಿದಿನವೂ ಖಾತಿರ ದೂಜಾಯಾದುಂತೆ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಕೊಂಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಮೊದಲ ದಿನ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎರಡನೇ ಏಂದ ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮೂರನೇ ದಿನ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬೀ ಒಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇವ್ಯಾಟಿಯಾಗಿ 30 ದಿನ ಕೊಂಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದು ಅದೀಕು?”

ಯಾವುದು ಉತ್ತಮ?

ನಾವು ನೋಡುವ

ಮೊದಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೆ 30 ದಿನಗಳಾಗಿ 30000 ದೂಜಾಯಾ ಲಭಿಸಬಹುದು. ಎರಡನೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ?

$$1 + 2 + 4 + 8 + 16 + \dots$$

ಎಂಬೀ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 30 ರಂಬ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಲಭಿಸಬಹುದ್ದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು? 1073741823 ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಕ್ರೀಂಪಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ.

ನುಡಿ ನುಡಿ ಇದು ನಾನೀ! ಈ
ಹಾಗಾದ ಸುಂಕ್ತ ತರ್ಕಾರ ನೀರಿಗಿ
ನಾನೀಗಾಗಿ ನೀರಿ ದಿವಾಕಿಯಾದ ಈ
ನುಡಿ ನುಡಿ ನುಡಿ ನುಡಿ
ನುಡಿ ನುಡಿ— ಕೊಡಿ
ಕೊಡಿ.

ಈ ನುಡಿದಿಂದ—

ಒಂದನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ ಎಷ್ಟು ಕೊಗೆಗೆಗೆದೆ?

ಎರಡನೇ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ಚತುರಂಜ್ಞಾನ್?

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚನಿಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಚತುರಂಜ್ಞ ಎಷ್ಟು ಕೊಗೆಗೆಗೆದುಹುದು?

ಇದನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಒಂದನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ ನಾಲ್ಕು ಸಣ್ಣ ಚೌಕಟಿನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದೊಡ್ಡ ಚೌಕಟಿದೆ. ಎರಡನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ ನಾಲ್ಕು ಚೌಕಟಿಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆ ಆದರಲ್ಲಿ $4 \times 4 = 16$ ಸಣ್ಣ ಚೌಕಟಿಗೆದೆ.

ಮೂರನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ ಎರಡನೇ ಚೌಕಟಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಚೌಕಟಿಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆಗ ಆದರಲ್ಲಿ $16 \times 4 = 64$ ಸಣ್ಣ ಚೌಕಟಿಗಳು.

ಮುಂದಿನ ಚೌಕಟಲ್ಲಿನ್ನು?

ಒಷ್ಟು $64 \times 4 = 256$ ಸಣ್ಣ ಚೌಕಟಿಗಳು.

ಇದನ್ನು ಹೀಗೆಯೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಸಣ್ಣ ಚೌಕಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ

ಒಂದನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ 4

ಎರಡನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ 4×4

ಮೂರನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ $4 \times 4 \times 4$

ಹಾಗಾದರೆ 10 ನೇ ಚತುರಂಜ್ಞ

ಇದನ್ನು $4 \times 4 \times 4$

ಎಂದು ವಿಶ್ವರೂಪ ಬರೆಯದೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ 4^{10} ಎಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಡು. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ “ನಾಲ್ಕು ರಘುತ ಹತ್ತು” (“4 raised to 10”) ಎಂದಾಗಿದೆ. ಕುಬ್ಬುಗಳ ಉಪಯೋಗಿಸ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 1048576 ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ನಾನ್ನ ಚತುರ್ಭಾಗಲ್ಲಿನ ಡೆಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ $4, 4^2, 4^3, \dots$ ಎಂಬೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾವು ಚತುರ್ಭಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 4^{20} ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ನೂರನೇ ಚತುರ್ಭಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 4^{100} ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲೂ ಬರೆಯಲೂ ಸುಲಭವಲ್ಲವೇ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವಾಗ ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದ $4, 4^2, 4^3, 4^4, \dots$ ಎಂಬ ಚತುರ್ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ರಘುತ ಫಾತಗಳು (powers of 4) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

4^2 ಎಂಬುದು 4 ರ ಏರದನೇ ಫಾತ, 4^3 ಎಂಬುದು 4 ರ ಮೂರನೇ ಫಾತ ಎಂದಾಗಿದೆ.

4 ನ್ನು 4^1 ಎಂದೂ ಬರೆಯಬಹುದು. ಅಗ 4 ರ ಒಂದನೇ ಫಾತವನ್ನು 4 ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು.

4^3 ರಲ್ಲಿ 3 ನ್ನು ಫಾತಸೂಚಿ (exponent) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಏರದನೇ ಫಾತವನ್ನು ವರ್ಗವೆಂದೂ, (square) ಮೂರನೇ ಫಾತವನ್ನು ಫಾನ್ (cube) ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಫಾತ ಸೂಚಿಕರಣ

ಆವರ್ತನೆ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಗುಣಾಕಾರ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಆವರ್ತನೆ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಫಾತಸೂಚಿಕರಣ (exponentiation) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಮೂರರ ಫಾತಗಳು ಯಾವುವು?

$3^1, 3^2, 3^3, \dots$ ಅಲ್ಲವೇ? ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

$$3^1 = 3$$

$$3^2 = 3 \times 3 = 9$$

$$3^3 = 3 \times 3 \times 3 = 9 \times 3 = 27$$

ಎಂಬೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

3^6 ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲೋ? ಇದರಂತೆ ಒಂದರ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬ ಬದಲು, ಇನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ದಾರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡೋಣ

$$3^6 = 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3$$

ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಗುಣಸುವುದರ ಬದಲು ಮೂರರಂತೆ ಗುರುತಿಸಿದರೆ

$$3^6 = (3 \times 3 \times 3) \times (3 \times 3 \times 3)$$

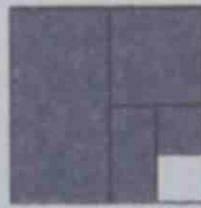
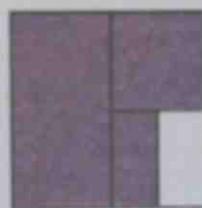
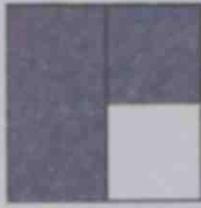
ಫಾತ ಸೂಚಿಕರಣ

ನಾವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗುರುತಿದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲನ, ಘೇರಣೆ, ಗುಣಾಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾಗಾಕಾರ ಎಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಲ್ಲವೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವನೇ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ ಫಾತಸೂಚಿಕರಣ (exponentiation). ಎಂತಕಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಣಾಳರವು ಆವರ್ತನೆ ಸಂಕಲನವಾಗಿರುವಂತೆ ಆವರ್ತನೆ ಗುಣಾಳರವು ಫಾತಸೂಚಿಕರಣವಾಗಿದೆ.

ಬೇರೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಚಿಹ್ನೆ (+, -, ×, ÷) ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಫಾತಸೂಚಿಕರಣ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಲಭಾಗದ ಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟು ಸಲ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಳಾದಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ $4 \times 4 \times 4 = 4^3$

ಕಾರ್ಡ್ ಪ್ಲಾಟ್

ನ್ಯೂತಿಯೆಂದು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗು ಹಣ್ಣುರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಕೀರ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕಿ? ನಂದನೇ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ $\frac{1}{2}$ ಭಾಗ

ನಂದನೇಯ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ?

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

ನ್ಯೂತಿಯೆಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಒಗ್ಗು ಹಣ್ಣದೇ ಇದುವ ಭಾಗ $\frac{1}{4}$ ಆಗಿದೆ.

ಹಾಗೂದರೆ ಒಗ್ಗು ಹಣ್ಣುರುವ ಭಾಗ

$$1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \text{ ಭಾಗ.}$$

ಇಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ತಿಳಿದೆವೆ?

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = 1 - \frac{1}{4}$$

ಇದರಂತೆ ಮೂರನೇ ಸತ್ಯದಿಂದಲೂ

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} = 1 - \frac{1}{8}$$

ನಾಲ್ಕನೇ ಸತ್ಯದಿಂದ

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \frac{1}{16} = 1 - \frac{1}{16}$$

ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಫಾರ್ಮಗಳನ್ನು ಉಚ್ಯಾಗಿಸಿ ಬರೆದಾಗ

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^3} = 1 - \frac{1}{2^3}$$

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^3} + \frac{1}{2^4} = 1 - \frac{1}{2^4}$$

ನಾಮ್ಮನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ $\frac{1}{2}, \frac{1}{2^2}, \frac{1}{2^3}$ ಎಂಬೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಫಾರ್ಮಗಳ ಮೊತ್ತವು, 1 ರಿಂದ ಕೂಡಿಯ ಫಾರ್ಮವನ್ನು ಕಳಿಸುವಾಗಿದೆ.

$$3^6 = (3 \times 3 \times 3) \times (3 \times 3 \times 3)$$

$$= 27 \times 27$$

$$= 729$$

ಇನ್ನು 2^9 ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರೋ?

$$2^9 = (2 \times 2 \times 2 \times 2) \times (2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2)$$

$$= 16 \times 32$$

$$= 512$$

ಈರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಇನ್ನು ಕೆಣಗಿ ಹೊಡಲಾದ ಫಾರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- 2^6
- 3^8
- 4^4
- 2^9

- 10^6
- 1^{10}
- 100^4
- 0^{20}

ಸತ್ಯರ ಫಾರ್ಮಗಳು

10 ರ ಫಾರ್ಮಗಳು ಯಾವುವು?

$10, 10^2, 10^3, \dots$ ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲವೇ?

ಇವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ?

$$10^2 = 10 \times 10 = 100$$

$$10^3 = 10 \times 10 \times 10 = 1000$$

10^8 = ಎಷ್ಟು?

ಇದರಂತೆ 20 ರ ಫಾರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

20^4 ನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವರಿ?

$$20^4 = 20 \times 20 \times 20 \times 20$$

$$= (2 \times 10) \times (2 \times 10) \times (2 \times 10) \times (2 \times 10)$$

$$= (2 \times 2 \times 2 \times 2) \times (10 \times 10 \times 10 \times 10)$$

$$= 16 \times 10000 = 160000$$

$2^4 \times 5^5$ ಎಷ್ಟು?

ಇದನ್ನು $(2 \times 2 \times 2 \times 2) \times (5 \times 5 \times 5 \times 5 \times 5)$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆಯೋಽಂಗಾಗಿ.

$$(2 \times 5) \times (2 \times 5) \times (2 \times 5) \times (2 \times 5) \times 5$$

$$= 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 5$$

$$= 10^4 \times 5 = 50000$$

$$100^3 = ?$$

$$100^3 = 100 \times 100 \times 100$$

ಇದನ್ನು $10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10$ ಎಂದು ಬರೆದರ

$$\begin{aligned}100^3 &= 10^6 \\&= 1000000\end{aligned}$$

ಈನ್ನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದುಲ್ಲವೇ.

- ಸುಳಿ, ಸುವಿರ, ಹತ್ತುಕುವಿರ, ಲಕ್ಷ, ಹತ್ತುಲಕ್ಷ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು 10 ರ ಫಾತರುಪಗಳಾಗಿ ಬರೆಯಿರ.
- ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಫಾತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರ.
- $\bullet 30^4$ $\bullet 50^5$ $\bullet 200^3$

ಸ್ಥಾನ ಚೆತ್ತಿ

3675 ನ್ನು ಸ್ಥಾನ ಚೆಲೆಗನುಗೂಡಿಸಿ ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದು?

$$(3 \times 1000) + (6 \times 100) + (7 \times 10) + 5$$

10ರ ಫಾತಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಇದನ್ನು

$$(3 \times 10^3) + (6 \times 10^2) + (7 \times 10) + 5$$

ಎಂದೂ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದೇ?

- 4321   • 732   • 1221   • 60504

ದರಮಾಂಶ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದರೂ?

362.574 ನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದು?

$$362.574 = (3 \times 100) + (6 \times 10) + 2$$

$$+ \left(5 \times \frac{1}{10} \right) + \left(7 \times \frac{1}{100} \right) + \left(4 \times \frac{1}{1000} \right)$$

ಇದನ್ನು

$$(3 \times 10^2) + (6 \times 10) + 2 + \left(5 \times \frac{1}{10} \right) + \left(7 \times \frac{1}{10^2} \right) + \left(4 \times \frac{1}{10^3} \right)$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದುಲ್ಲವೇ?

ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆದು ನೋಡಿರ.

- 437.54   • 23.005   • 4567   • 201

ಅಭಿವರ್ತನೆ ಶ್ರೇಣಿ

ಯಾವುದೇ ಎಣಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದುಲ್ಲವೇ? ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ 72 ನ್ನು ತೆಗೆದುಹಿಂಡರೆ

$$72 = 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3 \quad \text{ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.}$$

ಫಾತಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆದಾಗ

$$72 = 2^3 \times 3^2$$

ಇನ್ನೊಂದು ಮೊತ್ತ

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} = 1 - \frac{1}{8}$$

ಎಂದು ಲಭಿಸಿಲ್ಲವೇ. ಇದರ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಾಗಿ 800ದ ಗುರುತಿಗಳಾಗಿ

$$8 \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} \right) = 8 \left(1 - \frac{1}{8} \right)$$

ಅಂದರೆ,

$$\left(8 \times \frac{1}{2} \right) + \left(8 \times \frac{1}{4} \right) + \left(8 \times \frac{1}{8} \right) = 8 - \left(8 \times \frac{1}{8} \right)$$

$$4+2+1 = 8-1$$

$$\text{ಇದರಂತೆಯೇ } \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \frac{1}{16} = 1 - \frac{1}{16}$$

ಎಂಬುದರ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಾಗಿ 1600ದ ಗುರುತಿಗಳಾಗಿ

$$8+4+2+1 = 16-1$$

ತ್ರಿಮು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆದಾಗ

$$1+2+4 = 8-1$$

$$1+2+4+8 = 16-1$$

ಅಂದರೆ,

$$2+4 = 8-2$$

$$2+4+8 = 16-2$$

ಫಾತಸೂಚಿ ರೂಪಗಳಾಗಿ ಬರೆದರೆ

$$2+2^2 = 2^3-2$$

$$2+2^2+2^3 = 2^4-2$$

ಹೀಗೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದುಲ್ಲವೇ?

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ $2, 2^2, 2^3$ ಎಂಬವುಗಳ

ಫಾತರೂಪಗಳ ಮೊತ್ತವು ಮುಂದಿನ ಫಾತರೂಪದಿಂದ 2 ಕಳೆದುದಾಗಿದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ

ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರಾಸರಿ ದೂರ 149000000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಚೈಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಮಿಥಾನದಲ್ಲಿ (scientific notation) 1.49×10^9 ಎಂದು ಬರಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ದೂರ 9.46×10^{17} ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಣಾಗಿದೆ.

ಆ ದೂರವನ್ನು ಒಂದು ಶ್ರುತವರ್ಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತ ದೂರವನ್ನು ಶ್ರುತವರ್ಣಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಅತಿ ಪ್ರಮೀರದ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತ ಸೂರ್ಯನಾಗಿರುವು. ಅದರ ನಂತರದ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತವು ಪ್ರೋಕ್ಸಿಮಾ ಸಂಪೋಲಿ (Proxima centauri) ಆಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತದಿಂದ ಅಂದಾಜು ದೂರ 4.22 ಶ್ರುತವರ್ಣಗಳಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸೂರ್ಯಾರ್ಥ 3.99×10^{18} ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌.

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತದಿಂದ ಶ್ರುತವರ್ಣಗಳ ಭೂಮಿಗೆ ತಲುಪಲು 4 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಸಮಯ ತಗಲಬಹುದು. ಅಂದರೆ 4 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ವರ್ಷ 21 ಬಿಂದಿನ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಕ್ರಿಪ್ತ ನಾಶ ಹೊಂದಿದರೂ 4 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲ ಅದರ ಬೇಳಕು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಇರಬಹುದು.

ನೀನು, ಪ್ರಾಣಿ!

ಉವರೂಪದಿಲ್ಲಿ ನಾರ್ಬಾ!
ಪ್ರಾಣಿವರ್ಷದ
ಲೆಕ್ಕಾಖಲ್ಲಬೇ!
ಸ್ವಲ್ಪ ಹಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಬೆಳಾದಿಲ್ಲ.

11

ಇದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 1000 ಅನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು?

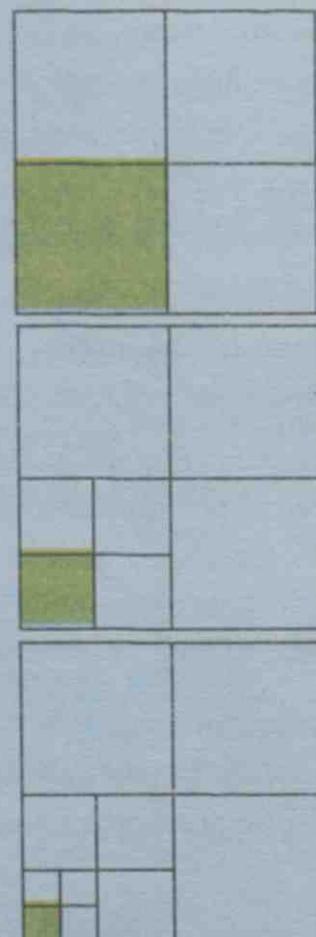
$$\begin{aligned} 1000 &= 2 \times 2 \times 2 \times 5 \times 5 \times 5 \\ &= (2 \times 5) \times (2 \times 5) \times (2 \times 5) \\ &= 10 \times 10 \times 10 \\ &= 10^3 \end{aligned}$$

ಇನ್ನು ಈ ಕೆಗೆ ಟೊಡಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗುಣಿಲಬ್ಬಾಗಿ ಬರೆದು ನೋಡಿಂ.

- 36   • 225   • 500   • 632
- 750   • 625   • 1024

ಭಿನ್ನರಾಶಿ ಘಾತಗಳು

ಆ ಭತ್ತಗಳನ್ನು ನೋಡಿಂ.

ಒಂದನೇ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಬೋಿದ ಎಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಣ್ಣಿಲಾಗಿದೆ?

ವರದನೇ ಭತ್ತದಲ್ಲಿಲ್ಲ?

$\frac{1}{4}$ ರ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗ.

ಉಂದರೆ

$$\frac{1}{4} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{16} \text{ ಭಾಗ.}$$

ಮೂಲನಿಯ ಚತುರ್ಥಾಂಶ ಇದರ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗ.

$$\frac{1}{4} \times \frac{1}{16} = \frac{1}{64} \text{ ಭಾಗ.}$$

ಇದು ಮೂಲ $\frac{1}{4}$ ನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದುದಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಮುಂದಿನ ಚತುರ್ಥ ಎಷ್ಟು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಪಕ್ಷಿಯೇ?

ಒದನೇ ಚತುರ್ಥಯೇ?

ಒದು $\frac{1}{4}$ ಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

ಇದನ್ನು $\left(\frac{1}{4}\right)^3$ ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$\begin{aligned} \left(\frac{1}{4}\right)^3 &= \frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \\ &= \frac{1}{4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4} \\ &= \frac{1}{4^5} \\ &= \frac{1}{64 \times 16} \\ &= \frac{1}{1024} \end{aligned}$$

ಅಂದರೆ, ಒದನೇ ಚತುರ್ಥಾಂಶ $\frac{1}{4}$ ತೋಕದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಭನ್ನದಾತಿಯ ಆವಕ್ಷನ ಗುಣಾಕಾರವನ್ನೂ ಇದರಂತೆ ಫಾತದೂಪವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ

$$\begin{aligned} \left(\frac{3}{5}\right)^3 &= \frac{3}{5} \times \frac{3}{5} \times \frac{3}{5} \\ &= \frac{3 \times 3 \times 3}{5 \times 5 \times 5} = \frac{3^3}{5^3} \\ &= \frac{27}{125} \end{aligned}$$

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಬೇಕು.

$$\begin{aligned} \left(2\frac{2}{5}\right)^3 &= \left(\frac{12}{5}\right)^3 \\ &= \frac{12}{5} \times \frac{12}{5} \times \frac{12}{5} \end{aligned}$$

ಪ್ರೈಂಟ್

ಒಂದರ ಸ್ಕ್ವಾನ್‌ಡ್ರಿಫ್ಟ್‌ರುವ ಅಂಶ

10 ರ ಎಲ್ಲ ಫಾತಗಳ ಒಂದರ ಸ್ಕ್ವಾನ್‌ಡ್ರಿಫ್ಟ್‌ರುವ ಅಂಶ 0 ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ. 5 ರ ಫಾತಗಳ ಒಂದರ ಸ್ಕ್ವಾನ್‌ಡ್ರಿಫ್ಟ್‌ರುವ ಅಂಶವೇ?

6 ರದ್ದೀಗೆ?

4 ರ ಫಾತಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಒಂದರ ಸ್ಕ್ವಾನ್‌ಡ್ರಿಫ್ಟ್‌ರುವ ಅಂಶವು ಎಲ್ಲ ಫಾತಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದೀಗೇ?

ಒಂದರ ಸ್ಕ್ವಾನ್‌ಡ್ರಿಫ್ಟ್‌ರುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವೆಲ್ಲ ಆಗಿವೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಒಂದಂತೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಫಾತಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ: 2^{100} ರ ಒಂದರ ಸ್ಕ್ವಾನ್‌ಡ್ರಿಫ್ಟ್‌ರುವ ಅಂಶ ಯಾವುದು?

$$= \frac{1728}{125} = 13 \frac{103}{125}$$

ತಿಳಗೆ ಕೂಡಲಾದ ಭವಧಾರಿಗಳ ಫಾತಗಳನ್ನು ಇದರಂತೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$\bullet \left(\frac{2}{3}\right)^5 \quad \bullet \left(\frac{3}{5}\right)^4 \quad \bullet \left(\frac{1}{2}\right)^{10} \quad \bullet \left(2\frac{1}{2}\right)^3$$

ದಶಮಾಂಶಗಳ ಫಾತಗಳು

$(1.2)^2$ ಎಷ್ಟು?

$$(1.2)^2 = 1.2 \times 1.2$$

$$= 1.44$$

ಇದೇ ರೀತಿ $(1.5)^3$ ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$(0.2)^4$ ಎಷ್ಟು?

$2^4 = 16$ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ.

ಬೆಳ್ಳಿಪುರುಷೆ ಕಡೆಮೊಗುಷುಪುರುಷೆ?

2 ರ ಫಾತಗಳಾದ $2, 4, 8, 16, \dots$ ಎಂಬವುಗಳು ಬಹಳ ಬೇಗ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದನ್ನು ಸೋದಿದೆವು. ಇನ್ನು ಉಂದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಫಾತಗಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತವೆಯೇ?

1) ರ ಫಾತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಿಂಡಾಗಲೇ? $\frac{1}{2}, \frac{1}{4},$

$\frac{1}{8}, \frac{1}{16}, \dots$ ಇವು ಸ್ಥಾದಾಗುತ್ತು ಬಂತಕ್ಕೆ.

2) ರ ಫಾತಗಳಾದಲೇ?

3) ರ ಫಾತಗಳಿಂದ?

ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಫಾತಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತು ಹೇಗೆತ್ತವೆ? ಸ್ಥಾದಾಗುತ್ತು ಹೇಗೆವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಯಾವ ವಿಧದವುಗಳಾಗಿವೆ? 1 ರ ಫಾತಗಳಿಂದ?

0.2 ಎಂಬುದನ್ನು $\frac{2}{10}$ ಎಂದು ಬರೆದಾಗ,

$$(0.2)^4 = \left(\frac{2}{10}\right)^4$$

$$= \frac{2^4}{10^4}$$

$$= \frac{16}{10000}$$

$$= 0.0016$$

ಇದನ್ನು ಬಾಯಿಲೆಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಡಬಹುದಲ್ಲವೇ?

$(0.3)^3$ ಎಷ್ಟೆಂದು ಬಾಯಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಹೇಳಬಹುದೇ?

3) ಎಷ್ಟು?

$(0.3)^3$ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಶಮಾಂಶ ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬಹುದು?

$12^3 = 1728$ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ $(1.2)^3, (0.12)^3$ ಎಂಬವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$\bullet (1.1)^3 \quad \bullet (0.02)^5 \quad \bullet (0.1)^6$$

$16^3 = 4096$ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನುಪರಯೇಗಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಫಾತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$\bullet (1.6)^3 \quad \bullet (0.16)^3 \quad \bullet (0.016)^3$$

ಗುಣಕಾರದ ನಿಯಮ

ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರದು ಗುಣಕಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅದೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಸ್ತೇಂದು ಗುಣಕವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ನಮಗೆ ತಿಳಿದೆ:

$$(3 \times 2) + (5 \times 2) = (3 + 5) \times 2 = 8 \times 2$$

ಇದು ಯಾಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ?

$$3 \times 2 = 2 + 2 + 2$$

$$5 \times 2 = 2 + 2 + 2 + 2 + 2$$

ಆಗ

$$\begin{aligned} (3 \times 2) + (5 \times 2) &= (2 + 2 + 2) + (2 + 2 + 2 + 2 + 2) \\ &= 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 \\ &= 8 \times 2 \end{aligned}$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.
ಉದಾಹರಣೆಗೆ $2^3 \times 2^5$ ನ್ನು ನೋಡೋಣ.

$$2^3 = 2 \times 2 \times 2$$

$$2^5 = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2$$

ಆಗ

$$\begin{aligned} 2^3 \times 2^5 &= (2 \times 2 \times 2) \times (2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2) \\ &= 2 \times 2 \\ &= 2^8 \end{aligned}$$

ಇಲ್ಲಿ 2 ರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಖ್ಯೆಯ 3ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ನೇರ ಭಾಗವನ್ನು ಗುಣಿಸುವುದಾದರೇಂಬೇ?

$$\left(\frac{2}{3}\right)^3 \times \left(\frac{2}{3}\right)^5 = \left(\frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3}\right) \times \left(\frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3}\right)$$

$$= \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3}$$

$$= \left(\frac{2}{3}\right)^8$$

ನಾವು ತೆಗೆದುಹಳ್ಳಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು x ಎಂಬ ಆಕ್ಷರದಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದರೇಂಬೇ?

$$x^3 \times x^5 = (x \times x \times x) \times (x \times x \times x \times x \times x)$$

$$= x \times x = x^8$$

ಅಂತರ್ರಾಗಣಿಕ ಭಾಗಗಳೂ

ಒಂದು ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಯೂ x ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ (ಎಂತೂ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಭಿನ್ನರೂತಿಯೇ) ಆದರೆ mx ಆಥವಾ $m \times x$ ನ ಆಥವಾ m ಸಲ್ಲ x ನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದೆಂದಲ್ಲವೇ. x^n ಎಂಬುದರ ಆಥವಾ m ಸಲ್ಲ x ನ್ನು n ಗುಣಿಸುವುದು ಆಗಿದೆ.

ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂತೂ ಸಂಖ್ಯೆಯಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಲಭಿಸುವ ಗುಣಲಭ್ಯಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುಣಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿಂಬಾಗಿ:

$$mx + nx = (m+n)x$$

$$x^m \times x^n = x^{m+n}$$

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಭಿನ್ನರೂತಿಯಂದಲೂ ಗುಣಿಸಬಹುದು. ಅದು ಆವಶಕನ ಸಂಕಲನವಲ್ಲ. m, n ಇವು ಭಿನ್ನರೂತಿಗಳಾದರೂ $mx + nx = (m+n)x$ ಎಂಬುದು ಸಂಯುಗಿತತ್ವದೆ. ಅಂದರೆ n ಎಂಬುದು ಭಿನ್ನರೂತಿಯಾದರೆ x^n ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಥವಾ ವಿಲು.

ಇನ್ನು ಭಾತಗಳು 3 ಹಾಗೂ 5 ರ ಬದಲು ಚೇರೆ ಯಾವುದೂ ದರ್ಶಿಸಬೇಕು?

$$\begin{aligned}x^2 \times x^4 &= (x \times x) \times (x \times x \times x \times x) \\&= x \times x \times x \times x \times x \times x \\&= x^6\end{aligned}$$

2ರ ಅಧಿಕರಣ ಭಾಗಗಳೂ

ಎರಡರ ಭಾತಗಳಿಲ್ಲಾ ಸಮಸಂಖ್ಯೆಗಳಾಗಿ. ಆದರೆ ಸಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲಾ 2ರ ಭಾತಗಳಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 6 ಎಂಬುದು ಸಮಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ 2 ರ ಭಾತವಲ್ಲ. ಅಂದರೆ

$$6 = 2 + 4 = 2^1 + 2^2$$

ಇದೇ ರೀತಿ

$$10 = 2 + 8 = 2^1 + 2^3$$

$$12 = 4 + 8 = 2^2 + 2^3$$

$$14 = 2 + 4 + 8 = 2^1 + 2^2 + 2^3$$

ಇದೇ ರೀತಿ ಸಮಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ 2ರ ಭಾತಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದ್ದೇ ಎಂದು ನೋಡಿ.

ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ 100ನ್ನು 2ರ ಭಾತಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ?

2ರ ಭಾತಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷೇಪಿಸಿದಾಗ $2^6 = 64$ ಎಂಬುದು 100ಕ್ಕುಂಟ ಚಕ್ಕಡಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, $2^7 = 128$ ಎಂಬುದು 100ಕ್ಕುಂಟ ಮೊತ್ತದಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಯಲು.

$$100 = 2^6 + 36$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಇನ್ನು $2^5 = 32 < 36$ ಎಂದೂ

$$2^6 = 64 > 36$$

ಎಂದೂ ತಿಳಿದಿದೆ.

$$\text{ಆಗ } 36 = 2^5 + 4 = 2^5 + 2^2$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ

$$100 = 2^6 + 2^5 + 2^2$$

ಇದೇ ರೀತಿ, 150ನ್ನು 2ರ ಭಾತಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆದು ನೋಡಿ.

ಭಾತಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ m, n ಎಂಬ ಆಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಸಂಚಿಸಿದರೆ?

$$\begin{aligned}x^m \times x^n &= \underbrace{(x \times x \times x \times \dots \times x)}_{m \text{ ಗಳ}} \times \underbrace{(x \times x \times x \times \dots \times x)}_{n \text{ ಗಳ}} \\&= \underbrace{(x \times x \times x \times \dots \times x)}_{m+n \text{ ಗಳ}} \\&= x^{m+n}\end{aligned}$$

ಈಗ ಈ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಮಾನ ತತ್ವವೇನು?

ಬೇಜಗಳನ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಡಾಗ

x ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ m, n ಯಾವುದೇ ಏಣಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಆದರೂ

$$x^m \times x^n = x^{m+n}$$

ಇದನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭಾಷಾವಾಚಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಬಹುದು?

ಇರಲ್ಲಿ 2 ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ.

- (i) ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಭಾತಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವು ಆದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾತವೇ ಆಗಿದೆ.
- (ii) ಗುಣಲಭ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾತಸೂಚಿಯು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಭಾತಸೂಚಿಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ.

- 2^5 ನ್ನು 2^3 ರಿಂದ ಗುರುಸಿದರೆ 2ರ ಎಷ್ಟನೇ ಭಾತ ಸಿಗಬಹುದು?
- $10^2 \times 10^3$ ರಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬರು?
- 2^{10} ರ ಎರಡು ಮತ್ತಿ 2 ರ ಎಷ್ಟನೇ ಭಾತವಾಗಿದೆ?
- 2^{10} ರೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಿಸಿದರೆ 2^{11} ಲಭಿಸಬಹುದು?
- 3^{10} ರೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಿಸಿದರೆ 3^{11} ಲಭಿಸಬಹುದು?
- 2 ರ ಚೇರೆ ಚೇರೆ ಭಾತಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಡಲಾಗಿದೆ;

2^1	2	2^6	64	2^{11}	2048
2^2	4	2^7	128	2^{12}	4096
2^3	8	2^8	256	2^{13}	8192
2^4	16	2^9	512	2^{14}	16384
2^5	32	2^{10}	1024	2^{15}	32768

ಇನ್ನು ಹೀಗೆಯಿಸಿ ಈ ಕೆಗೆವುಗಳ ಗುರಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

- 16×64
- 64×256
- 32×512
- 128×256

ಭಾಗಾರದ ನಿಯಮ

ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಫಾತಗಳ ಗುರಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಂತೆ ಭಾಗಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸುಲಭ ಉಪಾಯ ಇದರ್ಮೇ?

ಉದಾಹರಣೆಗೆ $4^3 + 4^2$ ಎಷ್ಟು?

ಗುರಾಕಾರದ ನಿಯಮಾನುಷುರವಾಗಿ

$$4^3 = 4^2 \times 4^1$$

ಹಾಗೂ ದೂರ 4^3 ನ್ನು 4^2 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಭಿಸಬಹುದು?

$$4^3 \div 4^2 = 4^1$$

ಇದರಂತೆ $5^7 + 5^3$ ನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

5^7 ನ್ನು 5^3 ರ ಗುರಾಕಾರಿ ಹೇಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು?

$$5^7 = 5^3 \times \dots$$

ಇದರಿಂದ

$$5^7 + 5^3 = \dots$$

ಇನ್ನು $8^{23} + 8^{16}$ ಆದರ್ಮೇ?

8^{23} ಲಭಿಸಲು 8^{16} ನ್ನು ಎಷ್ಟಾಗಿ ಗುರಿಸಬೇಕು?

ಆದ್ದರಿಂದ $23 - 16 = 7$ ಕುಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಮಾತ್ರಾ?

$$23 - 16 = 7$$

ಆಗ

$$8^{23} = 8^{16} \times 8^7$$

ಇನ್ನು $8^{23} + 8^{16}$ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಇದನ್ನೇ ಭಿನ್ನಾರ್ಥಿಗಳ ಫಾತಗಳ ಕ್ರಮೀಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಉದಾಹರಣೆಗೆ $\left(\frac{2}{3}\right)^{16}$ ನ್ನು $\left(\frac{2}{3}\right)^9 \times \left(\frac{2}{3}\right)^7$ ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರ್ಮೇ?

ಈ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದಂತೆ

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{16} = \left(\frac{2}{3}\right)^9 \times \left(\frac{2}{3}\right)^7$$

ಎಂದು ಬರೆದರೆ

2ರ ಫಾತಗಳ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

ಸಮಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ 2 ರ ಫಾತಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದೆಂದು ನೋಡಿದಿರಲ್ಲ. ಒಂದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಉಳಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಒಂದು ಸಮಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದಿಗೆ 1 ಸೇರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆಗ, ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು 2 ರ ಫಾತ ಹಾಗೂ 1 ರ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ 25 ನ್ನು ಖೋಗಿ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ

$$25 = 24 + 1$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮೊದಲು ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದಂತೆ 24 ನ್ನು 2 ರ ಫಾತಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯುವ

$$24 = 16 + 8 = 2^4 + 2^3$$

ಆಗ

$$25 = 2^4 + 2^3 + 1$$

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬುದಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಎಂತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು $1, 2, 2^2, 2^3$ ಎಂಬೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಬು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಯಾ ಹೀಗೆ ಮೈ ಪರ್ವೇ!
ಇಂಗಿ ಪಂಚಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಹಂಡೆ
ಹಂಡು ವಿಷಮ ಪಂಚಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತ
ಇದೆ. ಈ ಪಂಚಂಖ್ಯಾನಿದ -

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{16} + \left(\frac{2}{3}\right)^9 = \left(\frac{2}{3}\right)^7 \text{ ಆಗಿದೆ.}$$

ಇನ್ನು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಫಾತವನ್ನು ಅಡಕ್ಕಂತಹ ಪಕ್ಕದಾದೊಂದು ಫಾತಮಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಏನು ಲಭಿಸುತ್ತುದೆಂದು ನೋಡೋಽ.

ಡಿಫರೆಂಟಿಯಲ್ ಭಾಗಾಳಾರಣ್ಯ

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯದ್ದೇ ಅಪವತ್ತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದರ ನಿಯಮದಂತಹೀಗೆ ಈಂಬುವ ನಿಯಮವು ಇದೆಯಲ್ಲವೇ. ಕೂಡಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಂದಾಗಿರುತ್ತೇತು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಿಯಮವು ಫಾತಗಳ ಭಾಗಾಳಾರಣ್ಯ ಇದೆ.

ಭಾಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಫಾತರೂಪವಾಗಿರುತ್ತೇತು.

ಅಂದರೆ m, n ಎಂಬೀ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ $m > n$ ಅದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆ x ತೆಗೆದರೂ

$$mx - nx = (m - n)x$$

ಅಪವತ್ತ್ಯಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಫಾತಗಳಾದರೇಳಿ?

$$\frac{x^m}{x^n} = x^{m-n}$$

ಈ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ $x \neq 0$ ಎಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾದಿತ್ತು.

ಸಂಕಲನದ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹೀಗೆ m, n ಇವು ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಅಲ್ಲದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ವ್ಯವಹಳನ ನಿಯಮ ಸರಿಯಾಗುವುದು.

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು x ಎಂದು ತೆಗೆದುಹಾಳ್ಳಿಸಿ. ಶ್ರೀಯ ಭಾಗಾಳಾರಣ್ಯದರೀಂದ x ಸೇನ್ಸ್‌ಯಾಗಿರುವಾರದು. ದೊಡ್ಡ ಫಾತಮಾಚ m , ಸ್ಥಾ ಫಾತಮಾಚ n ಆಗಿರಲಿ. ಇನ್ನು $x^m + x^n$ ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಂಬಬಹುದು?

n ನ್ನು m ಆಗಿ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಕೂಡಿಸಬೇಕು?

ಒಗ್

$$x^m = x^n \times x^{m-n}$$

ಇದರಿಂದ

$$\frac{x^m}{x^n} = x^{m-n}$$

ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ. ಅಂದರೆ

x ಸೇನ್ಸ್‌ಯಾಲ್‌ದ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ, m, n ಇವು $m > n$ ಆಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾದರೂ

$$\frac{x^m}{x^n} = x^{m-n}$$

ಗುಗ್ಗಾಳಾರ ನಿಯಮದಂತಹೀಗೆ ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದೇ?

ಇನ್ನು ಈ ಸ್ವರ್ತ್ಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- 2^5 ನ್ನು 2^3 ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ 2 ರ ಎಷ್ಟನೇ ಫಾತ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ?
- $10^9 + 10^4$ ಎಷ್ಟು?
- 2^{10} ರ ಅಧಿಕವು 2 ರ ಎಷ್ಟನೇ ಫಾತವಾಗಿದೆ?
- 2 ರ ಅನೇಕ ಫಾತಗಳ ಪಟ್ಟ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ? (ಪೇಟ 58). ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಭಾಗಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?
- $64 + 16$ ■ $512 + 32$
- $1024 + 128$ ■ $16384 + 2048$
- $2^8 \times \frac{1}{2^3}$ ಎಷ್ಟು?
- 7^6 ನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ 7^2 ಲಭಿಸುವುದು?

ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಾಂಶ

ಅ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆಂತ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೊದಿರ.

$$2^8 \times \frac{1}{2^3} = 2^8 + 2^3 = 2^5 \text{ ಅಗಿದೆ.}$$

ಎಂದು ಸೇರಿದಿರುತ್ತಾ?

ಇದರಿಂದ

$$2^5 + 2^5 = \frac{1}{2^3}$$

ಎಂದು ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಅ ಹಿಂದಿನ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿರುವ

$7^2 + 7^6$ ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

$$7^6 \times \frac{1}{7^4} = 7^2$$

ಇದರಿಂದ

$$7^2 + 7^6 = \frac{1}{7^4}$$

ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ

x ಸೆನ್ಸೆಯಲ್ಲಿದ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ, m, n ಇವುಗಳಲ್ಲಿ $m < n$ ಅಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ

$$\frac{x^m}{x^n} = \frac{1}{x^{n-m}}$$

ಇನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

• ಲಭ್ಯಾಕರಿಸಿರಿ.

$$\bullet \frac{2^5 \times 2^3}{2^4} \quad \bullet \frac{3^7}{3^2 \times 3^4} \quad \bullet \frac{5^2 \times 5^4}{5^5 \times 5^4}$$

$$\bullet \frac{8^2 \times 8^7}{8^6 \times 8^3} \quad \bullet \frac{4^3 \times 4^5}{4^2 \times 4^4} \quad \bullet \frac{10^4 \times 10^5}{10^6 \times 10^7}$$

• 5^6 ನ್ನು 5^{10} ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ $\frac{1}{5}$ ರ ಯಾವ ಫಾತ ಲಭಿಸಬಹುದು?

• 10^8 ನ್ನು 10^{12} ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಲಭಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದಶಮಾಂತರಾವ ಯಾವುದು?

• $\left(\frac{1}{2}\right)^5$ ನ್ನು $\left(\frac{1}{2}\right)^8$ ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಲಭಿಸುವ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಾವುದು?

• $(0.25)^6$ ನ್ನು ಯಾವ ಎಣ್ಣೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ $(0.25)^4$ ಲಭಿಸುವುದು?

ಭಾಗಿಸುವುದೂ ಕೆಳಿಯಾಗುವೂ

ಭಿನ್ನಧಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೂ ಸ್ಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾಗಿಸಬು ಭಿನ್ನಧಾರಿಯಾಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಾ ಫಾತರೂಪವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಫಾತರೂಪದಿಂದ ಭಾಗಿಸುವುದರ ಕುರಿತು ಅರ್ಥಾಚೆಸೋಣಿ.

$$m < n \text{ ಆದರೆ, } \frac{x^m}{x^n} = \frac{1}{x^{n-m}}$$

ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದೆಂದು ನಿಯಮ ಗುಣಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೆಳಿಯಲು ಆಗ ಖಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಗಂಡುಗಳ ರ್ತ.

ಒಂದು ಗಂಡುಗಳಾಯಿಯ 100 ನಾಗ್ರಾಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಗಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಡೆಯೇತು. ಇದರಿಂದ 100 ಗಂಡುಗಳಾಯಿವರೆಗೆ ಯಾವುದೂ ಮೊತ್ತದಸ್ವರೂಪರೂ ಉಂಟಿದ್ದು ಕೆಗೆಯಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಒಂದನೇ ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಾಗ್ರಾಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ. ಇನ್ನು 2 ರ ಫಾತಗಳಾದ 2, 4, 8 ಎಂಬೀ ಒಂತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗ್ರಾಗಳಿರುವ ಗಂಡುಗಳನ್ನು ತರುವಾಗಿರುವೇತು.

$$1+2+4+8+16+32=64-1=63$$

ಉಂಟಿಯ 100 - 63 = 37 ನಾಗ್ರಾಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆಯೇತು.

ಇನ್ನು ಆಗ್ನೇಯಿಲುವ ಮೊತ್ತವು 63 ಶ್ರೋತ ಕಿಮೆಂಟ್‌ಹಿಡ್ರೋ 2 ರ ಫಾತಗಳನ್ನು, ಚೇತುದರೆ 1 ನ್ನು ಉತ್ಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಗೆಯಿಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 35 ರೂಪಾಯಿ ಚೇತುಹಿಡ್ರೋ

$$35=32+2+1 \text{ ಎಂದು ಕೆಗೆಯಿಬಹುದು.}$$

63 ಶ್ರೋತ ಹೆಚ್ಚಿದರೇ?

ಉದಾಹರಣೆಗೆ 65 ಗಂಡಾಯಿ ಲಭಿಸು ಮೊದಲು 37 ರ ಕಟ್ಟಿ ತೆಗೆಯಿರಿ. ಇನ್ನು ಚೇತುದುದು 65 - 37 = 28 ಗಂಡಾಯಿ.

$$\text{ಇದನ್ನು } 28=16+8+4$$

ಎಂದು ತೆಗೆಯಿಬಹುದಲ್ಪಡೆ.

- 3 ರ ಫಾತಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಿ ತರುವಾಗಿ. (3¹⁰ ರ ವರ್ಗ)

ಪ್ರಯೋಜನಿಪಡಯೋಗಿಸಿ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ.

  - 81×9
  - 729×81
  - $6561 + 243$
  - 243×81
  - $2187 + 9$
  - $59049 + 729$

ಫಾತಗಳ ಫಾತ

64 ನ್ನು ಯಾವುದಾದರೆಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಫಾತವಾಗಿ ಬರೆಯಿಬಹುದೇ? ಯಾವೆಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಬಹುದು?

$$2^6 = 64$$

$$4^3 = 64$$

$$8^2 = 64$$

$$64^1 = 64$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 3¹² ನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಫಾತಗಳಾಗಿ ಬರೆಯಿಬಹುದೇ?

$$\begin{aligned} 3^{12} &= 3^6 \times 3^6 \\ &= (729) \times (729) \\ &= (729)^2 \end{aligned}$$

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ಬರೆಯಿಬಹುದು.

$$\begin{aligned} 3^{12} &= 3^8 \times 3^4 \\ &= (3^4 \times 3^4) \times 3^4 \\ &= 81 \times 81 \times 81 \\ &= (81)^3 \end{aligned}$$

ಇನ್ನೊಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ಇದೆ.

$$\begin{aligned} 3^{12} &= 3^6 \times 3^6 \\ &= (3^3 \times 3^3) \times (3^3 \times 3^3) \\ &= 27 \times 27 \times 27 \times 27 \\ &= (27)^4 \end{aligned}$$

ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಸ್ವಯಂತ್ರಿಸಿ.

ಮೇಲೆ ಸೋಡಿಯಾದರಲ್ಲಿ $3^6 \times 3^6$ ಎಂಬುದರ ಅಥವಾವೇನು?

ಎರಡು 3^6 ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಗುಣಿಸಿದ್ದಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ $(3^6)^2$ ಎಂದು ಬರೆಯಿಬಹುದು.

$$\begin{aligned}
 \text{ಇನ್ನಿ} \quad (3^6)^2 &= 3^6 \times 3^6 \\
 &= 3^{6+6} \\
 &= 3^{6 \times 2} \\
 &= 3^{12}
 \end{aligned}$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ $3^4 \times 3^4 \times 3^4$ ಎಂಬುದನ್ನು $(3^4)^3$ ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದಳ್ಳವೇ. ಆಗ

$$\begin{aligned}
 (3^4)^3 &= 3^4 \times 3^4 \times 3^4 \\
 &= 3^{4+4+4} \\
 &= 3^{4 \times 3} \\
 &= 3^{12}
 \end{aligned}$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

$$\begin{aligned}
 (4^2)^3 &= 4^2 \times 4^2 \times 4^2 \\
 &= 4^{2 \times 3} \\
 &= 4^6 \\
 (5^4)^6 &= 5^{4 \times 6} \\
 &= 5^{24}
 \end{aligned}$$

ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಒಂದು ಭಿನ್ನರಾಶಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ

$\left(\frac{2}{3}\right)^3$ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನು?

$$\left(\frac{2}{3}\right)^2 \times \left(\frac{2}{3}\right)^2 \times \left(\frac{2}{3}\right)^2$$

ಆದರೆ,

$$\left(\frac{2}{3}\right)^{2+2+2} = \left(\frac{2}{3}\right)^{3 \times 2} = \left(\frac{2}{3}\right)^6$$

ಅಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ x ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯೂ m, n ಇವು ಎಂತು ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ ಆದರೆ

$$\begin{aligned}
 (x^m)^n &= \underbrace{x^m \times x^m \times \dots \times x^m}_{n \text{ ಗಳ}} \\
 &= x^{\frac{n}{m+m+\dots+m}} \\
 &= x^{nm} \\
 &= x^{mn}
 \end{aligned}$$

ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್

ಕೆಲವು ಎಂತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಎಂತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಗೆ

$$3 = 1+2$$

$$7 = 3+4$$

$$15 = 1+2+3+4+5 = 7+8$$

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಎಂತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 4 ನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಎಂತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಎನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆತ್ತೆ ಇದೆಯೋ?

20 ರ ವರಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಿಂಡು ಪರೀಕ್ಷಾ ನೋಡಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

6 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳು 1, 2, 3, 6.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 6 ನ್ನು ಒಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳ ಮೊತ್ತ
 $1+2+3=6$

ಇನ್ನು 28 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.
 $28=2^2 \times 7$

ಆಗ 28 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳು

1	2	2^2
7	2×7	$2^2 \times 7$

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 28 ನ್ನು ಒಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳ ಮೊತ್ತ
 $1+2+2^2+7+(2 \times 7)=7+7+14=28$

ಇನ್ನು

$$2^4 \times 31 = 16 \times 31 = 496$$

ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

31 ಅವಿಧಾಜ್ಞ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರಿಂದ ಅಪವರ್ತನಗಳು

1	2	2^2	2^3	2^4
31	2×31	$2^2 \times 31$	$2^3 \times 31$	$2^4 \times 31$

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸೂರಿನ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಮೊತ್ತ
 $1+2+2^2+2^3+2^4=2^5-1=31$

(ಪ್ರೀರಿಂದು ಮೊತ್ತ ಎಂಬ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.)

ಎರಡನೇ ಸೂರಿನಲ್ಲಿ $2^4 \times 31$ ಒಟ್ಟುಇದೆ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಮೊತ್ತ

$$(1+2+2^2+2^3) \times 31 = (2^4-1) \times 31 \\ = (2^4 \times 31) - 31$$

ಆಗ $2^4 \times 31$ ಒಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಮೊತ್ತ

$$31 + (2^4 \times 31) - 31 = 2^4 \times 31$$

ಇಂತಹ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ (perfect numbers) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಂದರೆ,

x ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ, m, n ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ವಾರ್ತೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಂಗಡಿಸಿದರೂ

$$(x^m)^n = x^{mn}$$

ಇನ್ನು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಫಾತರೂಪವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದಳ್ಳವೇ?

- $(4^2)^3$
- $(3^3)^2 \times 9^4$
- $\left(\left(\frac{1}{2}\right)^3\right)^4$
- $(2^3)^4 \times 2^6$

ಕೆಳಗಿನ ಶ್ರೇಣಿಯಿಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಫಾತರೂಪಗಳಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- 3^8
- 4^6
- 2^{15}
- 5^{12}

ಅಪವರ್ತನಗಳು

32 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳು ಯಾವುದು?

$$1, 2, 4, 8, 16, 32$$

1 ನ್ನು ಒಟ್ಟುಇದೆ ಅಪವರ್ತನಗಳಿಲ್ಲವೂ 2ರ ಫಾತಗಳಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೂದರಿ 32 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳು.

$$1, 2, 2^2, 2^3, 2^4, 2^5$$

81 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳೇಂಬೆಂದು?

$$81 = 3^4$$

ಆಗ ಅಪವರ್ತನಗಳು

$$1, 3, 3^2, 3^3, 3^4$$

ಇನ್ನು 72 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳು ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ
 $72 = 2^3 \times 3^2$

ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಸ್ಥಳಾರ ಬರೆದು ನೋಡೋಣ.

ಮೊದಲು 1 ಹಾಗೂ ನಂತರ 2 ರ ಫಾತಗಳಾಗಿರುವ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಬರೆಯೋಣ.

$$1, 2, 2^2, 2^3$$

ಶ್ರೇಣಿಯಿಂದನ್ನು 3 ರಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಅಪವರ್ತನಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.

$$3, 2 \times 3, 2^2 \times 3, 2^3 \times 3$$

ಮೊದಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪವರ್ತನಕ್ಕು 3^2 ರ ಬದಲ $3^2 \times 10^2$ ಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಘೋಷಣೆ 4 ಅಪವರ್ತನಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.

$$3^2, 2 \times 3^2, 2^2 \times 3^2, 2^3 \times 3^2$$

ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪವರ್ತನ ಇದೆಯೇ?

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 200ರ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಬರೆದರೋ?

$$200 = 8 \times 25 = 2^3 \times 5^2$$

ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಾವಳಿಗಳಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆಯ ಬಹುದಲ್ಲವೇ?

1	2	2^2	2^3
5	2×5	$2^2 \times 5$	$2^3 \times 5$
5^2	2×5^2	$2^2 \times 5^2$	$2^3 \times 5^2$

240 ರ ಅಪವರ್ತನಗಳಾದರೋ?

$$240 = 16 \times 15 = 2^4 \times 3 \times 5$$

ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

1	2	2^2	2^3	2^4
3	2×3	$2^2 \times 3$	$2^3 \times 3$	$2^4 \times 3$
5	2×5	$2^2 \times 5$	$2^3 \times 5$	$2^4 \times 5$
3×5	$2 \times 3 \times 5$	$2^2 \times 3 \times 5$	$2^3 \times 3 \times 5$	$2^4 \times 3 \times 5$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$\bullet 64 \quad \bullet 125 \quad \bullet 48 \quad \bullet 45 \quad \bullet 105$$

ಮಾಡಿ ನೋಡುವ

- $2^x = 128$ ಆಗಿದೆ. 2^{x+1} ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- $3^x = 729$ ಆಗಿದೆ. 3^{x-1} ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ
- $3^x, 3^{x+1}, 3^{x-1}, 3^x + 1$ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವುದು?
- 6^{10} ರ ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಕ ಯಾವುದಾಗಿರಬಹುದು?
- $5^6 \times \frac{1}{5^x} = \frac{1}{5^{10}}$ ಎಂದು ಲಭಿಸಬೇಕಾದರೆ x ಎತ್ತು?
- ಉಫೂಕರಿಸುವ
- $\frac{3^5 \times 3^6}{3^4 \times 3^4}$ • $\frac{4^7 \times 4^8}{4^2 \times (4^3)^5}$ • $\frac{(6^4)^2 \times (6^3)^3}{(6^2)^2 \times (6^4)^5}$

ಮೈಲ್‌ಚೆಕ್

$$32 = 2^5 \quad \text{ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ} \quad 6$$

$$81 = 3^4 \quad \text{ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ} \quad 5$$

$$72 = 2^3 \times 3^2 \quad \text{ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ} \quad 12$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಫಾತಗಳಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಅವುಗಳ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಫಾತಗಳಾಗಿ ಬರೆದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಪವರ್ತನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಇವುಗಳೊಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ?

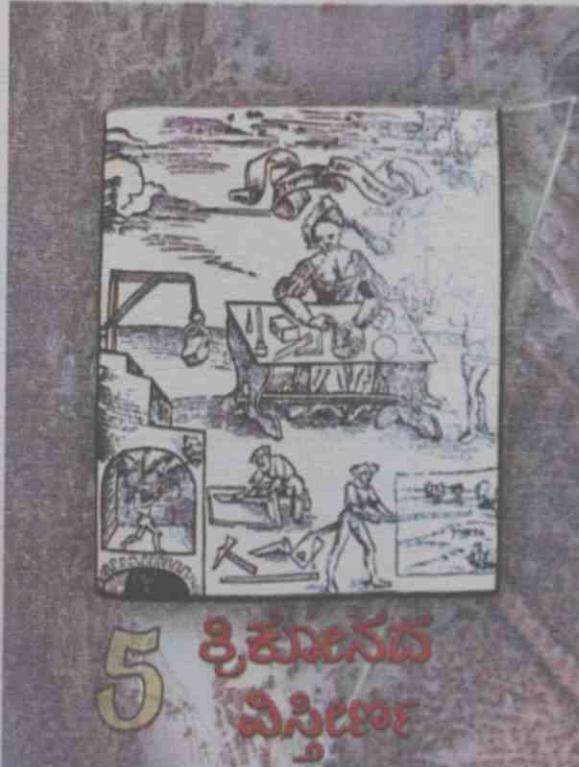
ಪ್ರಸರಣಶೈಕನ

ಕರ್ತವ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಯಾಯಿತು	ಪ್ರೇಚರ ಪ್ರಾಯಾಯಿತು	ಎನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ
• ಅದರಿಂದ ಗುಣಾಕಾರದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಥಾತ ರೂಪೀಕರಣದನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ವಿವರಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.			
• ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಥಾತಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಸುವುದು.			
• ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಖಲಫರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಥಾತಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.			
• ದೊಡ್ಡ ಸಂಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಥಾತಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.			
• ಎರಡು ಸಂಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಬಂತಹ ಸಂಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು 10 ರ ಥಾತಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸ್ಥಾನ ಬೆಲೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು.			
• ಥಾತಗಳಿಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಯಶ್ಚಯಿಂದಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಸುವುದು.			

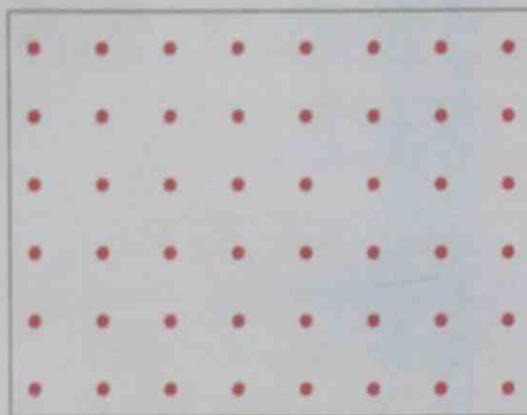
5

త్రికోనద విస్తీర్ణం

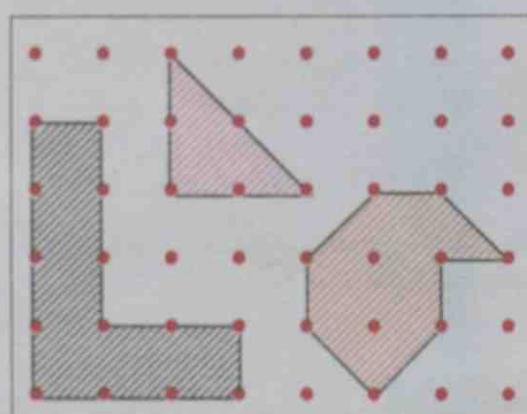

5 త్రికోనద
విస్తీర్ణం

ತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ೧೦ ಸೆಂಟಿಮೀಟರು ಎತ್ತಬಯ್ದು ಅಡ್ಡಕ್ಕೂ ನೀಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದುಗಳನ್ನು ಕಾಳಾಗಿದೆ.

ತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗುಹಾಕರುವ ರೂಪಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು?

ಈನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಂಶತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದುಗಳನ್ನು ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಚೋಣಿಸಿ ಅಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಾಣುವಿದೆಯಿರಿ.

ಅಯೋಜಣುದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಚೆಂಡಪಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. Polygon ಯಾಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗ್ರಾಹಿಸಿ ಗೆರಗು ಸೇರುವ ಸ್ಕ್ರಾನಗಳ ಒಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಕಾ ಮಾಡಿ ದೀರ್ಘ ಅಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

ಡಾಗಿ ರಚಿಸಿ ಅಕೃತಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಉತ್ತರವು ಸರಿಯಾಗಿದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಚರ್ಚಾಧಿಕಾರಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ Area ಯಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಕೃತಿಗಳ ಡಾಗಿ ಕ್ಕಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು.

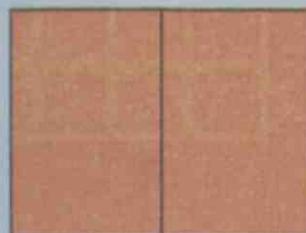
4 ಸೆಂಟಿಮೀಟರು ಲುಧ್ತ, 3 ಸೆಂಟಿಮೀಟರು ಅಗಲವಾಗಿವು ಅಯುತದನ್ನು ತಗದದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಕತ್ತಂತಿ ತೆಗೆಯಿರಿ.

3 ಸ.ಮೀ.

4 ಸ.ಮೀ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ತೆಗೆ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦ ಗೆರಿಯನ್ನು ವಳಿಯಿರಿ.

3 ಸ.ಮೀ.

4 ಸ.ಮೀ.

ಈ ಎರಡು ಅಯುತಗಳು ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು? ಅಥವಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಮಡಭ ಸೋಡಿದರೆ ಸಾಲದೇ? ಅಂದರೆ,

ಒಕ್ಕಾರ್ತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ = ದೊಡ್ಡ ಅಯುತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಅಭಿ

$$= \frac{1}{2} \times 12$$

$$= 6 \text{ ಸ.ಸ.ಮೀ.}$$

ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಅಥವಾಗಿಸಬಹುದೆ?

ದುಕ್ಕಾಂದು ಅಥವಾ

ಘುಜಗಳ ಲುಧ್ತ 10

ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್,

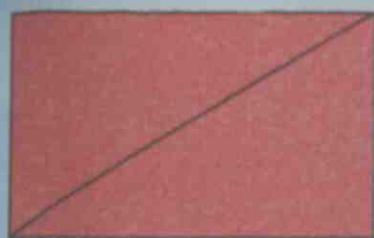
8.ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್

ಅಗಿರುವ ಅಯುತದನ್ನು

ರಚಿಸಿ ಕತ್ತಂತಿ

ತೆಗೆಯಿರಿ.

ಈ ಒಂದು ಆಯತದ
ಮೂಲೆಯಿಂದ
ಮೂಲೆಗೆ ಒಂದು ಗೆರೆ
ವಳಿಯಿರು.

10 ಸ.ಮೀ.

ಆಯತವು ಎರಡು ಶ್ರೀಕೋನಗಳಾದುವು.

ಇವುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರುವುದೇ?

ಮೊದಲು ಪಾಠಿದ ರೀತಿಯಿಂತೆ ಮಾಡಬ ನೋಡಿ. ಸರಿಯಾಗುವುದೇ?

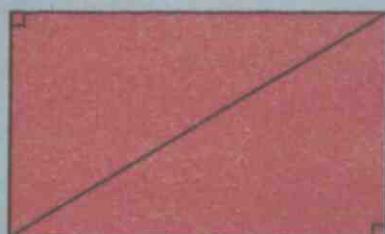
ಕತ್ತಂತಿ ತಗೆದರೋ?

ಎರಡು ಶ್ರೀಕೋನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟು ನೋಡಿ.

ಅಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೀಕೋನಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟುಗಿರುವುದು?
ಒಂದು ಶ್ರೀಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ = ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಅಧಿಕಾರಿ

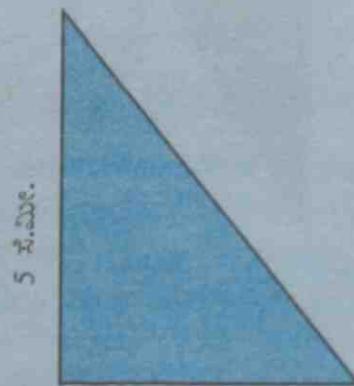
$$\begin{aligned} &= \frac{1}{2} \times 10 \times 8 \\ &= 40 \text{ ಚ.ಸೆ.ಮೀ.ಬೆರ್ಗ್} \end{aligned}$$

ಹಿಗೆ ಸಿಗುವ ಶ್ರೀಕೋನಗಳ ಕೋನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಿರೋ?

ಒಂದು ಕೋನವು ಲಂಬಕೋನವಾದ ಶ್ರೀಕೋನಕ್ಕೆ ಲಂಬ ಕೋನ ಶ್ರೀಕೋನ (right angled triangle) ಎಂದು ಹೇಬರು.

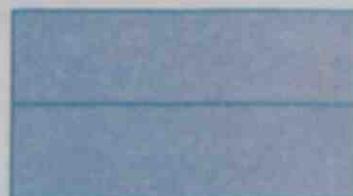
ಅತ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಲಂಬಕೋನ
ಶ್ರೀಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು?

4 ಸ.ಮೀ.

ಹಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

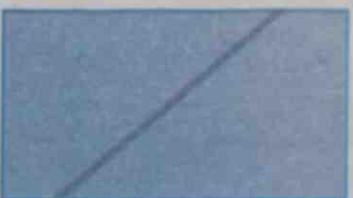
ಒಂದು ಆಯತದ ಮಧ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನೇಟಕ್ಕು ಕತ್ತಂತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ಆಯತಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮೂಲೆಗೆ ಕತ್ತಂತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ಶ್ರೀಕೋನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇದರ ಒಳಗೆ ಒರಿಯಾಗಿ ಗೆರೆ ವಳಿದರೋ?

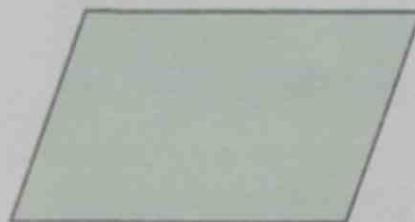

ಅಧಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ಎರಡು ಚತುಫುರಿಂಗಳು ಸಿಗುವುದಲ್ಲವೇ?

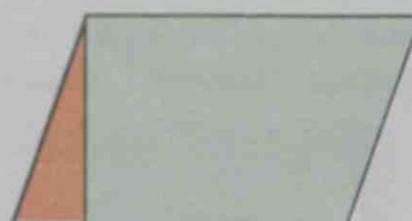
ಒಂದು ಚೋತೆ ವಿರುದ್ಧ ಭಾಜಗಳು ವಾತ್ರ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುವ ಇಂತಹ ಚತುಫುರಿಂಗಳೀಗೆ ಸಮಂಬಿ (trapezium) ಎಂದು ಹೇಬರು.

ಸದ್ವಾಸಾಂಶರ ಚಕುಭುಜ ಮತ್ತು ಆಯತ

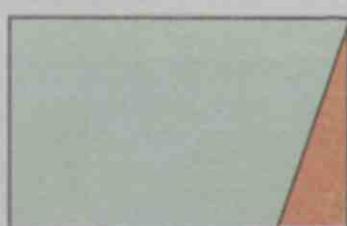
ಚತುರಾಂಶರ ಸದ್ವಾಸಾಂಶರ ಚಕುಭುಜದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

ಈ ಸದ್ವಾಸಾಂಶರ ಚಕುಭುಜದಲ್ಲಿ ಚತುರಾಂಶದ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಾನವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಿರಿ.

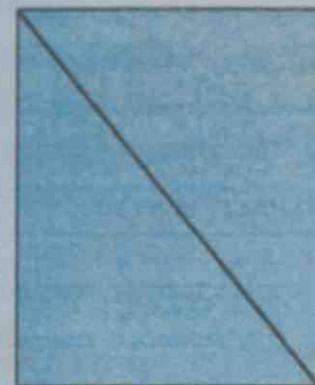

ಈ ಶ್ರೀಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಚತುರಾಂಶದ ಕೋರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಭುಜಗಳ ಉಪಭೋಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ?

ಈಗ ಒಂದು ಆಯತವಾಯಿತಲ್ಲವೇ.

ಇದರಂತೆ ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮಾನಗಳನ್ನು ಖಗದದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಸಿ ಶ್ರೀಮಾನವಾದಂತೆ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟು ನೇಡಿರಿ.

4 ಸೆ.ಮೀ.

ಈ ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಎಷ್ಟು? ಲಂಬ ಕೋನ ಶ್ರೀಮಾನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಇದರ ಅಧಿಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

$$\begin{aligned} \text{ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮಾನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} &= \frac{1}{2} \times 4 \times 5 \\ &= 10 \text{ ಸೆ.ಮೀ}^2 \end{aligned}$$

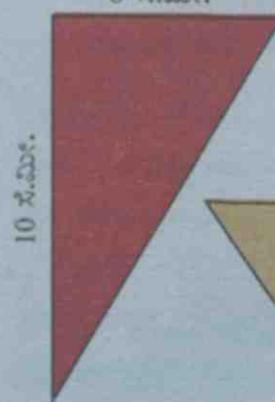
ಇದರಲ್ಲಿ 4, 5 ಇವುಗಳು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮಾನದ ಲಂಬ ಭುಜಗಳ ಅಳತೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಒಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮಾನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ವಿಧಾನ:

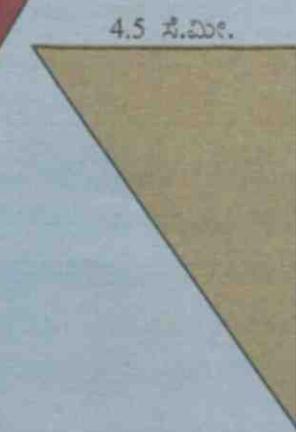
ಒಂದು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮಾನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಲಂಬ ಭುಜಗಳ ಅಳತೆಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯದ ಅಧಿಕಾಗಿ.

ಕೆಳಗೆ ಕೊಂಡು ಅಕ್ಯತಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

6 ಸೆ.ಮೀ.

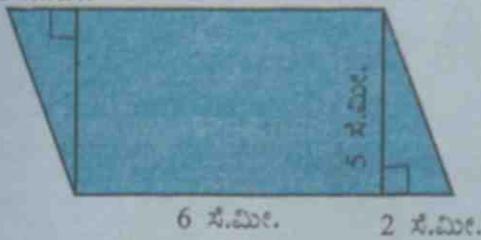
10 ಸೆ.ಮೀ.

4.5 ಸೆ.ಮೀ.

6 ಸೆ.ಮೀ.

2 ಸೆ.ಮಿ.

6 ಸೆ.ಮಿ.

2 ಸೆ.ಮಿ.

3 ಸೆ.ಮಿ.

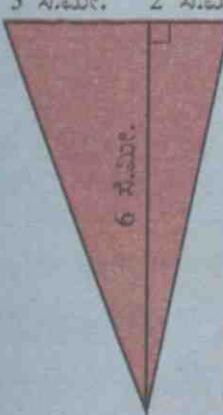
1 ಸೆ.ಮಿ.

4 ಸೆ.ಮಿ.

2 ಸೆ.ಮಿ.

3 ಸೆ.ಮಿ. 2 ಸೆ.ಮಿ.

6 ಸೆ.ಮಿ.

2 ಸೆ.ಮಿ.

4 ಸೆ.ಮಿ.

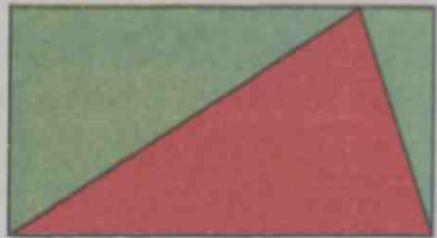
7 ಸೆ.ಮಿ.

2 ಸೆ.ಮಿ.

4 ಸೆ.ಮಿ.

ಆಯತ ಮತ್ತು ತ್ರಿಕೋನ

ಚತುರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಂಬು ತ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಎಪ್ಪು ಭಾಗವಾಗಿದೆ?

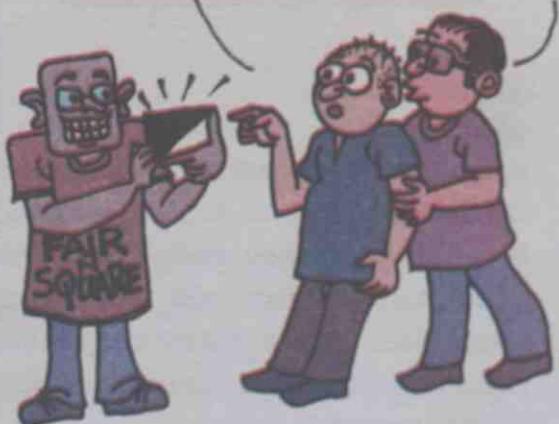
ಉತ್ತರವು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಯ ತಿರುಗಿಸುವ ಮೊದಲು ಸ್ಟ್ರ್ಯೂ ಅಲೋಚನೆ ನೋಡಿರಿ.

ಹೀಡಿ..

ತ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ

ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿಲ್ಲವರ್ತಲ್ಲಿ ಇವನು
ಜರುರನೇ. ಯಂತೆ ತಿಳಿಯಿತೇ?

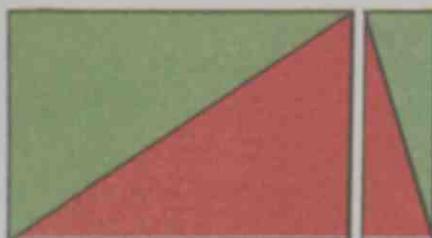
ಜರುರನೇ!

- ಒಂದು ಲಂಬಕೋನ ತ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 96 ಚದರ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಲಂಬ ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಅಳತೆ 16 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದರ ಅಳತೆ ಎಪ್ಪು?
- ಒಂದು ಲಂಬಕೋನ ತ್ರಿಕೋನದ ಲಂಬ ಭುಜಗಳ ಅಳತೆ 12 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಮತ್ತು 15 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಆಗಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಲಂಬಕೋನ ತ್ರಿಕೋನದ ಲಂಬ ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಅಳತೆ 18 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್. ಹಾಗೂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಲಂಬ ಭುಜದ ಅಳತೆ ಎಪ್ಪು?

ಆಯತ ಮತ್ತು ತ್ರಿಕೋನ

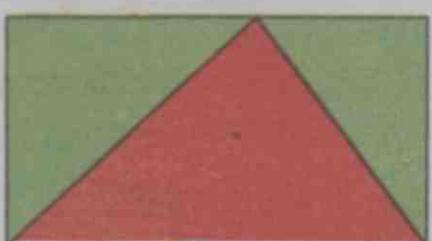
ಆಯತವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಹ ಎರಡು ಹಿನ್ನಾಯಿತಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಟ್ಟು ಆಯತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಂಪು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಆ ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಅಧಿವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂದರೆ ಈ ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರಿಕೋನಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳನ್ನು ಖಚಿಸಿದಾಗ ಮೊದಲ ದೊಡ್ಡ ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಅಧಿವಾಗಿಯವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರಿಕೋನಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಮೊದಲ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರಿಕೋನ.

ಆಯತ ಮೊದಲ ಚತುರಳಿ ಕೆಂಪು ಶ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಅಧಿವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರಿಕೋನವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದರೂ?

 ಒಮ್ಮೆಂಬಳ್ಳಿದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯತವನ್ನು ರಚಿಸಿ. ಇದರ ಮೇಲ್ಮೈಗಾಗಿ ಗೆರಿಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಂದುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. Polygon ಮೂಲ ಉಂಟಿಗಳಿಗೆ ಚತುರಳಿ ಕೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಶ್ರಿಕೋನವನ್ನು ರಚಿಸಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ನಿರ್ದಿಂಬಿ. Area ಮೂಲನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಮೇಲ್ಮೈಗಾಗಿ ಒಂದುವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೇಡಿ.

ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಇಂದಿ ಶ್ರಿಕೋನಗಳು

ಈ ಶ್ರಿಕೋನವನ್ನು ನೇಡಿ.

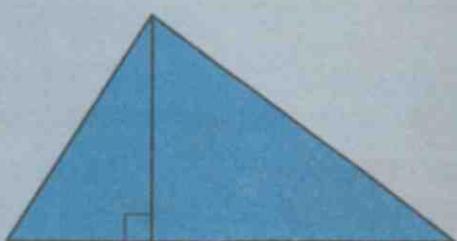

ಇದರ ಯಾವುದೇ ಕೋನಗಳು ಲಂಬವಾಗಿಲ್ಲ.

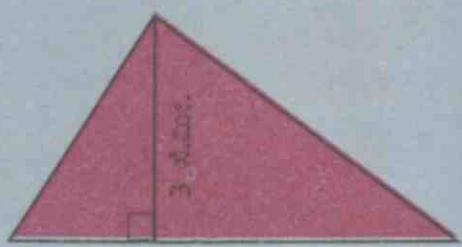
ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿರಿ?

ಇದನ್ನು ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರಿಕೋನಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಬಹುದೇ?

ಮೊದಲು ಮಾಡಿರುವ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೇಡಿ.

ಹಾಗೂದರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಯಾವ ಯಾವ ಗೆರಿಗೆ ಉದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಬೇಕು?

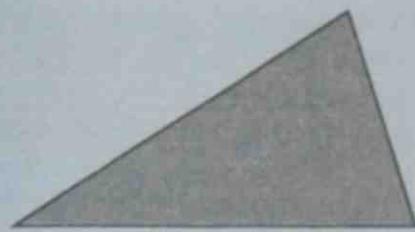

2 ಸೆ.ಮೀ. 4 ಸೆ.ಮೀ.

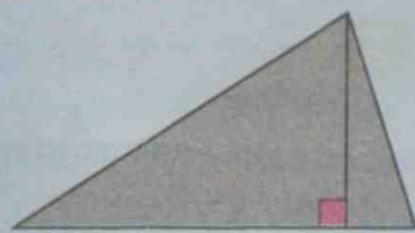
$$\begin{aligned}
 \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} &= \left(\frac{1}{2} \times 2 \times 3 \right) + \left(\frac{1}{2} \times 4 \times 3 \right) \\
 &= 3 + 6 \\
 &= 9 \text{ ಚ.ಸೆ.ಮೀ.}
 \end{aligned}$$

ಹೇಗೆ ಯಾವುದೇ ಶ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಶ್ರಿಕೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಯಾವುದು?

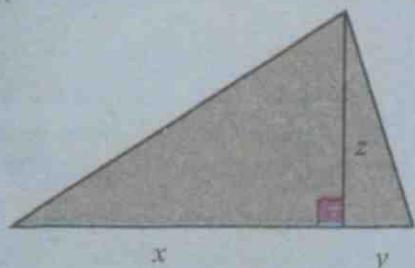
ಈ ಶ್ರೀಮೇನವನ್ನು ನೋಡಿ.

ವಿಶ್ವೋಽವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು, ಮೊದಲು ಮೇರಿಸಿದ ಒಂದು ಉಂಟಾಗಿ ವಳಿದ್ದು ಎಂದು ಏಳಿದು ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೇನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸೌಕರ್ಯಾಕ್ರಾಂತಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪರಿಗೆಸಿ ಬರಂಪುವ.

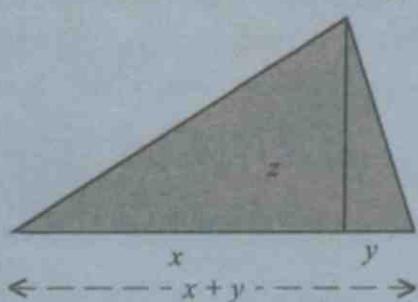

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವೋಽವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

ಎರಡು ಶ್ರೀಮೇನಗಳ ವಿಶ್ವೋಽಗಳ ಮೊತ್ತ

$$\begin{aligned}
 &= \left(\frac{1}{2} \times x \times z \right) + \left(\frac{1}{2} \times y \times z \right) \\
 &= \frac{1}{2} xz + \frac{1}{2} yz \\
 &= \frac{1}{2} (x+y) z
 \end{aligned}$$

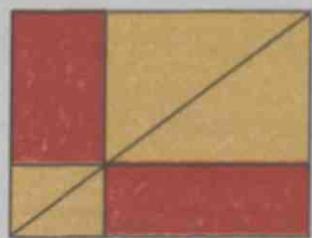
ಇದರಲ್ಲಿ $x+y$ ಎಂಬುದು ಕೆಳಗಿನ ಭುಜದ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆಯಲ್ಲವೇ.

ಜಯೋಜಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಾನಂತರ ಗೆರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ. ಅಂತರ 3 ಯೂನಿಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಕೆಳಗಿನ ಗೆರಿಯಲ್ಲಿ 4 ಯೂನಿಟ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ D, F ಎಂಬುವು ಎರಡು ಉಂಟಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿರಿ. ಮೇರಿಸ ಗೆರಿಯಲ್ಲಿ G ಎಂಬ ಒಂದು ಉಂಡು ಗುರುತಿಸಿರಿ. Polygon ಮೂಲಸ್ವಾಂತರಿಕ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮೇನ DEF ರಾಯಿಸಿ. ಈ ಶ್ರೀಮೇನವರ ವಿಶ್ವೋಽ ಎಷ್ಟು? ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು Area ಮೂಲಸ್ವಾಂತರಿಕ ಪರಿಶೋಧಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು G ಯಿ ಸ್ಥಾನ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿ. ವಿಶ್ವೋಽದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಅಯುತದಲ್ಲಿ ಆಯುತಗಳು

ಈ ಚತುರಳಿನ ಆಯುತಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

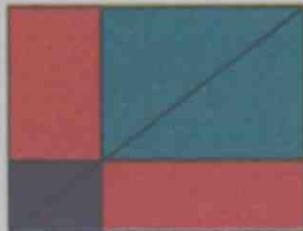

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಆಯುತಗಳ ವಿಶ್ವೋಽಗಳೂ ಇಗರಿಸಿದ್ದಾರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?

ವೃಷಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಉತ್ತರ ನೋಡುವ ಮೊದಲು ಒಮ್ಮೆ ಅಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ:

ಆಯತದಲ್ಲಿ ಆಯತಗಳು

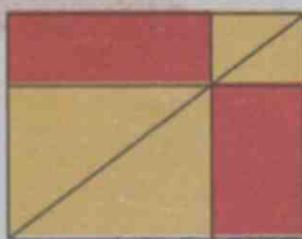
ದೂರದ್ವೈ ಆಯತದ ಕೊಣವು ಅದನ್ನು ಸಮಾನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಗಳಾದುವ ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೋನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೋನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅದರ ಒಳಗಿನ ಕೆಂಪು ಆಯತ ಮತ್ತು ಎರಡು ಚಕ್ಕಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೋನಗಳು ಸೇರಿರುವುದಾಗಿದೆ.

ಚತುರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಳ್ಳಿದೆಯ ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೋನಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ.

ಆಗ ಎರಡು ಕೆಂಪು ಆಯತಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿವೆ.

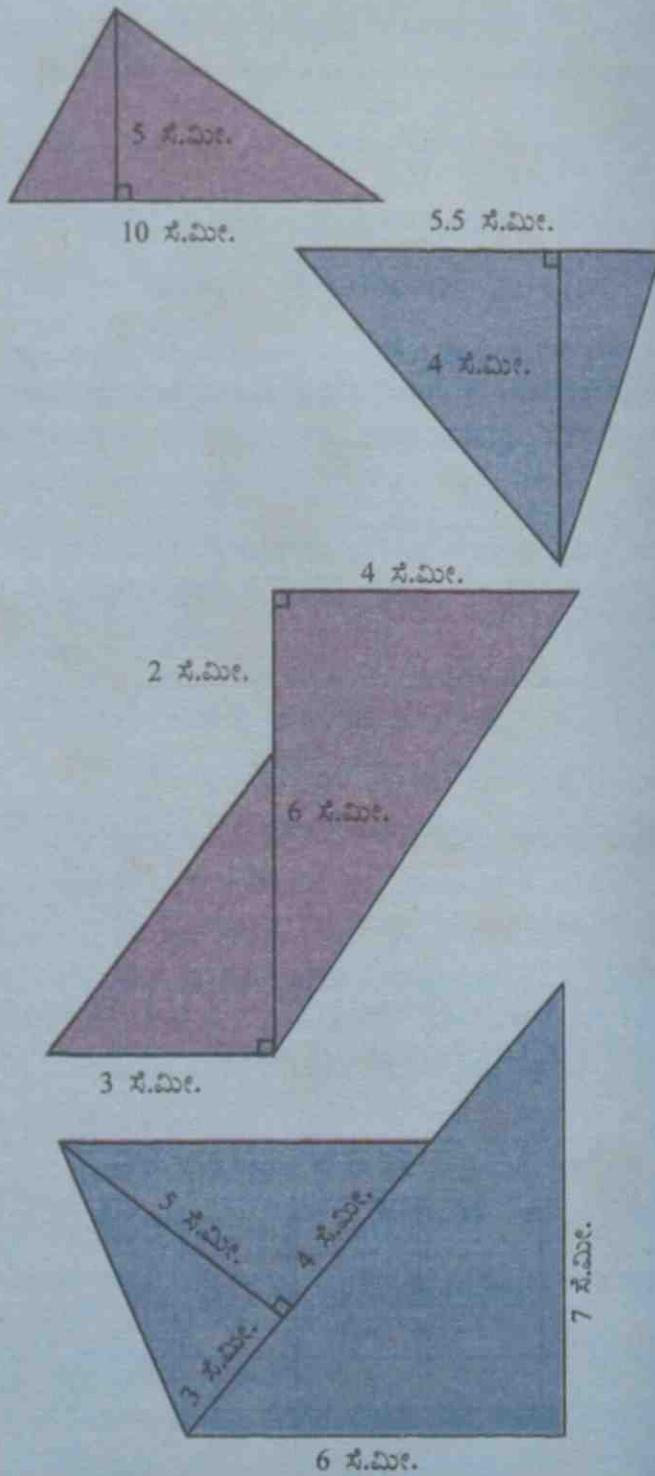
ಕೊಂಡ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಯತವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಯೇ?

ಹಾಗ್ಯಾದರೆ ಶ್ರೀಮೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೇಳಿಸಬಹುದು?

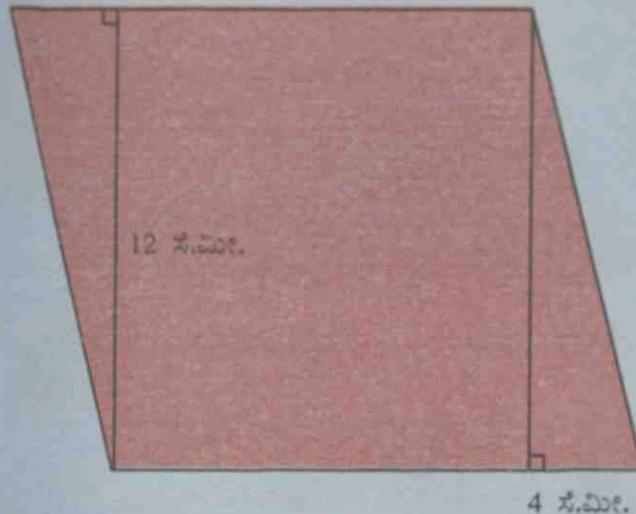
ಒಂದು ಶ್ರೀಮೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಖೂಜ ಮತ್ತು ಆ ಖೂಜದ ವಿರುದ್ಧ ಶರದಿಂದಿರುವ ಲಂಬದ ಗೂರುಳಿಬ್ಬದ ಅಧಿಕಾಗಿರುವುದು.

ಈ ಒಳಗಿನ ಶ್ರೀಮೋನಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ:

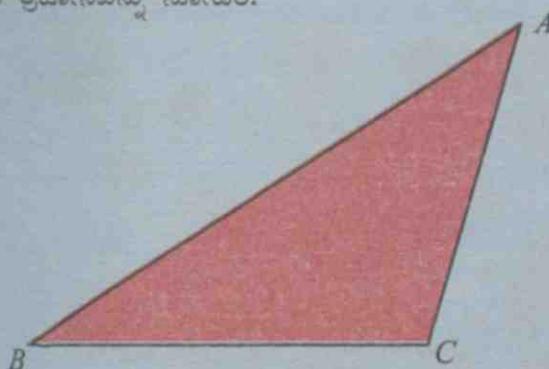
4 ಸ.ಮೀ.

10 ಸ.ಮೀ.

ಮುಕ್ಕೊಂದು ತ್ರಿಕೋನ

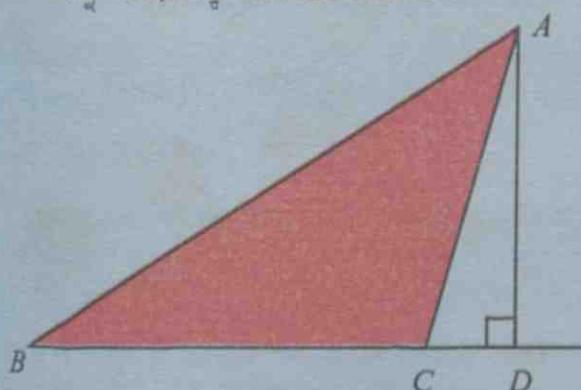
ಈ ತ್ರಿಕೋನವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ಇದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಿರಿ?

ΔABC ಯಿಂದ BC ರೆ ಲಂಬವನ್ನು ಎಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆ?

BC ಯನ್ನು ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೋ?

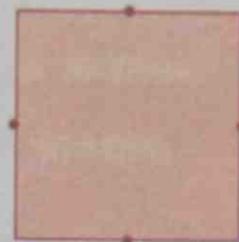

ಇನ್ನು ΔABC ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಿರಿ?

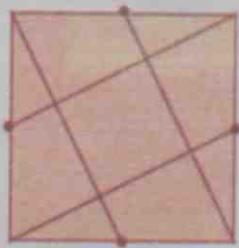
ΔABD ಯಿಂದ ΔACD ಯನ್ನು ಬೇರೆಹಿಡಿಸಿದರೆ ΔABC ಖಚುವುದಲ್ಲವೇ..

ಪೊಕದ ಭಾಗ

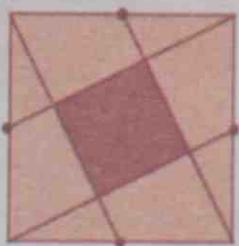
ಒಂದು ಚೌಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಫೂಟಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಲೆಂದು ಬಂದುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಂದುಗಳನ್ನು ಚೌಕದ ನಿರಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದೆರಿಸಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಸಿ.

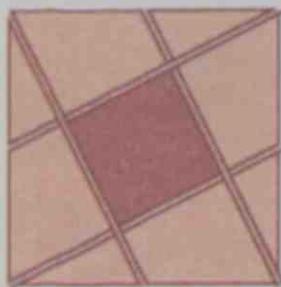
ಈಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೌಕ ಉಭಯಶಲ್ಲವೇ?

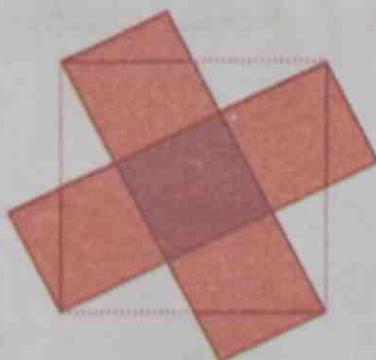
ಇದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಮೊದಲ ದೇಹದ ಚೌಕದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಎಷ್ಟು ಭಾಗವಾಗಿದೆ?

ಪ್ರಿಯ ಭಾಗ

ಇದರಂತೆ ಒಂದು ಚತುರಂಖ ಕಾಗದದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ
ಕೊಂಡಿರಿ.

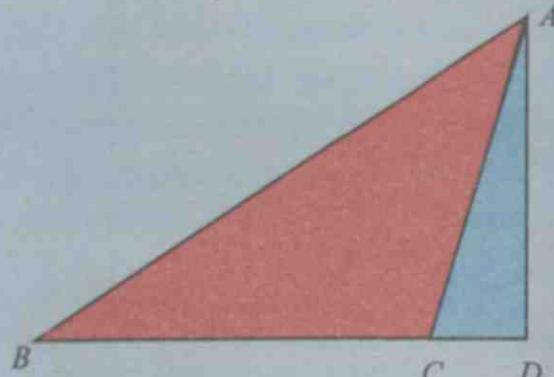

ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ
ಕ್ಷಾನ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇರಿಸಿ. ಈಗ ಸಮಾನ ಅಳತೆಯ
ಒಮ್ಮೆ ಚೌಕಗಳು ಲಭಿಸಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಚೌಕವು ದೊಡ್ಡ ಚೌಕದ
ಭಾಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ΔABD ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಾಗಿದೆ.

$$\Delta ABD \text{ ಯಿ } \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = \frac{1}{2} \times BD \times AD$$

ΔACD ಯಿ ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ.

$$\Delta ACD \text{ ಯಿ } \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = \frac{1}{2} \times CD \times AD$$

ಇನ್ನು ΔABC ಯಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿವೆ.

$$\Delta ABC \text{ ಯಿ } \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}$$

$$= \Delta ABD \text{ ಯಿ } \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} - \Delta ACD \text{ ಯಿ } \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}$$

$$= \frac{1}{2} \times BD \times AD - \frac{1}{2} \times CD \times AD$$

$$= \frac{1}{2} \times (BD - CD) \times AD$$

ಚತುರಿಂದ

$$BD - CD = BC$$

ಆಗ

$$\Delta ABC \text{ ಯಿ } \text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = \frac{1}{2} \times (BD - CD) \times AD$$

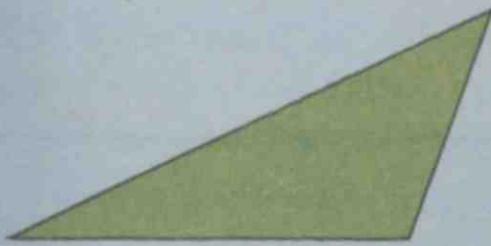
$$= \frac{1}{2} \times BC \times AD$$

BC, AD ಇವುಗಳನ್ನು ಅಳತೆಮಾಡಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ AD ಎಂಬುದು A ಯಿಂದ BC ಗೆ ರವಾನೆ ಎತ್ತರವೇ ಆಗಿದೆ.

ಅಂದರೆ ಇಂತಹ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಮ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಒಂದು ಭುಜದ ಹಾಗೂ
ಅದಕ್ಕಿರುವ ಲಂಬದ ಗುಣಲಭ್ಜದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಈ ಶ್ರೀಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

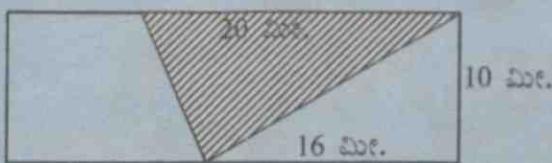

ಆಗತ್ಯವಿದುವ ಉದ್ದಗಳನ್ನು ಅಳುವ ಈ ಶ್ರೀಮಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

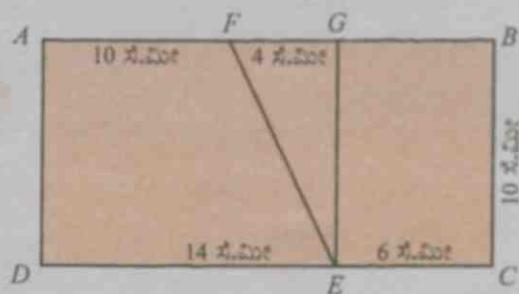
ವಾಡಿ ಸೋಡುವ

- ಇಂತಹಾಕೃತಿಯ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ 30 ಮೀಟರು ಉದ್ದವೂ 10 ಮೀಟರು ಆಗಲವೂ ಇವೆ. ಇದರ ಒಳಗೆ ಚತುರಳಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಶ್ರೀಮಾನಾಕೃತಿಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಾಳಕರಿಗೆ ಬೇಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ಬಾಳಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು?
- ಬಾಳಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದೊಂದಿಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನಾಕೃತಿಯಾದ ಸ್ಥಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಎಷ್ಟು?
- ಬಾಳಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಕರಣ ಸಮಾಂಬಂಧದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು?
- $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ $\angle B = 90^\circ$, BC ಯ ಉದ್ದ 8 ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 48 ಚದರ ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಶ್ರೀಮಾನದ BC ಎಂಬ ಭುಜದ ಉದ್ದವನ್ನು 6 ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ಮಾತ್ರಾದುವರಿಸಿ D ಎಂಬ ಬಂದುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ. AD ಯನ್ನು ದೋಡಿಸುವಾಗ ಲಭಿಸುವ $\triangle ADC$ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು?

ಸಮಾಂಬಂಧಾದರೆ

$ABCD$ ಒಂದು ಆಯತವಾಗಿದೆ. EFG ಒಂದು ಉಂಟಾನ ಶ್ರೀಮಾನವಾಗಿದೆ. $AFED$, $ECBF$ ಎಂಬೆ ಸಮಾಂಬಂಧ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಎಷ್ಟು?

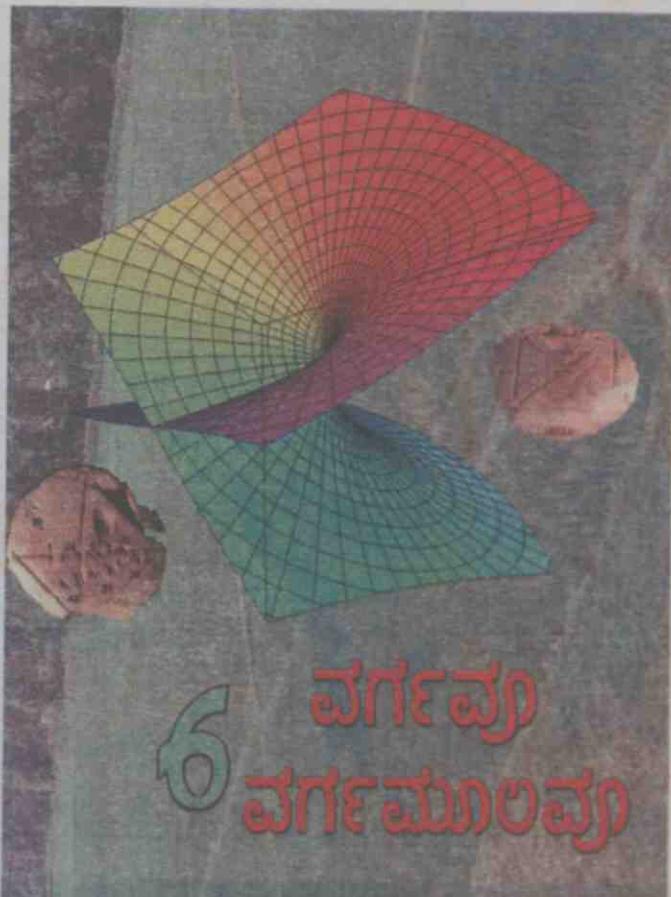
ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಕರ್ತಾ ಸಾಧನೆಗಳು	ಸರ್ವೋತ್ತಮ ವಾಯವು	ಪ್ರಾಚೀರ ಸಹಾಯ್ಯದ ವಾಯವು	ಇನ್ನೊಂದು ವಾಯವು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ವಾಯವು
• ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಿರುವ ರೋಡ್‌ಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ಲಂಬಕೋನ ಶ್ರೀಮೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಂಬ ಆಕಾರದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿ ಯಾವುದೇ ಶ್ರೀಮೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಎಂದು ಸಮರ್ಥಸುವುದು.			
• ಶ್ರೀಮೋನದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮುದ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶರಿಸುವುದು.			

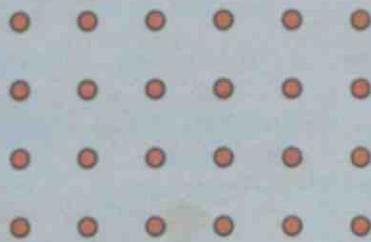
6

ವಗೆಪೂ ವಗೆಮೂಲಪೂ

ಅಡ್ಡಕ್ಕಾ ನೀಟಕ್ಕಾ

ಈ ಬತ್ತವನ್ನು ಮೋಡಿ.

ಅಡ್ಡಕ್ಕಾ ನೀಟಕ್ಕಾ ಅಯಂತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಯುಕ್ತಿಗಳು ಇದೆ.

ಒಣ್ಣು ಎಷ್ಟು ಯುಕ್ತಿಗಳಿವೆ?

ಯುಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಂಳಿಸಿಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾ ಮಾಡಿರುವುದು?

24 ಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಅಯಂತ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಚೌಕಾಕಾರ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು?

ಹೀಗೆ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚೌಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ವರ್ಗಗಳು

36 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವಾಗಿ ಯಾವೆನ್ನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು?

$2 \times 18, 3 \times 12, 4 \times 9$, ಎಂಬಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಬಹುದು.

$36 = 6 \times 6$ ಎಂದೂ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಇದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ

$36 = 6^2$ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದ್ದೇವೆ.

6 ನ್ನು 6 ರಿಂದಲೇ ಗುಣಿಸುವುದು, ಅಥವಾ 6 ರ 2ನೇ ಘಾತಕ 36 ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಕೂಡಾ ಇದೆ.

36 ಎಂಬುದು 6 ರ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಆಗ 5 ರ ವರ್ಗವೇ?

ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳು

1, 4, 9, 16, ... ಎಂಬವುಗಳು ಎನ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ.

ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳು (perfect squares) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

16ರ ಅನಂತರದ ಸಮೀಪದ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ ಯಾವುದು?

20 ಯಾಕ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ?

ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳಾಗುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ.

1 10ದ 4 ಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು 3 ಸೇರಿಸಬೇಕು.

4 10ದ 9 ಕ್ಕೆ ತಲುಪಲೇ?

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

$$4 - 1 = 3$$

$$9 - 4 = 5$$

$$16 - 9 = 7$$

ಇವುಗಳಿಲ್ಲಾ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲವೇ?

ಆಗ ಸಮೀಪದ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

$$4 = 1 + 3$$

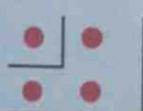
$$9 = 4 + 5 = 1 + 3 + 5$$

$$16 = 9 + 7 = 1 + 3 + 5 + 7$$

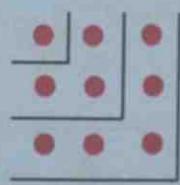
ಇವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನನ್ನು?

ಒಂದರಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಅನುಕ್ರಮವಾದ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳು ಲಭಿಸುವುದು.

ಇದನ್ನು ಚತು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

$$1 + 3 = 4$$

$$1 + 3 + 5 = 9$$

ಈಗೆ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, 20 ರ ವರೆಗಿರುವ ಎನ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದೇ?

$$1^2 = 1$$

$$2^2 = 1 + 3 = 4$$

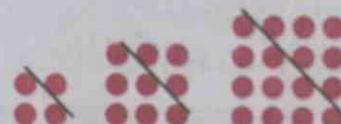
$$3^2 = 4 + 5 = 9$$

$$4^2 = 9 + 7 = 16$$

ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಸಾಕು.

ಅಯಂತರ ಶ್ರೀಕೃಂಸಂಪೂರ್ಣ

ಈ ಚತುರ್ಭಾಗನ್ನು ನೋಡಿ :

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚತುರ್ಭಾಗನ್ನು ಎರಡು ಶ್ರೀಕೃಂಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಬರೆದು ನೋಡುವ.

$$4 = 1 + 3$$

$$9 = 3 + 6$$

$$16 = 6 + 10$$

ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿರಿ. ಏನು ಲಭಿಸಿತು?

1ರ ಅನಂತರವಿರುವ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ (ಚತು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು) ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರದ ಎರಡು ಶ್ರೀಕೃಂಸಂಪೂರ್ಣ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ.

ಇಂನೇ ಮತ್ತು ಎಂಬೇ ಶ್ರೀಕೃಂಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು?

ದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

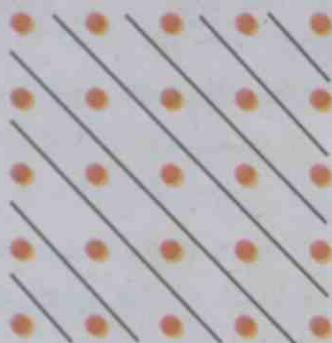
$$1 = 1$$

$$4 = 1+2+1$$

$$9 = 1+2+3+2+1$$

$$16 = 1+2+3+4+3+2+1$$

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಪೂರ್ವವರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನೋಡಿ.

1 ರಿಂದ ಆರಂಭಿಸುವ ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಹಲವು ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇವುಗಳನ್ನಿನ ಸಂಬಂಧವೇನು? 1 ರಿಂದ 30 ರ ವರೆಗಿನ ಅನುಕ್ರಮವಾದ ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು?

ಕ್ರಮ ಆಗಿ

10 ರ ವರ್ಗ 100 ಆಗಿದೆ. 100 ರ ವರ್ಗವೇ?

1000 ದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ 1 ರ ಅನಂತರ ಎಷ್ಟು ಸೊನ್ನೆಗೆಂದರಿಂದು?

10000 ದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ?

ವರ್ಗವಾಗುವಾಗ ಸೊನ್ನೆಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ?

ಆಗ 10, 100, 1000, 10000, ... ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ವರ್ಗವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು?

ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಒಂದು ಪೂರ್ವ ವರ್ಗವೇ?

ಹತ್ತು ಲಕ್ಷವೇ?

ಇನ್ನು 20, 200, 2000 ಇವುಗಳ ವರ್ಗವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

400000000 ಪೂರ್ವ ವರ್ಗವೇ?

ಇನ್ನೊಂದು ಸೊನ್ನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೋ?

ಇನ್ನು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಬಹುದಿಲ್ಲವೇ?

- ಈ ಕೆಳಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :
- 30   ■ 400   ■ 7000   ■ 6×10^{25}
- ಈ ಕೆಳಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ವರ್ಗವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- 2500   ■ 36000   ■ 1500
- 9×10^7 ■ 16×10^{24}

ಅನಂತರದ ವರ್ಗ

21 ರ ವರ್ಗ ಎಷ್ಟು?

ಗುರುತಿಸಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ.

20 ರ ವರ್ಗ 400 ಆಗಿರೆಯಲ್ಲವೇ? ಆಗ 21 ರ ವರ್ಗ ಲಭಿಸಲು 400 ಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೂಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಯಾವ ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆ?

ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ನೋಡುವ.

$$2^2 = 1^2 + 3 = 1^2 + (1 + 2)$$

$$3^2 = 2^2 + 5 = 2^2 + (2 + 3)$$

$$4^2 = 3^2 + 7 = 3^2 + (3 + 4)$$

$$5^2 = 4^2 + 9 = 4^2 + (4 + 5)$$

ಈತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಈತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ,
 21^2 ನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು?

$$21^2 = 20^2 + (20 + 21)$$

ಉದರೆ,

$$21^2 = 400 + 41 = 441$$

ಇನ್ನು ಮೊದಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ

$$22^2 = 441 + 43 = 484$$

ಎಂಬಂತೆ ಮುಂದುವರಿಸುವ.

101 ರ ವರ್ಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು?

$$100^2 = 10000$$

ಇನ್ನು ಯಾವುದನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು?

$$100 + 101 = 201$$

ಆಗ

$$101^2 = 10000 + 201 = 10201$$

- ಇದರಂತೆ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
 ■ 51   ■ 61   ■ 121   ■ 1001
- 90 ರಿಂದ 100 ರ ವರೆಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಭಿನ್ನರಾಶಿಯೂ ವರ್ಗವೂ

ಒಂದು ಭಿನ್ನರಾಶಿಯನ್ನು ಅದೇ ಭಿನ್ನರಾಶಿಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಗುಣಲಭಿವನ್ನು ವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

$\frac{3}{4}$ ರ ವರ್ಗ ಎಷ್ಟು?

$$\left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{3}{4} \times \frac{3}{4} = \frac{3 \times 3}{4 \times 4} = \frac{9}{16}$$

ಉದರೆ

$$\left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{9}{16} = \frac{3^2}{4^2}$$

ಈಗ ಒಂದು ಭಿನ್ನರಾಶಿಯ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಅಂಶದ ಮತ್ತು ಭೇದದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ಸಾಕು.

ವರ್ಗ ವ್ಯಾಪಾರ

$$2^2 = 1^2 + (1+2)$$

$$3^2 = 2^2 + (2+3)$$

$$4^2 = 3^2 + (3+4)$$

ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿರಲ್ಲವೇ.

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಬಹುದು.

$$2^2 - 1^2 = 1 + 2$$

$$3^2 - 2^2 = 2 + 3$$

$$4^2 - 3^2 = 3 + 4$$

ಈಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರದ ಎರಡು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳ ವ್ಯಾಪಕವು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವ :

$$3^2 - 1^2 = 9 - 1 = 8 = 2 \times 4$$

$$4^2 - 2^2 = 16 - 4 = 12 = 2 \times 6$$

$$5^2 - 3^2 = 25 - 9 = 16 = 2 \times 8$$

ಒಂದು ಎಡೆಂಬ್ಯು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಇವುಗಳಿಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧವೇನು?

ಹುಣಿ ಸಾರ್!

ಇಷ್ಟು
 ಸಮಾಂಥಾರಿಯಿಂಬ
 ಈ ದಿನಗಳ ಘೃತ್ಯಾಸ
 ಸಮ್ಮೀಯಿಸಿ
 ಪರಿಹರಿಸಲಿರ್ಲಬೇ!

ಮೌಲ್ಯಾಂಶ

ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶ

1 ರಿಂದ 10 ರ ಪರೀಕ್ಯಾವ ಎಣಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳ ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ.

1, 4, 9, 6, 5, 6, 9, 4, 1, 0

ಇನ್ನು 11 ರಿಂದ 20 ರ ಪರೀಕ್ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳ ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ಮೇಲಿನ ರೇತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಯಾವುದಾದ್ಯಾ ಘೂರ್ಣವರ್ಗದ ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶ
2 ಅಗಬಹುದೇ?

ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶಯೂಗಿ ಬರದ ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಯಾವುದೆಯ್ಲು?

ಆಗ 2637 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಘೂರ್ಣವರ್ಗವೇ?

ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಘೂರ್ಣವರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ತೇಮ್ಮಾನಿಸಲು ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಧು.

ಒಂದರ ಸ್ಥಾನದ ಅಂಶಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಘೂರ್ಣವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಲೆಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಳ್ಳವೇ?

- ಈ ಕೆಳಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
 ■ $\frac{2}{3}$ ■ $\frac{1}{5}$ ■ $\frac{7}{3}$ ■ $1\frac{1}{2}$
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನರಾಶಿಗಳ ವರ್ಗಗಳು ಯಾವುದು?
 ■ $\frac{4}{15}$ ■ $\frac{8}{9}$ ■ $\frac{16}{25}$ ■ $2\frac{1}{4}$
 ■ $4\frac{1}{9}$ ■ $\frac{8}{18}$

ದ್ವಿಮಾಂತ ವರ್ಗಗಳು

0.5 ರ ವರ್ಗ ಯಾವುದು?

$5^2 = 25$ ಎಂದು ತೆಗೆದಿದೆ. 0.5×0.5 ರ ಗುಣಾಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಿಮಾಂತ ಸ್ಥಾನಗಳು ಎಷ್ಟು?

ಯಾಕೆ?

$0.5 = \frac{5}{10}$ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಇದರಂತೆ 0.05 ರ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಹಲವು ಎಣಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿರಲ್ಲವೇ? ಆದನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ 1.5 ರ ವರ್ಗ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ?

0.15 ರದ್ದೀ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿಲೆಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಳ್ಳವೇ.

- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
 ■ 1.2 ■ 0.12 ■ 0.013
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗಸಂಖ್ಯೆಗಳಾವುವು?
 ■ 2.5 ■ 0.25 ■ 0.0016
 ■ 14.4 ■ 1.44

ವರ್ಗದ ಗುಣಕ

$5^2 \times 4^2$ ಎಷ್ಟು?

$$5^2 \times 4^2 = 25 \times 16 = \dots$$

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು:

$$5^2 \times 4^2 = 5 \times 5 \times 4 \times 4$$

$$= (5 \times 4) \times (5 \times 4)$$

$$= 20 \times 20$$

$$= 400$$

ಇದರಂತೆ ಈಗಿನ ನೀಡಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗೂಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಶುತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದೇ?

$$\bullet 5^2 \times 8^2 \quad \bullet 2.5^2 \times 4^2 \quad \bullet (1.5)^2 \times (0.2)^2$$

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ತತ್ವ ಯಾವುದು?

ಇದು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪರಿಮಾಣ ಗೂಡುತ್ತಿರುವುದು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗೂಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಧಿಕಾರಿತ.

ಇದನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸಿದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೋ?

x, y ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ

$$x^3 y^2 = (xy)^3$$

ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎರಡರ ಬದಲು ಮೂರು ಆದರೋ?

ಅಗಣದ ಅವಧಿತರನ್

30ನ್ನು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗೂಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು?

$$30 = 2 \times 3 \times 5$$

ಆಗ 900 ನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಗೂಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು?

$$900 = 30^2 = (2 \times 3 \times 5)^2 = 2^2 \times 3^2 \times 5^2$$

ಇದರಂತೆ $24 = 2^3 \times 3$ ಎಂದೂ $24^2 = 576$ ಎಂಬುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ.

$$576 = 24^2 = (2^3 \times 3)^2 = (2^3)^2 \times 3^2 = 2^6 \times 3^2$$

ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲವೇ.

ಈಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅದರ ವರ್ಗವನ್ನು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಫಾತಗಳ ಗೂಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದೇ?

- 35
- 45
- 72
- 36
- 49

ವರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಪವರ್ತನಗಳ ಫಾತಗಳಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಏಶೇಷತೆ ಇದೆಯೇ?

ಅನ್ವಯಿಂದು ರಿಡ್ಯೂಲ್ಯೂಟಿ

ಒಂದು ಚೌಕವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 9 ಚದರ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಹೇಗೆ ರಚಿಸುವುದು?

ಈತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಭೂಜಗಳ ವರ್ಗ ಅಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

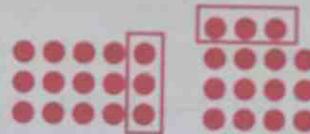
ಅಯಂತ ಮತ್ತು ಚೌಕ

ಚೌಕವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಅಯಂತದಲ್ಲಿ ತಂಡು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಮ್ಮೀರಿಸಿ ಇರಬಹುದೇ? ಒಂದು ಚೌಕವನ್ನಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಆಗ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಬೌಕ್ಯತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಇನ್ನು ಎಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಬೇಕು?

ಮೊದಲ ಅಯಂತದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಇದ್ದವು?

ಆಗಿನ ಚೌಕದಲ್ಲಿಯೇ?

ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಖೊಂಡದ್ದೇನು?

$$4^2 = (3 \times 5) + 1$$

ಆಗ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಅಯಂತಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು 3, 4, 5 ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲವೇ.

ಆಗ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲ ಅಯಂತದ ಅಡ್ಡಕ್ಕೂ ನೀಡಿಕ್ಕೂ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚುಕ್ಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಗೆಗೆರಬೇಕು?

ಇದನ್ನು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದರೋ?

$$2^2 = (1 \times 3) + 1$$

$$3^2 = (2 \times 4) + 1$$

$$4^2 = (3 \times 5) + 1$$

ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಘೋರವರಗಳ ವರ್ಗಮೂಲ

784 ಒಂದು ಘೋರವರಗ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದರ ವರ್ಗಮೂಲ ಎನ್ನು?

784 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯು 400, 900 ಎಂಬೇ ಘೋರವರಗಗಳ ಎಡಂತಲ್ಲಿ ಇದೆ. 400 ರ ವರ್ಗಮೂಲ 20 ಮತ್ತು 900 ರ ವರ್ಗಮೂಲ 30 ಆಗಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ 784 ರ ವರ್ಗಮೂಲ 20 ಮತ್ತು 30 ರ ಒಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. 784 ರ ಒಂದರ ಕ್ಷುನದಲ್ಲಿ 4 ಇರುವುದರಿಂದ ಆದರ ವರ್ಗಮೂಲದ ಒಂದರ ಕ್ಷುನದಲ್ಲಿ 2 ಆಫ್‌ಎ 8 ಇರ್ಬೇಕು. ಆದು $\sqrt{784}$ ಎಂಬುದು 22 ಆಫ್‌ಎ 28 ಆಗಬಹುದು.

784 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯು 400 ಕ್ಷುಂತಲೂ 900 ಕ್ಷು ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ $\sqrt{784} = 28$ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು 28 ರ ವರಗ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ನೋಡಿ.

ಅ ೧೯೩೬ ಇನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರ.

1600 ಹಾಗೂ 2500 ರ ಎಡಂತಲ್ಲಿ 1936 ಇದೆ. ಇದರ ವರ್ಗಮೂಲ 40 ಹಾಗೂ 50 ರ ಎಡಂತಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರ ಒಂದರ ಕ್ಷುನದಲ್ಲಿ 4 ಆಫ್‌ಎ 6 ಇರ್ಬೇಕು. ಆದು 44 ಆಫ್‌ಎ 46 ಆಗಿದೆ. 1936 ಎಂಬುದು 1600ಕ್ಷು ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾದುದರಿಂದ $\sqrt{1936} = 44$ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಗಳಿಸಬಹುದು.

ಇದರಂತೆ 1369, 2116, 2209 ಎಂಬುಗಳ ವರ್ಗಮೂಲ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಆಗ ವಿಶ್ವಾಸವು 9 ಚದರ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಆಗಲು ಭೂಜದ ಉಪ್ಪ ಎಷ್ಟಾಗಿರಬೇಕು?

ಇದರಂತೆ 169 ಚದರ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವ ಚೌಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬದಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಷ್ಟಾಗಿರಬೇಕು?

ಆದತ್ತುಗೆ 169 ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಮೊದಲು ಮಾತಿದ ವರಗ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ $13^2 = 169$ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆಗ 13 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಬದಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವಿರುವ ಚೌಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ವರ್ಗಮೂಲ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಂದರೆ 13 ರ ವರಗವಾಗಿದೆ 169 ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನಾಂದು ೧೯೩೬ ಇನ್ನಾದರೆ, 169 ರ ವರ್ಗಮೂಲವು 13 ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. (169 is the square of 13 and 13 is the square root of 169)

13 ರ ವರಗವಾಗಿದೆ 169 ಎಂಬುದನ್ನು

$$13^2 = 169$$

ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಹಾಗೆ, 169 ರ ವರ್ಗಮೂಲ 13 ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ

$$\sqrt{169} = 13$$

ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.

(ವರ್ಗಮೂಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಚಹ್ಯ $\sqrt{\quad}$ ಆಗಿದೆ.)

ಇದರಂತೆ 5 ರ ವರಗವಾಗಿದೆ 25 ಎಂಬಂತೆ 25 ರ ವರ್ಗಮೂಲ 5 ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆದರೆ,

$$5^2 = 25$$

$$\sqrt{25} = 5$$

ಈಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ.

x, y ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ $x^2 = y$ ಆದರೆ $\sqrt{y} = x$

ಇನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವರ್ಗಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರ. (ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು)

• 100	• 256
• $\frac{1}{4}$	• $\frac{16}{25}$
• 1.44	• 0.01

ವರ್ಗಮೂಲದ ಆಳಕೆಗಳನ್ನು

1225 ರ ವರ್ಗಮೂಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

ವರ್ಗಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವು ವರ್ಗವಾದುದರಿಂದ 1225ನ್ನು ವರ್ಗಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವಾಗಿ ಬರೆದರೆ ಸಾಫ್.

$$1225 = 5^2 \times 7^2$$

ವರ್ಗಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವು, ಗುಣಲಭ್ಯದ ವರ್ಗವಾದುದರಿಂದ

$$5^2 \times 7^2 = (5 \times 7)^2 = 35^2$$

ಆಗ

$$1225 = 35^2$$

ಇದರಿಂದ

$$\sqrt{1225} = 35$$

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡುವ: $\sqrt{3969}$ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಮೊದಲು ಮಾಡಿದಂತೆ 3969 ನ್ನು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯವಾಗಿ ಬರೆಯುವ.

$$3969 = 3^2 \times 3^2 \times 7^2$$

$$= (3 \times 3 \times 7)^2$$

$$\text{ಇದರಿಂದ } \sqrt{3969} = 3 \times 3 \times 7 = 63$$

ಎಂದು ಸಿಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳ ವರ್ಗಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- 256
- 2025
- 441
- 9216
- 1089
- 15625
- 1936
- 3025
- 12544

ದೂಡಿ ಸೋಡುವುದು

- ಚೈಕಾಕ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ 1024 ಚದರ ಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಬದಿಯ ಉದ್ದು ಎಷ್ಟು?
- ಒಂದು ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ 625 ಕುಟುಂಬನ್ನು ಅಡ್ಡ ಸಾಲಾಗಿಯೂ ನೀಟ ಸಾಲಾಗಿಯೂ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಡ್ಡ ಸಾಲು ಮತ್ತು ನೀಟ ಸಾಲಾಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡ್ಡ ಸಾಲು ಮತ್ತು ಒಂದು ನೀಟ ಸಾಲಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬನ್ನು ತೆಗೆದರು. ತೆಗೆದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಎಷ್ಟು? ಉಳಿದ ಕುಟುಂಬಿಷ್ಟು?
- 1 ರಿಂದ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಲವು ವಿಷಮ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದಾಗ 5184 ಎಂದು ಲಭಿಸಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ಎಷ್ಟರವರಿಗೆ ವಿಷಮ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ?
- ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಎರಡು ಎಂತಹ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೊದಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದಾಗ 5329 ಲಭಿಸುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ

16 ಒಂದು ಘೂಣಂ ವರ್ಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಲ್ಲವೇ, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಗಳು 1 ಮತ್ತು 6 ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ 7 ಸಿಗುವುದು.

ಮುಂದಿನ ಘೂಣಂ ವರ್ಗವಾದ 25 ರ ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತವು 7 ಆಗಿದೆ.

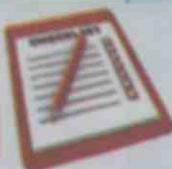
36 ರ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ 9 ಸಿಗುವುದು.

7 ರ ವರ್ಗವಾದ 49 ರ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ 13; ಇದರ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಘೂಣಂ ಕೂಡಿಸಿದರೆ 4 ಎಂದು ಸಿಗುವುದು.

ಹೇಗೆ 1 ರಿಂದ ಅರಂಭಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಘೂಣಂ ವರ್ಗಗಳ ಅಂಕಗಳ ಮೊತ್ತ ಬರೆದು ನೋಡಿರಿ. (ಮೊತ್ತ ಒಂದಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಗುವವರಿಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕು)

ಘೂಣಂ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷತೆ ಇದೆಯೇ?

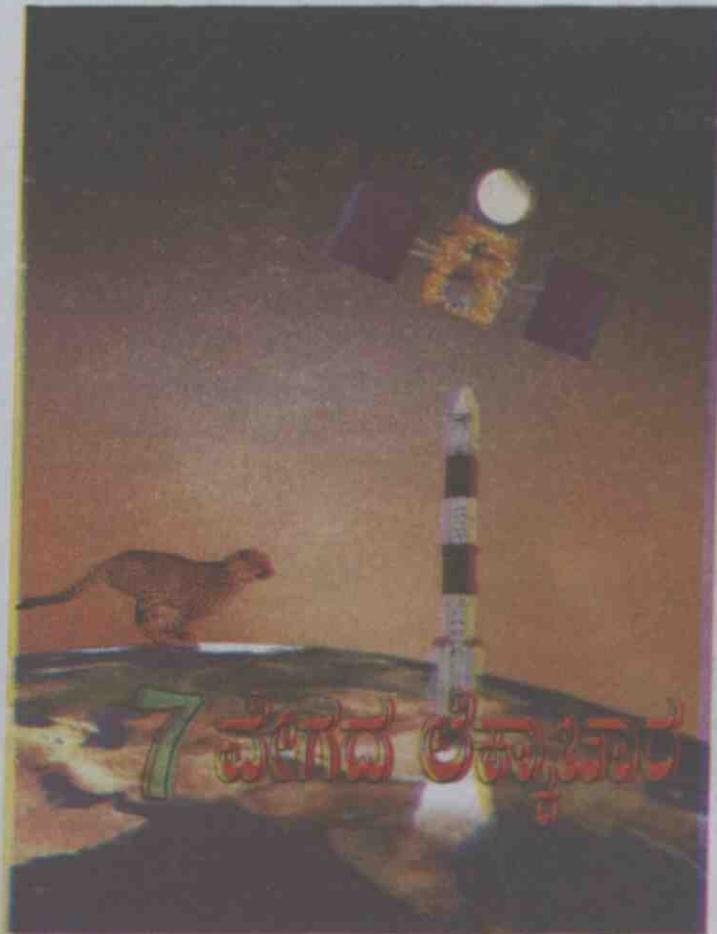
3324 ಘೂಣಂ ವರ್ಗವಾಗಿದೆಯೇ?

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಾಮ	ನಾಮಕ್ರಿಯಾಯಿತು	ಪ್ರಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯಾಯಿತು	ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯಾಯಿತು
• ಪರ್ವತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ಪರ್ವತ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಣ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗಿಯವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ಪರ್ವತ, ಘೂರ್ಣವರಗ್ರ ಎಂಬವರ್ಗಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರ್ವತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.			
• ಪರ್ವತಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಯುತ್ತಿಸುತ್ತ ಸಮುದ್ರಾನ್ತರಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ವಾರ್ಚ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು '✓' ಎಂಬ ಚಹ್ಯೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಿರುಗಿಸಿಯೂ ಹೋಗುವುದು.			
• ಘೂರ್ಣವರಗ್ರಗ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.			
• ಪರ್ವತಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಬಂಧಗಳು ಎಂಬವರ್ಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಘೂರ್ಣವರಗ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ಪರಿಕರಿಸುವುದು.			

7

ವೇಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ

200ಕ್ರ.

2012 ಲಂಡನ್ ಒರಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 100 ಮೀ. ಒಬ್ಬ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ 5 ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸದವರ ಸಮಯದನ್ನು ನೋಡಿರು.

ಹೆಸರು	ಸಮಯ (ಸೆಕುಂಡು)
1. ಉತ್ಸೇನ ಚೋಪ್ಪ	9.63
2. ಯೋಹಾನ್ ಪ್ರೀತ್	9.75
3. ಇಸ್ಕ್ರೋನ್ ಗ್ಲಾಬ್ರಿನ್	9.79
4. ಪ್ರೀತ್ ಗ್ರೀ	9.80
5. ರಿಯಾನ್ ಹೈಲಿ	9.88

100 ಮೀ. ಒಜಲು ನೀವೆಷ್ಟು ಸವಾಯಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರಿ?

ಯಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠ?

“ಶಾಲೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಒಬ್ಬಗಾರರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?” ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕೇಳಿದರು.

“ಎಲ್ಲರೂ 100 ಮೀಟರ್ ಒಡೆಣಣವೇ?

ಈಗೇದಿ ಕೇಳಿದಳು.

ರಘು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

“ಎಲ್ಲರೂ 1 ನಿಮಿಷ ಒಡಿದರೆ ಸಾಕಲ್ಲವೇ.”

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಟದ ಮ್ಯಾದಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರೂ 100 ಮೀಟರ್ ಒಡಿದರು.

ಉತ್ತಮ ಒಬ್ಬಗಾರರು ಇವರಾಗಿರುವರು.

ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರು ಯಾರು?

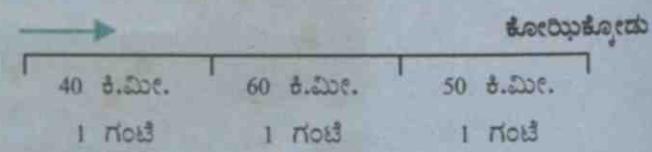
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹೆಸರು	ಸಮಯ
1.	ಶಾಮು	16 ಸೆಕುಂಡು
2.	ಚೋಯ್	18 ಸೆಕುಂಡು
3.	ರಘು	18 ಸೆಕುಂಡು
4.	ಮುಸ್ತಫಾ	17 ಸೆಕುಂಡು

ರಘು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ವಧೇಯ ನಡೆಸಲು ಸುಲಭವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ

ಹೋರ್ಬಿಕ್‌ವ್ಯೇಡಿನಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ರಘು ಕಾಗೂ ಆವಶ್ಯಕ ಗೆಳೆಯರು ಬಹಿಸಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಬೆಳಿಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು, 150 ಕ.ಮೀ. ದೂರ ಸಂಚರಿಸಿ 10 ಗಂಟೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಕನ ಒಂದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಬೇಕೆಂದೆಯೇ?

ಮೊದಲ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ 40 ಕ.ಮೀ., ಅನಂತರದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ 60 ಕ.ಮೀ. ಕೊನೆಯ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ 50 ಕ.ಮೀ. ಎಂಬೇ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವುದು ನೇನಷಿದೆಯೇ?

ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ 150 ಕ್ರಿಮೀಃರ್ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ.
ಸಂಚರಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯವೇ?

ಆಗ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ದೂರವು

$$\frac{150}{3} = 50 \text{ ಕ್ರಿಮೀಃರ್} \text{ ಸಂಚರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.}$$

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಸ್ಸಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ
ಗಂಟೆಗೆ 50 ಕ್ರಿಮೀ ಮೀಃರ್ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 50 ಕ್ರಿಮೀಃರ್/
ಗಂಟೆ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸರಾಸರಿ ವೇಗ

ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಕಲಾಮೇಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಲೀನ ಹಾಗೂ ಬೀನ
ಕೋರ್ಪುಕ್ಕೂಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಸಲೀನ ಜೀವನಲ್ಲಿ 90 ಕ.ಮೀ. ದೂರ
ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು 2 ಗಂಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಬೀನ ಕುರಿನಲ್ಲಿ
ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಳು. 150 ಕ.ಮೀ. ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು 3
ಗಂಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಯಾವ ವಾಹನ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಿತು?
ಜೀವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ದೂರ ಎಷ್ಟು? 90 ಕ.ಮೀ.

ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಸಮಯ ಎಷ್ಟು? 2 ಗಂಟೆ

ಜೀವನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

$$\frac{90}{2} = 45 \text{ ಕ.ಮೀ./ಗಂಟೆ}$$

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ?
ಹಾರು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ 150 ಕ.ಮೀ. ಆಗಿದೆ.

ತಗಲಿದ ಸಮಯವೇ?

ಕುರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ = ...

ಯಾವ ವಾಹನದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚು?

ಈ ಲೆಕ್ಕಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

- ಸುಧಿರ್ ಸಂಚರಿಸಿದ ಉಗಿಬಂಡಿ 3 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ 240 ಕ್ರಿಮೀ
ಮೀಃರ್ ದೂರವಿಯವ ತಿರುವನಂತಪುರವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ರಮೇಶ್
ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಉಗಿಬಂಡಿ 120 ಕ.ಮೀ. ಸಂಚರಿಸಲು 2
ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಯಾವ ಉಗಿಬಂಡಿಯ
ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚು? ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು?
- ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 360 ಕ್ರಿಮೀಃರ್ ಸಂಚರಿಸಲು 4 ಗಂಟೆ 30 ಮಿನಿಟು
ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೈಲಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

ಸರಾಸರಿ ವೇಗ

ತಮ್ಮ...

60 ಕಿಮೀ. ಪರಾನಾರಿ

ವೇಗ ಎಂದರೆನ್ನಿ?

ಒಂದೆಯ ವರಗೆ ಇದೇ

ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪಂಚರಿಷಯ

ಪರಾನಾರಿ ಮಾತ್ರ

ನೀವು... ಇದೇ

ವೇಗದಲ್ಲಿ

ಪಂಚರಿಷಯದಾದರೆ

ಪರಾನಾರಿ ಮಾತ್ರ

ಇನ್ನೊಂದು ಲೇಕ್ವರನ್ನು ನೋಡೋಣ.

52 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಒಂದು ಬಸ್ಸಿಗೆ 6 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತು ದೂರ ಸಂಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ?

ಸರಾಸರಿ ವೇಗ 52 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆದುದರಿಂದ

6 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ದೂರ

$$= 52 \times 6 = 312 \text{ ಕ.ಮೀ.}$$

ಇದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ 520 ಕ.ಮೀ. ಸಂಚರಿಸಲು ಎತ್ತು ಸಮಯ ಬೇಕು?

- ಮೋಟಿಯ ಪ್ರಯಾಣದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬಯ್ಸು ಹೋದ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ.

ಸಂಚರಿಸಿದ ವಾಗಣ	ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ	ಸಮಯ	ಸರಾಸರಿ ವೇಗ
ದ್ಯುಲು	.....	4 ಗಂಟೆ	60 ಕ.ಮೀ./ಗಂ.
ಕಾರು	120 ಕ.ಮೀ.	2 ಗಂಟೆ	.....
ವಿಮಾನ	5040 ಕ.ಮೀ.	.....	840 ಕ.ಮೀ./ಗಂ.

- ಶ್ವಾಮಿನಿಗೆ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. 50 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 175 ಕ.ಮೀ. ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಲುಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಸ್ಸಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 20 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಹಾಗೂ ರೈಲಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 50 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿದೆ. 1 ಗಂಟೆ ಮೊದಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಶ್ವಾಮಿನು ಮನೆಯಿಂದ ಎತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕು?

ಸದ್ವಾಯಾತ್ಮಕ ಕಾಣಿಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು

ಬೆಳಗೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಎನಾಕುಳಂಸಿಂದ ಹೊರಟ ಬಸ್ಸು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಗೆ ತಿರುವಂತಪುರಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಬಸ್ಸಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 40 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿದೆ. ಬಸ್ಸು ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 1 ಗಂಟೆ ಮುಂಚಕಾಗಿ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತು?

ಒಬ್ಬ ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ ಎತ್ತು?

1 ಗಂಟೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಮಯ ಎತ್ತು?

1 ಗಂಟೆ ಮೊದಲೇ ತಲುಪಲು ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎತ್ತುಗ್ಗಿರಬೇಕು?

ರೈಸ್‌ಕ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ವೀಟ್‌ಪಾನ್

ಅಬು ಚೆಂಗ್ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಬಹು ಹತ್ತಿದನು. ಸ್ಥಾರಣವಾಗಿ ಬಹು ಸರಾಸರಿ 30 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ 11 ಗಂಟೆಗೆ ರೈಲು ನಿಲ್ಲಣಾಕ್ತಿ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಳೆಯಂದಾಗಿ ಬಹು 20 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿತು. ಅಬು 9 ಗಂಟೆಗೆ ಬಹು ನಿಂದ ೪೭ ದು ಒಂದು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ 11 ಗಂಟೆಗೆ ರೈಲು ನಿಲ್ಲಣಾಕ್ತಿ ತಲುಪಿದನು. ಕಾರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

ರೈಲು ನಿಲ್ಲಣಾಕ್ತಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಇದೆ?

ಮೊದಲ 2 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ದೂರ ಎಷ್ಟು?

ಹಾಗಾದರೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ ಎಷ್ಟು?

ಆದಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಸಮಯ ಎಷ್ಟು?

ಇನ್ನು ಕಾರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ವೇಗದ ಸರಾಸರಿಯು ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು

ಒಂದು ವಾಹನ ಮೊದಲ 120 ಕ.ಮೀ. ದೂರವನ್ನು ಸರಾಸರಿ 30 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಂತರದ 120 ಕ.ಮೀ. ದೂರವನ್ನು 20 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

ವೇಗಗಳ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡಿ

$$\frac{30+20}{2} = 25 \text{ ಕ.ಮೀ./ಗಂ.}$$

ಇದು ಸರಿಯೇ?

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಎಷ್ಟು?

ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಒಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರವನ್ನು ತಗಲಿದ ಸಮಯದಿಂದ ಭಾಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ?

30 ಕ.ಮೀ./ಗಂ ಎಂಬ ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ 120 ಕ.ಮೀ. ಸಂಚರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಸಮಯ $\frac{120}{30} = 4$ ಗಂ.

20 ಕ.ಮೀ. ವೇಗದಲ್ಲಿ 120 ಕ.ಮೀ. ದೂರ ಸಂಚರಿಸಲು ತಗಲುವ ಸಮಯ

ಸಮಯದ ಚೆಲೆ

ಸ್ಥಾರಣವಾಗಿ ಸಮಯವನ್ನು ಲೇಕ್‌ಹಾಕಲು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆತ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಕಕವು ಸೆಕೆಂಡು ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕುಂಡಿಂತಲೂ ಸಂಖ್ಯೆ ಏಕಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈಕ್ರೋ ಸೆಕೆಂಡೂ, ನ್ಯಾನೋ ಸೆಕೆಂಡೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಮೈಕ್ರೋ ಸೆಕೆಂಡ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸೆಕುಂಡಿನ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷದಶಿಂಧು ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಮೈಕ್ರೋ ಸೆಕುಂಡಿನ $\frac{1}{1000}$ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ನ್ಯಾನೋ ಸೆಕುಂಡು.

ಪ.ಬಿ. ಉಪಾಂಗೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದಲ್ ಲಭಿಸದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವಾದುದು ಸೆಕುಂಡಿನ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೇ?

$$= \frac{120}{20} = 6 \text{ ಗಂ.}$$

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಸಮಯ $4 + 6 = 10 \text{ ಗಂ.}$

ಒಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ = 240 ಕ.ಮೀ.

ಒಟ್ಟು ತಗಲಿದ ಸಮಯ = 10 ಗಂ.

ಸರಾಸರಿ ವೇಗ = 24 ಕ.ಮೀ./ಗಂ

ರೈಲು ಮತ್ತು ಬಸ್ಸು

ರಹಿಂ 350 ಕ.ಮೀ. ದೂರವನ್ನು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 150 ಕ.ಮೀ. ದೂರವನ್ನು ಬಸ್ಸನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದನು. ರೈಲಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 70 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿತ್ತು. ಬಸ್ಸನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಸಮಯ 5 ಗಂಬೇಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇತ್ತೀಚ್ಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

ರಕ್ತಗಿರಿಗೆ

ಪದವಳಿಗಿರಿಯಿಂದ 360 ಕ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಿರಿ ಇದೆ. ಗೋಡಿಕಳೂ ಅವಳ ಕುಡಿಂಬದವರೂ ಹದವಳಿಗಿರಿಯಿಂದ ರಕ್ತಗಿರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಬಬು. ಕಾರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 60 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಕಾರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ 45 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿತ್ತು. ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

ಈ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದೂರ 360 ಕ.ಮೀ. ಎಂಬುದರ ಬದಲು 180 ಕ.ಮೀ. ಆದರೂ?

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು ಬದಲಾಗುವುದೇ?

ದೂರದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ

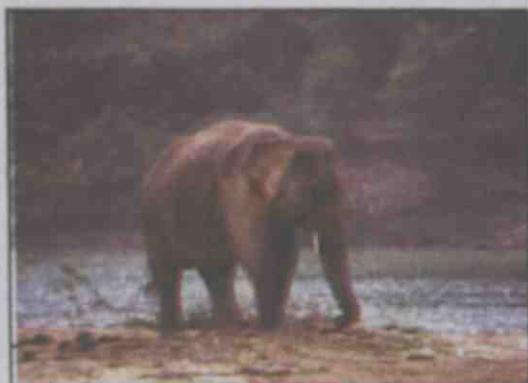
ಒಬ್ಬ ಸ್ವೇಷಿತನನ್ನು ಭೇಃಯಾಗಲು ಮಾನಂದವಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಬಸ್ಸನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಬಸ್ಸನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 40 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿದೆ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಕಾರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 60 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಷ್ಟು?

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಒಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರವನ್ನು ತಗಲಿದ ಸಮಯದಿಂದ ಭಾಗಿಸಬೇಕು. ದೂರ ಎಷ್ಟೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ದೂರ ಎಷ್ಟುಗೊಂದು ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದೇವೆ.

ದೂರ 120 ಕ.ಮೀ. ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ?

ಒಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ 240 ಕ.ಮೀ.

ದಿನಿಧಿ ಘೂರ್ಣಣ ಸಂಚರಿಸಿದ ವೇಗವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕೆಷರು	ಕ.ಮೀ./ಗಂ
1	ಉರಕ	112
2	ಕುದುರೆ	70
3	ನರ	65
4	ಸಿಂಹ	80
5	ಆನೆ	40
6	ಚೀಟು	64

ಮೊದಲ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಸಮಯ ಎತ್ತು? $\frac{120}{40} = 3$ ಗಂ.

ಹಂತಿರುಗಿದ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಸಮಯ $\frac{120}{60} = 2$ ಗಂ.

ಹಾಗಾದರೆ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ

$$= \frac{240}{5} = 48 \text{ ಕ.ಮೀ./ಗಂ}$$

ಇನ್ನು ದೂರವು 240 ಕ.ಮೀ. ಆದರೂ?

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಸ್ವರ್ಕಲ್ ಪ್ರಯಾಣ

- ಚೋನಿ ಮೂವನ ಮನೆಗೆ 15 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಕಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. 20 ಕ.ಮೀ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಂತಿರುಗಿದನು. ಒಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎತ್ತು?

ಸೆಕಂಡುಗಳುದರೂ?

ಒಂದು ವಾಹನ 72 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ.

1 ಸೆಕಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಾಹನ ಸರಾಸರಿ ಸಂಚರಿಸುವ ದೂರ ಎತ್ತು?

1 ಗಂಟೆ = 60 ನಿಮಿಷ. 1 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಂದರೆ 1000 ಮೀಟರ್ ಆಗಿದೆ.

ಆಗ 60 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 72000 ಮೀ. ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ.

1 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ದೂರ = $\frac{72000}{60} = 1200$ ಮೀಟರ್.

1 ಸೆಕಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ = $\frac{1200}{60} = 20$ ಮೀ.

ವಾಹನದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ 20 ಮೀ/ಸೆ. ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು.

15 ಮೀ/ಸೆ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತಿರುವ ಒಂದು ವಾಹನದ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 1 ಗಂಟೆಗೆ ಎಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಲೀಕ್‌ಹಾಕ ನೋಡಿರಿ.

ಮೂಡಿ ನೋಡುವ.

- ಒಂದು ರೈಲು 36 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. 3 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಈ ರೈಲು ಸಂಚರಿಸುವ ದೂರ ಎತ್ತು?
- 180 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ್ವಿರುವ ರೈಲು ಒಂದು ಕರೆಂಟ್ ಕಂಬವನ್ನು

ಅಧ್ಯಾತ ವೇಗ

90 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಒಂದು ವಾಹನವು ಒಂದು ಮಿನಿಟನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ದೂರ ಎತ್ತು?

$$\frac{90}{60} = \frac{3}{2} = 1\frac{1}{2} \text{ ಕ.ಮೀ.}$$

ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ?

$$1\frac{1}{2} \text{ ಕ.ಮೀ. ಎಂದರೆ } 1500 \text{ ಮೀಟರ್ ಆಲ್ಲವೇ?}$$

$$\frac{1500}{60} = \frac{75}{3} = 25 \text{ ಮೀ.}$$

ಹಾಗಾದರೆ ವಾಹನ ಒಂದಿಖಿಬವನು ಬ್ರೀಕ್ ಹಾಕಲು 1 ಸೆಕಂಡು ತಡವಾದರೂ

ವಾಹನವು 25 ಮೀ. ದೂರ ಸಂಚರಿಸಬಹುದು.

ಈ ಗುರುವೇ... ನಾನು ಶಗರೆ ಖಚಿತಿಳ್ಳಬೇ ಈ ಪೂರ್ವಾರ್ಥಿ ಘಣಾಂತರದಲ್ಲಿ ತರವೇಗ ಇಲ್ಲಿತ್ತಲೆಂದು

ವಾಹನ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳು

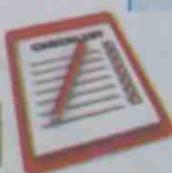
ಸ್ತುಡಿಸಿಸ್ಟ್ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆ ಅರ್ಥಾತ್ಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪ್ರಫಾನ ಕರಗು ಮಿತಿಮೀರಿದ ವೇಗವೂ ಅಸ್ತ್ರೇಯಿಂದ ವಾಹನವನ್ನು ಒಡಿಸುವುದೂ ಆಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಮಂದಿ ಅರ್ಥಾತದಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ವಯಾತ್ಮಾರೆ. ಮಿತಿಮೀರಿದ ವೇಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಭಾನ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗ ನಿಯಂತ್ರಿತಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಆಸ್ಥಾಧಾರ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಸ್ತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತಯಾರಾದರೆ ರಸ್ತೆ ಅರ್ಥಾತಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕೆ.

9 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಗಾದರೆ ದ್ಯುರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

- ಒಂದು ಕಾರು 15 ನಿಮಿಷ ಸಮಯ 36 ಕ.ಮೀ./ಗಂ ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಉಂದ 15 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ 60 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರು ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- ರಾಮನೂ ಸಲೀಮನೂ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಾಗಿರುವರು. ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ಕೂಲ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ತಿರುವನಂತಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ರಾಮನ ಕಾರು ತಿರುವನಂತಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ 20 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ 60 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿತು. ಸಲೀಂ ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಬರುವಾಗಲೂ 40 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಇಬ್ಬರೂ ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ ಸಮಾನವಾದರೆ ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು?
- ಮಲಬಾರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ 50 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲಬಾರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಹೊರಟಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆದೆ ದಿಂಗೆಗೆ 2 ಗಂಟೆಗಳ ಬಳಿಕ ಸಮಾನಾಂತರವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ರೂಕ್ರಿ ಮೂಲಕ ಸರಾಸರಿ 100 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ರಾಜಧಾನಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಮಲಬಾರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ತಲುಪಲು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸಂಚರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು?
- 125 ಮೀ. ಉದ್ದೇಶಿತವ ಒಂದು ದ್ಯುರಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು 90 ಕ.ಮೀ./ಗಂ. ಆಗಿದೆ. 175 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದೇಶಿತವ ಒಂದು ಸಂಕವನ್ನು ದಾಟಲು ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕು.

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವ್ಯವಹಾರ

ಕರಿಕಾ ಸಾಧನಗಳು	ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಸಮಯ	ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಸಮಯ	ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಸಮಯ
ನಿತ್ಯಚೆವನದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ ಎಂಬ ಆಶಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವುದು.			
ದೂರ, ಸಮಯ, ವೇಗ ಇವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದು.			
ಸಂದರ್ಭೀಕರಣತಾಗಿ ಏಕಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು.			

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

- ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಟಗೆಯ ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯ
- ಜೀವ ಮತ್ತು ವೃಕ್ಷ ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
- ಸಮಾಲುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಗತಿಕೊಂಡುವ ಹಕ್ಕು
- ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವಣ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕು
- ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ ಕಾಗೂ ಶೈಂಗಿಕ ಶೈಖಣಿಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತು ಪರಿಪಾಠಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕು
- ಪಾಲೇಂಡ್ರಿಕ ಹಕ್ಕು
- ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕತ್ವ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವ ಹಕ್ಕು
- ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದುವ ಹಕ್ಕು
- ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಕಾಗೂ ಆದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಡುಹುವ ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯ
- ನೀರಾಕ್ರಿಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೊಂಡುವ ಹಕ್ಕು
- ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಲಿಕ್ಟ್‌ಷಿಡ ಹಕ್ಕು
- ಆಬಾಧಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಯಲು ಇರುವ ಹಕ್ಕು
- ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉದಿತವ ಮಿಡಿಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು

ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- ಶಾಲೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೆಂಟ್ರು ಕಾಗೂ ಇತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೇರು.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಮುದಾಯಕಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- ಶಾಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು, ತಂದೆತಾಯಂದಿರನ್ನು, ಸಹಜಾಗಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಕಾಗೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.
- ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವಣ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಕಾಗೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ

ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆ ಡಯರ್ಕೆರ್ಚ್, ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಚಿಲ್ಲಿಂಗ್,

ಪ್ರಾಜಪ್ತೀರ, ತಿರುವನಂತಪುರ - 12. ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 0471-2346602, 2346603.

E-mail : keralachildrights@gmail.com

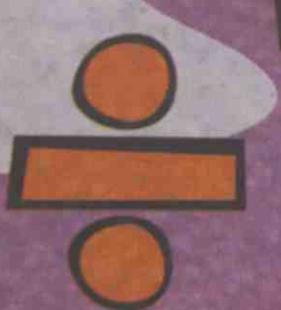
ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯವಾಗಿ : 1098, ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ : 1090, ನಿಭಾಯ : 1800 425 1400

ಕೇರಳ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಗಿ : 0471 - 3243000/44000/45000

Ammu

National Games, Kerala 2014
കേരള സംസ്ഥാന കമ്മീറ്റി
www.keralanationalgames.com, 16000...

State Council of Educational Research & Training (SCERT)

Vidyabhavan, Poojappura, Thiruvananthapuram,
Kerala - 695 012 Website www.scert.kerala.gov.in
e-mail scertkerala@gmail.com

Printed by the Managing Director
Kerala Books and Publications Society
(An Undertaking of the Government of Kerala)
Kakkanad, Kochi-682 030